

dolenjka, d.d.
NOVO MESTO
NAGRADNA IGRA OB 5. OBLETNICI "SUPERMARKETA"
OD 24.4. DO 28.5.1999!
Za nakup nad 5.000,00 SIT sodelujete v nagradni igri:
1. nagrada 7-dnevne počitnice za dve osebi v Poreču
2. nagrada 2-dnevno potovanje v Benetke
3. nagrada 1-dnevno potovanje v Gardaland
30 nagrad dohvatiteljev "Dolenjke"
Zrebanje 28.5.1999 ob 10 uri v "Supermarketu".
V CASU AKCIJE "SUPER CENE" IN "DEGUSTACIJE".
V nedeljo, 2. maja 1999, prodajalne s prehrabnim blagom
odpre od 8. do 11. ure.

DOLENJSKI LIST

Št. 17 (2592), leto L • Novo mesto, četrtek, 29. aprila 1999 • Cena: 210 tolarjev

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

Srečanje gradbenikov
sosednjih držav

Slovenski in hrvaški sindikat
o obmejnih problemih

ČRNOMELJ - Pretekli teden je bilo v Črnomlju delovno srečanje sindikatov gradbenih dejavnosti Slovenije in Hrvaške, katerega pobudnik in gostitelj je bil tukajšnji Beograd. Razpravljali so opozorili, da je pridobivanje delovnih viz za tuje veliko breme in strošek tako za zaposlene kot za družbo, ki zaposluje tuje. Predlagali so, naj bi namesto sedanjega enega leta veljale vsaj pet let. Beogradovi strokovni delavci pa so potarnali nad težavami pri pridobivanju delovnih viz za njihove strokovnjake za delo na Hrvaškem, saj imajo v Ozlju družbo AB gradnja. Hrvaška namreč ne izdaja Beogradu delovnih dovoljenj za zaposlitev slovenskih delavcev v Ozlju.

Neuskajena sta tudi zakon o tujcih in zakon o dohodnini. Delavci iz Hrvaške, zaposleni v Sloveniji, nimajo olajšav ne v naši ne v svoji državi, zato bodo poskušali preko sindikata vplivati na ureditev neskladja. Kot je povedal sekretar območne organizacije ZSSS za Belo krajino Jožef Kočevar, so obravnavali tudi problematiko nelojalne konkurence in zaposlovanja na črno, opozorili pa so tudi na problem meddržavnega priznavanja spričeval.

M. B.-J.

ZBORU POMLAD
PLAKETA MARIBORA

MARIBOR - Mešani pevski zbor Pomlad se je kot edini predstavnik Dolenjske in Bele krajine udeležil 16. slovenskega tekmovanja pevskih zborov Naša pesem 99 24. in 25. aprila v Mariboru. V hudi konkurenci 25 zborov je osvojil 76,6 točke in s tem bronasto plaketo mesta Maribor. V absolutni konkurenci je zmagal APZ Tone Tomšič iz Ljubljane in osvojil je 98,4 točke.

OB DNEVU UPORA

Od banovine k Sloveniji

Za zrele narode je značilno, da znajo poudarjati za preteklost, sedanost in prihodnost pozitivne stvari, ob tem pa ne molčijo o negativnih. Brez upora proti okupatorju pred 58 leti bi Slovenci še danes sanjali o svoji državi. Zato je upor za Slovenijo pozitivna vrednota. Tako kažejo ankete, ki smo jih in jih še opravljamo. Razumljivo, da imajo judje, ki so bili žrtve državljanske vojne, drugačno mnenje. Druga svetovna vojna je bila totalen spopad s sistemom, s katerim se enostavno ni dalo pogovarjati in sobivati. Nacizem kot najbolj brutalen sistem je bilo enostavno treba premagati. Svet je šel proti njemu v zaveznitvo ne glede na politične barve. Za to je povsem jasno, zakaj je postal protifašizem in protinacizem tista temeljna vrednota, na katero je bila postavljena povojna ureditev sveta. Protifašizem pa je temeljna vrednota tudi danes, čeprav so se razmere spremenile. V tem smislu je slovensku upor aktualen in ima zgodovinsko vrednost. Daje nam veljavo in legitimacijo demokratičnosti.

Premislimo še tole: Če se ne bi uprli, bi o nas spet odločili drugi. Verjetno bi bila obnovljena Kraljevina Jugoslavija, v kateri bi bila Slovenija v najboljšem primeru banovina ali njej podobna administrativna enota s slabšim položajem, kot ga je imelo Kosovo po drugi svetovni vojni. Za predvojne meščanske stranke je bila kraljevina kar sprejemljiva. Verjetno ne bi nikdar dobili pravice do samoodločbe in odcepitve, na katero smo se lahko sklicevali ob osamosvajanju. (Gorenjski glas)
Dr. BOŽO REPE

Prvomajsko srečanje na Javorovici

Govornik Miloš Kovačič

JAVOROVICA - V soboto, 1. maja, vabijo občina in ZB Šentjernej, Območni odbor ZB Novo mesto ter skupnosti borcev 15. udarne divizije, Cankarjeve brigade ter Gorjanskega bataljona na tradicionalno srečanje v počastitev mednarodnega praznika dela, dneva upora in spomina na padle borce 4. bataljona Cankarjeve brigade. Slavje se bo začelo ob 11. uri pred spominskim hramom na Javorovici. Zbrane bo pozdravil župan šentjernejske občine Franc Hudoklin, slavnostni govornik pa bo Miloš Kovačič, generalni direktor Krke. Občina Šentjernej bo podelila Cankarjevi brigadi in Gorjanskemu bataljonu domicilno listino, kulturni spored pa bodo izvedli pihalni orkester iz Šentjerneja, mešani pevski zbor Ajda ter domači šolarji.

Na srečanje vabijo posebno borce in aktiviste podgorjanskega območja, Cankarjeve brigade ter Gorjanskega bataljona. Tudi tokrat bodo pripravili pohode borcev in ljudi dobre volje iz Gor. Vrhpolje ter izpred planinskega doma pri Gospodični do Javorovice, kjer bo po slavnju družabna prireditev.

NOVA DOKTORJA ZNANOSTI

LJUBLJANA - Med enajstimi novimi doktorji znanosti, ki jih je prejšnji teden promoviral rektor ljubljanske univerze dr. Jože Mencinger, sta bila tudi dva Novomeščana: dr. fizike Franci Merzel in dr. medicine Primož Strojjan, oba iz Lebanove ulice. Čestitamo!

Sodelovanje obkolpskih občin

V Črnomlju je bila uvodna regionalna planerska delavnica

ČRNOMELJ - Pretekli teden je bila v Črnomlju uvodna planerska delavnica o strategiji regionalnega prostorskega razvoja Pokolpja. Vanjo so bili povabljeni predstavniki devetih občin ob Kolpi: Loškega Potoka, Kočevja, Oslinice, Kostela, Ribnice, Sodražice, Črnomlja, Semiča in Metlike. Delavnice je pripravil Urad RS za prostorsko planiranje.

Vse te občine naj bi skupaj z ustreznimi državnimi ustanovami sodelovale pri opredelitvi razvojnih vprašanj Pokolpja. Kot je poudarila prof. dr. Ana Barbič, bo povezovanje vsaki od sodelujočih občin nedvomno zagotovilo večjo razpoznavnost, odpiranje in vključevanje v državne in mednarodne okoljevarstvene in gospodarske tokove. Hkrati pa bodo morale občine vsaj začasno odložiti ureditve interesov v korist celotne regije ter biti pripravljene sklepati kompromise. Po njenem se bodo za sodelovanje lažje odločile manj razvite, revnejše občine, toda tudi za napredek bogatejših bo tovrstno sodelovanje pomembno.

Osnovni namen tovrstnih delavnic je prostorska uskladitev in ureditev razvojnih pobud. V prihodnjih delavnicah bodo svoje poglede poskušali uskladiti tudi s Hrvaško ali vsaj s sosednjimi obmejnimi lokalnimi skupnostmi ter mejo s Hrvaško iz ovire spremeniti v razvojno priložnost. Sicer pa ne gre prezreti, da sta v devetih občinah ob Kolpi prednosti ohranjenosti narave in razpoznavna kulturna dediščina ter kakovostno okolje. Vse to bi z ustreznimi gospodarskimi programi dobro tržili.
M. B.-J.

Danes bo še lepo sončno vreme, od jutri naprej pa se bodo spet začele pojavljati popoldanske plobe in nevihte.

OBNOVLJENO ZDRAVILIŠČE STRUNJAN - Predsednik Slovenije Milan Kučan in generalni direktor Krke Miloš Kovačič sta odprla obnovljeno Krkino zdravilišče Strunjan. (Foto: A. B.)

Strunjan - Krkin biser ob morju

Predsednik države Milan Kučan odprl povečano Krkino Zdravilišče Strunjan

STRUNJAN - Prejšnji četrtek sta na veliki slovesnosti v Strunjanu v prisotnosti številnih uglednih gostov predsednik Slovenije Milan Kučan in generalni direktor Krke Miloš Kovačič prerezala trak na vhodu v Hotel Svoboda in tako odprla prenovljen in povečan zdraviliški kompleks v tem Krkinem obmorskem zdravilišču, ki ga vsako leto obišče več kot 10.000 gostov. Zdravilišče Strunjan je od leta 1984 v okviru Krke Zdravilišč, po novem je ta firma 51-odstotni lastnik tega zdravilišča, 49-odst. pa Zveza društev vojnih invalidov Slovenije.

Po prenovi hotelov v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah je prišlo na vrsto za obnovo še Zdravilišče Strunjan. Dela so začeli novembra lani, končana so bila sredi aprila, veljala pa so 1,3 milijarde tolarjev. Zdravilišče Strunjan se je že do sedaj ponašalo z največjo zasedenostjo kapacitet na slovenski obali - 78-odstotno skozi celo leto - po prenovi pa računajo še na več gostov, saj jim po novem nudijo ne samo boljše hotelske storitve, ampak tudi kakovostnejše programe medicinske rehabilitacije, ohranjanja in krepitev zdravja. Prenovili so vse hotelske sobe, dogradili 3. nadstropje hotela, prenovili in dogradili prostore za zdravstvo, uredili novo telovadnico, prostore za fitnes ter center za nego obraza in telesa, obnovili notranji in zgradili

zunanji bazen z ogrevano morsko vodo ter ju povezali, prenovili hotelsko restavracijo, kuhinjo, recepcijo in obnovili vse bungalove. Po novem ima zdravilišče štiri zvezdice, Krka Zdravilišča pa so sploh edina tovrstna firma v Sloveniji, ki ima mednarodni certifikat kakovosti ISO 9001 za svojo celotno dejavnost, od hotelske do zdravstvene.

A. B.

Izšla karta Škocjana

Prispevek za turizem

ŠKOCJAN - Pred kratkim je bila predstavitev karte občine Škocjan, ki sta jo izdala Geodetski zavod Slovenije iz Ljubljane in Občina Škocjan. Na 70 krat 50 cm veliki obojestransko tiskani karti, ki je zložena v žepni format, je karta občine, načrt občinskega središča z okolico, poleg tega pa so na karti še fotografije s teksti, kjer so predstavljene največje naravne in kulturne znamenitosti ter prireditve v občini. Na čelni strani je poleg naslovnice še načrt kraja v merilu 1 : 8000 z legendo. Prikazane so tudi vse ulice, zgradbe idr. Na hrbtni strani pa je karta občine v merilu 1 : 25000, ki ima za osnovo državno topografsko karto enakega merila, ki jo je izdala Geodetska uprava RS.

Karta, za katero se je predvsem zavzel Škocjanski župan Janez Povšič, bo, kot pričakujejo, pospešila razvoj turizma v škocjanski občini. Avtorja karte sta Matjaž Kos in Jurij Hudnik in je izšla v nakladi 3000 izvodov. Naprodaj pa bo v trgovinah, gostilnah in na bencinski črpaliki.
J. D.

USODA

Svobodno ko ptiček
iz lastnega sode
piti je cviček
Dolenjcu usoda.
JURE MURN

PRVOMAJSKO SREČANJE NA DEBENCU

DEBENEC - Pri koči na Debencu bo 1. maja ob 11. uri že 18. prvomajsko srečanje, ki ga organizira dolenjska območna organizacija Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Slavnostni govornik bo Gregor Miklič, izvršni sekretar predsedstva Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Na srečanju bodo podelili priznanja območne organizacije ZSSS za Dolenjsko. V kulturno-zabavnem programu bo nastopil med drugimi humorist Vinko Šimek.

SREČANJE PLANINCEV

METLIKA - V soboto, 1. maja, bo ob 13. uri pri Miklavžu na Gorjancih tradicionalno srečanje članov Planinskega društva Metlika in prijateljev hribov. Ob tej priložnosti bodo metliški planinci upravniku doma pri Miklavžu Ivanu Kosu v zahvalo za pomoč društvu izročili društveno priznanje.

BOGDANU OSOLNIKU LISTINA ZVEZE BORCEV

LJUBLJANA - Na slavnostni prireditvi je ZZB NOB Slovenije 23. aprila podelila Bogdanu Osolniku in dr. Vekoslavu Grmiču, naslovnemu škofu iz Maribora, častno listino Zveze borcev in udeležencev NOB Slovenije. Med 15 prejemniki zlatih plaket ZB Slovenije je tudi podjetje Krka iz Novega mesta.

Berite danes

stran 2:

• Kikikiranje sindikalnih petelinov

stran 3:

• Škripanje stolov za 44 jurjev

stran 4:

• Črnomlju obljublajo nove begunce

stran 5:

• Bodo odpeljali tudi šolo?

stran 6:

• Odbori - odraz nedemokratičnosti

stran 8:

• Pomembna je stranka, ki prinese denar!

stran 18:

• Računalnik bo pomagal bolni deklici

PROTEST SEMIČANOV

SEMIČ - Po novem zakonu o volilnih okrajih naj bi semiška občina za volitve poslancev v državni zbor spadala v volilni okraj skupaj z občinami Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel in Osilnica. Vendar so semiški svetniki na zadnji seji sklenili, da bodo na državni zbor naslovili oster protest, saj menijo, da se gredo snovalci novega zakona čudne igre z Belokranjci. Zahtevajo namreč, da semiška občina še naprej ostane v istem volilnem okraju s črnomaljsko in metliško občino.

CVIČKARIJA POD TRŠKO GORO - Letošnja cvičkarija je bila zadnji konec tedna v gostilni Pugelj v Ždinja vasi pod Trško goro. Prireditvi, ki jo selijo kot mačka mlade, letos tudi vreme ni bilo naklonjeno, saj je vse tri dni deževalo. Kljub temu prireditelji ocenjujejo, da so pod Trško goro privabili kakih 3.000 ljudi. Žal pa vsi niso mogli niti poskusiti letošnjega kralja cvička, saj ga je bilo le 600 butelj in ga je zmanjkalo že prvi dan. Na skupščini Zveze društev vinogradnikov Dolenjske so (z desne) Janez Pavlin, duša zadnjih cvičkarij, letošnji kralj cvička Alojz Zalašek in cvičkova princesa Lea-Marija Colarič podelili diplome, medalje, plakete in priznanja najbolje ocenjenim vinom. Na fotografiji: izročitev predsedniku društva Brusnice-Gabrje Antonu Vovku. (Foto: A. Bartelj)

Čestitamo za
1. maj,
praznik dela!

Uredništvo Dol. lista

Pred bombami v Slovenijo

Slovenija je v sedanji vojni v Jugoslaviji navidezno imela srečo. Resda je niso uničili oklepniki zvezne armade. Vendar je občutila in še občuti brbotanje v balkanskem kipečem loncu in ga bo še nekaj časa. Med to balkansko delovanje morajo Slovenci šteti prihode beguncev s Kosova, ki se bodo pridružili Bosancem in drugim z območja nekdanje federacije, ki so doslej že utekli nasilju različnega porekla v svojih vaseh in mestih. Bistven pri tem priseljevanju je rok trajanja njihovega bivanja v naši državi. Tega roka organizatorji in reševalci balkanske vojne še niso odtisnili v politične sporazume niti ne v našo zavest. Tega roka trajanja preprosto ni. Kajti ljudje, ki pridejo pred bombami v Slovenijo, verjetno ne bodo mogli nazaj v svoje hiše, ker teh v glavnem ne bo več ali jih vanje nekdo ne bo več pustil. Človekoljub pod slovenskim nebom bo v takih razmerah počakal na razvoj dogodkov. Politični naivneži bodo mislili, da bo uboge siromake z jugovzhoda Evrope, ki se zatekajo tako ali drugače v Slovenijo, trajno živel Zahod in da begunsko bivanje nas nič ne stane. Pa vendarle: kam z begunci, potem ko bodo ti prišli k nam? Koliko beguncev po vašem mnenju lahko pride v Slovenijo, da to ne bo za našo državo prevelika breme? Nikakor ne gre Slovenije delati za nekakšno novodobno kovačnico bratstva in enotnosti. Kaj menite o begunstvu in o tem, koliko beguncev naj sprejme Slovenija. O tem so zbrali mnenja v tokratni anketi.

IZTOK SUHADOLNIK iz Orešja pri Šmarjeti: "Slovenci so v zadnjih tednih, ko se je iz dveh v dan povečevalo število kosovskih beguncev, pokazali veliko pripravljenost pomagati ljudem v stiski. Kar pa se omejevanja prihoda beguncev tiče, ki ga je sprejela vlada, pa menim, da števila beguncev, za katere bodo poskrbeli njihovi sorodniki in znanci pri nas, ne bi smeli omejevati."

BOJAN KRANJC iz Sevnice: "Slovenija ima dovolj zmogljivosti, navsezadnje še ima nekdanje vojaške objekte, kjer so begunci že bili. Zdi se mi prav, da jih določeno število sprejmemo, toliko, kolikor nam lahko omogočimo normalne razmere za bivanje. Vojna je in treba je upoštevati, da se lahko kjerkoli zgodi kaj takega in da bi med begunci lahko bili tudi mi."

DARJA GROS, geografinja iz Velikega Gabra: "Če gledamo s humanitarnega vidika, potem je 1600 beguncev s Kosova, ki jih je menda vzela naša država, prej majhno kot veliko število. Vsek mora pomisliti, kako bi bilo, če bi ostal brez svojega doma. To je najhujše. Največ, kar lahko zdaj storimo za ljudi v takšnem položaju, je, da jim damo vsaj košček kruha. Pomoč je nujna."

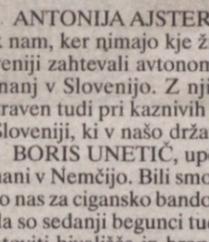
SONJA ŠKOF, gospodinja s Črešnjevca pri Semiču: "Nič nimam proti beguncem in bog ne daj, da bi bila v njihovi koži. A morali bi kaznovati zlasti tistega, ki je za to kriv. Res je, da begunci, odgnani z domov, potrebujejo veliko pomoči. Vendar bi jih država morala sprejemati glede na svojo gospodarsko moč. Predvsem pa bi jim morali omogočiti vrnitev domov."

DARINKA STARIHA, šivilja iz Drašičev: "Slovenija je dala že dovolj za begunce, a še vedno daje in se ponuja. Morda pa bi bilo dobro, da bi bolj poskrbela za slovenske reveže. Moti me, da je za begunce poskrbljeno z vseh strani, medtem ko je marsikateri naš državljan lačen. A vse kaže, da so begunci usoda Slovenije, in če ne bo naših otrok dovolj, bodo pač prišli od drugod."

TONE MALNAR, komercialni tehnik iz Štalcerjev pri Kočevju: "Nismo še v Natu, zato menim, da naša država namenja beguncem dovolj pomoči. Ker že za svoje ljudi naredi premalo, pri čemer mislim predvsem na brezposelne, ne bi bilo prav, da bi za druge naredila preveč. Prav je, da jim pomagamo, vendar jim mora to zagotavljati država. Breme beguncev ne sme pasti na občine."

ANTONIJA AJSTER, upokojenka s Slinove: "Begunci prihajajo k nam, ker nimajo kje živeti. Ali ne bodo oni čez desetletja v Sloveniji zahtevali avtonomije zase? Zato bi rekla, da beguncev čim manj v Slovenijo. Z njimi ima država stroške. Ali ne bodo oni zraven tudi pri kaznivih dejanjih? Strogo je treba kaznovati tiste v Sloveniji, ki v našo državo na črno vozijo begunce."

BORIS UNETIČ, upokojenec iz Buševca vasi: "Mi smo bili izgnani v Nemčijo. Bili smo lačni. Celo prosjačil sem v Nemčiji. Imeli so nas za cigansko bando. Bilo je hudo. Tega se spomnim, zato vem, da so sedanji begunci tudi ubogi, saj nimajo kam. Treba jim je zagotoviti bivališče in hrano. Moramo biti solidarni z njimi. Mislim, da jim bo vseeno lažje, kot je bilo takrat nam."

Novinarske nagrade Consortium veritatis

Zavrnilo zakon o medijih

LJUBLJANA - Društvo novinarjev Slovenije je prejšnji teden v prostorih ljubljanske mestne hiše podelilo letošnje nagrade Consortium veritatis Bratstvo resnice: Janezu Čučku (RTV Slovenija) osrednjo nagrado za življenjsko delo, Juretu Pengovu in Frančku Jauku (oba RTV Slovenija) ter Majdi Štruc (Večer) nagrade za izstopajoče dosežke, Mojci Lorenčič (Dnevnik) in Petru Žerjaviču (Večer) pa debitantski nagradi. Za 25 let dela v novinarstvu so ob tej priložnosti podelili 45 priznanj.

Ze dopoldne je bila okrogla miza o osnutku novega zakona o medijih, ki so ga udeleženci v celoti zavrnilo kot birokratski izdelek, poln pomanjklivosti pa tudi neusklajenih in nepotrebnih določil, ki pomenijo korak nazaj v primerjavi s sedanjo zakonsko ureditvijo informativne dejavnosti. Kakšen odnos ima dandanes oblast do novinarstva, se je pokazalo tudi v tem, da na razpravo ni bilo nikogar od predlagateljev zakona, to je vlade oz. ministrstva za kulturo. "Saj tudi ovc ne vprašajo za njihovo mnenje, ko sestavljajo živinorejski zakon" je obojanja vredni odnos sarkastično komentiral Branko Maksimovič, predsednik Društva novinarjev Slovenije.

JEDRSKA ELEKTRARNA KRŠKO V MARCU

KRŠKO - Jedrska elektrarna je v marcu, ko je dosegla 90,4-odstotno razpoložljivost in enako izkoriščenost, proizvedla 416.441 MWh. Njeni vplivi na okolje so se gibali v zakonsko dovoljenih okvirih. V marcu so v nuklearni skладиščili 26 sodov s srednjerradioaktivno vsebino, tako da je zdaj v skladišču elektrarne skupno 3.878 sodov z radioaktivnim materialom.

DESETINA DELAVCEV IZ OBČIČNE ŠENTJERNEJ - Na povabilo vodstva tovarne Revoz iz Novega mesta so si v četrtek dopoldne župan občine Šentjerneje s svojimi sodelavci in svetniki ogledali proizvodnjo avtomobilov Renault Clio. Ob prihodu jih je sprejel direktor za stike z javnostjo A. Repovž, v uvodnem govoru pa jih je nagovoril in pozdravil direktor tovarne g. Calloud. Med svojim govorom je poudaril, da je sodelovanje Revoza enakovredno pomembno z vsemi občinami iz katerih delavci delajo v tej tovarni, je pa šentjernejska občina na drugem mestu po številu delavcev in sicer kar 9 odst. od vseh delavcev prihaja na delo prav iz omenjene občine. (Foto: M. Hočevnar)

Osilnica lahko izpade

Končana 4. delavnica - Določili lokacije

KOČEVJE - V sredo se je v Kočevju zaključila 4. delavnica v okviru projekta "Korenine slovenske identitete". Od 140 predlaganih lokacij s celotnega območja, ki ga projekt zajema, je po do sedaj opravljenem delu, pri katerem sodelujejo tudi predstavniki britanske vlade oz. Know how fonda in našega ministrstva za kmetijstvo, ki projekt financirata, ostalo 26 lokacij. Število še ni dokončno, vendar je zelo verjetno, da bodo v brošuri, ki bo izšla januarja prihodnje leto, predstavili vseh 26. Z območja občine Kostel bo med njimi grajski kompleks Kostel, iz kočevske občine pa Šeškov dom in gozd kot celota.

Obe občini sta z lokacijami, ki so jih določili minulo sredo, zadovolj-

NEZAPOSLENOST SE SPET VEČA

Kikirikanje sindikalnih petelinov

ZSSS o lanskem poslovanju - Dobri rezultati na račun "tujih" podjetij in Krke

NOVO MESTO - Poslovanje gospodarskih družb v dolenski regiji v lanskem letu je ocenila tudi konferenca Območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov za Dolensko. Sindikalisti se strinjajo, da je bilo to poslovanje v celoti uspešno in v najpomembnejših kazalcih boljše, kot to velja za Slovenijo nasploh. Opozarjajo pa, da gre to v glavnem na račun nekaj velikih uspešnih firm, kot so Krka, Revoz, črnomaljski Danfos, Pfeleiderer Novoterm, Bramac ("domača" je samo Krka, vse postale so v večinski tuji lasti).

Sindikate bolj skrbijo družbe, ki so poslovale z izgubo, ki se otepaajo s težavami v poslovanju, izgubo trga, kar velja zlasti za gradbeništvo, tekstilno, obutveno in elektrokovinsko industrijo.

Stroški dela so lani znašali le dobrih 12 odst. celotnih prihodkov in so manjši kot leto poprej, realne povprečne plače pa naj bi ohranile raven iz leta 1997, ko so bile 5 odst. nad državnimi povprečjem. V enajstih lanskih mesecih so se plače po kolektivni pogodbi (delavske plače) povečale le za 4,5 odst., medtem ko so se tiste po individualnih pogodbah povečale skoraj za 8 odst. Njihove povprečne plače so večje, kot zna-

ša povprečna plača menedžerja v Sloveniji.

Zaposlenost se je v dolenski regiji v lanskem letu povečala za okoli 4 odst., vendar so bile nove zaposlitve pretežno za določen čas, in še to največ v drugem polletju. Predvsem to velja za uvedno začasne nočne izmene v Revozu. Po ukinitev le-te, odpuščenju delavcev v Novoteksu Tkanini, stečajju Pionirja Standarda idr. je spet ob delo 500 ljudi in stopnja brezposelnosti je že 11-odstotna. Ta je sicer še manjša kot v državi (14,6 odst.), a naj se zruši samo še ena malo večja firma, pa bomo tam.

V lanskem letu so se v območni

Lani rekordno leto za Revoz

Izdelali 126.397 avtomobilov - 95 odst. proizvodnje izvozijo - Pri dobičku udeleženi tudi zaposleni

NOVO MESTO - Lansko leto je bilo za Revoz rekordno. To je bil tudi predmet razprave na skupščini delničarjev podjetja prejšnje sredo v Ljubljani. Lansko leto je namreč Revoz zaključil z največjo proizvodnjo in z rekordnim pozitivnim neto rezultatom v višini več kot 1,4 milijarde tolarjev. Poleg delničarjev bodo prvič pri dobičku udeleženi tudi zaposleni.

"Tak neto rezultat - leta 1997 je imel Revoz še 571 milijonov tolarjev izgube - je plod velikih dosežkov pri znižanju stroškov in povečane prodaje na domačem in tujih trgih," pravijo v Revozu. "Delničarji in vodstvo Revoza so se za soudeležbo zaposlenih pri delitvi dobička odločili, kljub temu da jih k temu ne zavezuje nobeno zakonsko ali pogodbeno določilo."

Lani so v Revozu izdelali rekordnih 126.397 avtomobilov, kar

je skoraj tretjina več kot leta 1997; od tega so v prvi polovici leta izdelali 49.950 primerkov modela Clio I, od pričetka pomladi do konca leta pa kar 76.447 primerkov novega modela Clio. K tem količinam je veliko prispeval velik tržni uspeh novega Clia, zaradi česar so uvedli posebno nočno delovno ekipo 500 ljudi.

Lani je Revoz izvozil več kot 95 odst. svoje proizvodnje oz. 120.817 avtomobilov. Dobri pa so bili tudi prodajni rezultati v Sloveniji, kjer je Renault s 15.046 novimi registracijami osebnih avtomobilov in skoraj 22-odst. deležem zadržal svoje prvenstvo med avtomobilskimi znamkami.

Revoz je na svojih neposrednih trgih (Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, ZR Jugoslavija in Makedonija) lani skupno prodal 24.419 vozil, kar je za 17,7 odst. več kot v letu 1997.

organizaciji ZSSS prizadevali tudi na strokovnem, organizacijskem, pravnem in socialnem področju. Kot pravi sekretar Jože Miklič, pa jim pri teh prizadevanjih precej škodo povzročajo slabljenje in drobljenje sindikalne enotnosti. Predvsem gre tu za poteze nekaterih "sindikalnih petelinov", zlasti ko gre za pogajanja o plačah. Tu je v prvi vrsti mislil na Revoz.

Recesija v razviti Evropi, kriza na Hrvaškem in vojna v Jugoslaviji močno vplivajo tudi na slovensko

PRIZNANJA SINDIKALNIM ZAUPNIKOM - V soboto, 1. maja, bo na Debencu nad Mirno že 18. prvomajsko srečanje delavcev, ki ga pripravlja Območna organizacija ZSSS za Dolensko. Preditev se bo začela ob 11. uri, slavnostni govornik pa bo Gregor Miklič, izvršni sekretar predsedstva ZSSS. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja območne organizacije ZSSS prizadevnim sindikalnim zaupnikom. Dobili jih bodo: Ivanka Rogelj, Tesnila TMT; Zvone Majer, Novoles; Marija Miklič in Marjana Bahovec, tovarna zdravil Krka; Jože Polanc, Italian shoes studio, Mokronog. Najvišje priznanje, plaketo ZSSS, pa bo prejel Nace Sila, predsednik sindikata zaposlenih na Dobu.

in s tem dolensko gospodarstvo; čaka nas še uvedba davka na dodano vrednost. "Zaradi vsega tega smo bolj ko-ne črnogledi," pravijo v sindikatu.

POMOČ ZA DOPUST V ZDRAVILIŠČU

Vojni invalidi so večidel že v letih, zato jim je čas, prebit na oddihu v kakšnem zdravilišču, toliko bolj potreben in koristen. Žal je v proračunu namenjenih za to bolj malo tolarjev, tako da preko upravnih enot le redki pridejo do zdravilišča. Društvo vojnih invalidov Dolenske zato po svojih močeh pomaga tistim, ki se odločijo za zdravljenje v zdravilišču na svoje stroške. Lani je društvo prispevalo 14 invalidom skupaj 496.500 tolarjev (po najmanj 20.000 na udeleženca).

Ljubljansko pismo

Delavske pesti zdaj stiskajo - certifikate

Delu več časti, čaščenim več dela

LJUBLJANA - Pred nami so prvomajski prazniki. Ljubljanci bomo tudi tokrat večer ali noč pred praznično jutranjo budnico preživeli na Rožniku, meščani in vaščani drugih krajev pa praznika dela na kakšnih drugih krajih, ki so se z leti ustalile kot njihova pomladna zbirališča.

Prvomajski prazniki dandanes niso več takšni kot pred leti; delavci ne stiskajo pesti, čeprav so prišli ob vse. No, prav ob vse ne: tako kot vsi drugi so dobili v roke lastninske certifikate in tako kot vsi so jih nekateri lahko dobro naložili, večini pa je ostal v rokah papir brez vrednosti.

Gospodarstvu se slabo piše. Naročil je čedalje manj, ne-likvidnost podjetij narašča, zadolževanje države je že večje, kot je bilo v najhujših letih prejšnje skupne države, povečuje se število brezposelnih pa tudi plačilni primanjkljaj pri poslovanju s tujino. Obe ti za drugo polovico leta so zaradi uvedbe davka na dodano vrednost še bolj črnogledi. Kakorkoli že: nič kaj dobri obei za delavce.

Zato pa naj bi se še naprej dobro godilo državnim uradnikom. Vse namreč kaže, da bo naše približevanje Evropski uniji spremljal tudi razmah

državne uprave. Njene ustanove so prijave več kot dva tisoč potreb po novih delavcih, češ da jih potrebujejo za usklajevanje naše zakonodaje z evropsko. V državni upravi pa že zdaj dela približno 28.000. Toda že v časih nekdanje Jugoslavije so upravi očitali, da je preobsežna in neučinkovita. Kaj bi torej o njej rekli zdaj?

Uprava se izgovarja, da so v preteklosti zaposlovali napačne ljudi in torej potrebuje nove, strokovnjake. Pravzaprav pa kakšne posebne kvalifikacije so potrebne? In kaj bo s tistimi, ki jih bodo nadomestili "strokovnjaki"? Se bodo znašli na zavodu za zaposlovanje kot delavci v gospodarstvu, če jim propade podjetje? Brez skrbi. Državna služba je še vedno ena najbolj zanesljivih.

Grozi torej še večji razmah birokracije. Še bolj žalostno pa je, da ne samo zaradi Evrope. Tudi brez nje se Slovenija birokratizira na vseh področjih. Spomnimo se samo na množico novih občin. Le peščica občin se je sposobna sama financirati; vse druge visijo na državnem proračunu.

Država sicer dokazuje, da je varčna, vendar predvsem tako, da krči socialni, zdravstveni in pokojninski denar. Vlada se tako rekoč že ves zadnji mandat ukvarja predvsem sama s seboj, namesto da bi si prizadevala vsaj za toliko pospešiti gospodarsko rast, da bi lahko brez hujših bolečin slo več denarja za vse našete blagajne in tudi za državno. Namesto tega se država in druga uprava bohoti celo do te mere, da se je potem treba zadolževati v tujini.

Tudi o tem bi morali razmisljati ob prazniku dela. Nikar se hvaliti, da dobro gospodarimo, če v resnici ne.

VINKO BLATNIK

ŠPORT MED VOJNIMI INVALIDI

Vojni invalidi so zaradi poškodb telesno prizadeti, večinoma pa so tudi stari čez 70 let. Najbrž se čudno sliši, da se takšni ljudje ukvarjajo s športom. Pa je vendar res: za razvedrilo in sprostitve igrajo šah, mečejo pikado in streljajo z zračno puško. Med vojnimi invalidi na Dolenskem so bili v teh športnih dejavnostih začetniki v Metliki. Društvo jim je kupilo garniture za šah in pikado, v kratkem bodo dobili še zračno puško. Sodelujejo v splošnih invalidskih športnih sekcijah, trenirajo pa tudi posebej v okviru sekcije vojnih invalidov v Metliki. Prirajajo že tekmovanja in tudi sodelujejo na tekmovanjih drugod. V več sekcijah društva vojnih invalidov so že našli posnemalce.

-cš

M. L.-S.

CVIČKARIJA - Kje vse je že bila ta uboga cvičkarija! Selijo jo od Glavnega trga, Vindišerjevega vrta, športne dvorane, Kostanjevice in še od bogve kje, nazadnje je pristala v Zdinji vasi pri Pugljevi. Kot da se prereditve, ki naj bi slavila in uveljavljala cviček, vino, ki ga na celem svetu lahko pridelamo samo na dolenskih vinorodnih gredičah, vsi otepajo. Kako drugače je z belokranjsko vinsko vrgredjo, prereditvijo na metliških trgih, s katero živi in se veseli cela Bela krajina in še dobršen del sosedstva čez Kolpo in čez Gorjance. V Novem mestu pa zadnji konec tedna za cvičkarijo ni vedel skoraj nihče. Kot bi bila v ilegali.

SPONZOR - Ob takem odnosu do cvičkarije je tudi pokroviteljstvo bolj poceni. Pokrovitelj letošnje prereditve je bila novomeška občina. To pa ni prav škocjanskemu županu Povšiču. Sicer ne to, da je pokroviteljica mati novih sosednjih občin, ampak to, za koliko je to pokroviteljstvo dobila. Mestna občina je za to primaknila 400 tisočakov. Vrli Povšič pa je izražal in to tudi javno in glasno na skupščini vinogradnikov povedal, da je novomeška občina za cvičkarijo prispevala 9,7 tolarja na prebivalca občine. Škocjanska občina pa je za isto prereditev dala kar 40 tolarjev na prebivalca pa to ni bilo nikjer omenjeno niti z besedo.

KNJIGA - Zadnja seja novomeškega občinskega sveta je sovpadla s prereditvami ob svetovnem dnevu knjige. Ob tem je lepo gesto naredil župan Tone Starc, ki je vsakemu svetniku podaril knjigo Toneta Jakšeta Naše korenine. Glede na to, kakšno plačilo so si kasneje na seji izglasovali svetniki, bi bilo prikladnejše, ko bi dobili hranilne knjižice.

PRIMEK - Sindikalni priimek letošnjega 1. maja je Miklič. Ena od dobitnic priznanja območne organizacije ZSSS ob prazniku dela bo Marija Miklič, na tradicionalnem prvomajskem srečanju na Debencu bo slavnostni govornik Gregor Miklič, vsr stvar pa je "zakuhal" sekretar območne organizacije za Dolenjsko Jože Miklič. Pa še v žlahti niso.

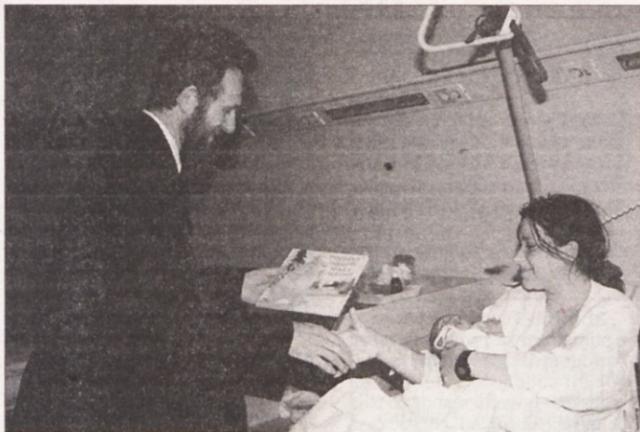
Ena gospa je rekla, da je 1. maj postal 1. april za delavce.

V času od 11. do 22. aprila so v novomeški bolnišnici rodile: Ljubica Grm iz Lokey - Žaniko, Mateja Pezdirc-Kneževič - Gregorja, Martina Matko iz Malih Poljan - Klemena, Jožica Podlogar s Homa - Tejo, Mojca Mikec z Malega Slatnika - Vesno, Vilma Stepan iz Črnomlja - Kristino, Tatjana Župevc iz Raven pri Zdolah - Andreja, Jožica Jerovšek iz Straže pri Sentrupertu - Katjo, Lilja Zupančič iz Kostanjevice - Žiga, Vesna Grubič iz Šmarja - Lariso, Petra Trplan iz Črmošnjic pri Semicu - Albino, Suzana Malenšek iz Kota pri Semicu - Saro, Marjetka Kukovič iz Krškega - Aljaža, Marija Hudejša iz Hrasta pri Vinici - Saro, Vesna Fabjan iz Črnomlja - Nino, Mojca Kočvar iz Krivoglavic - Ano, Anita Klanfar iz Drenovca - Ana-Marijo, Martina Pašič z Oskoršnice - Katjo, Suzana Hudorovac s Cerkvish - Alojzija, Petra Mihalič z Malega Slatnika - Gregorja, Erika Kukman s Kuzarjevega Kala - Spelo, Brigita Oblak iz Orešja - Patricijo, Vesna Kunšter iz Trebnjega - Tino, Brigita Jarc iz Jezera - Spelo, Marjana Brezovar iz Repč - dečka.

Iz Novega mesta: Marjanca Kovač, Vavpotičeva 10 - Luka, Mirjana Judež, Hladnikova 3 - Jakoba, Irena Laubry, Drska 22 - Lucijo, Ilonka Brajdič, Brezje 12 - Zmaga, Franja Grubar, Krallova 24 - Jana in Mirjana Stipančič, Marjana Kozinec 62 - dečka.

Čestitamo!

ROTARY KLUB NOVOROJENČKOM - Predstavniki Rotary kluba iz Novega mesta so prejšnjo sredo obiskali novomeško porodnišnico in mamice in njihovim novorojenčkom podelili prijetno slikanico z naslovom *Pojdiva domov, mali medol!*, ki jo je izdala založba EPTA. Rotary klub pomaga ljudem na različnih področjih, tokrat pa so se člani odločili, da podelijo novorojenčkom njihovo prvo knjigo v življenju, saj je dokazano, da vsakodnevno branje ugodno vpliva na otrokov razvoj. Tokrat so v novomeški porodnišnici podelili prvih 22 knjig, vsega skupaj pa bodo za novorojenčke namenili 500 knjig. Na fotografiji je predsednik Rotary kluba Novo mesto Andrej Pečavar, ko izroča knjigo eni od mladih mamic. (Foto: J. Dornič)

LESARIADA V NOvem MESTU - V petek, 23. aprila, je potekalo v Šolskem centru v Novem mestu 5. državno tekmovanje dijakov in vajencev lesarskih šol Slovenije. Pomerili so se v šestih disciplinah, od ročne obdelave preko športnih tekmovanj do književnega kviza. Prepričljivo so zmagali domačini. Na fotografiji: tekmovanje v ročni obdelavi lesa. (Foto: A. B.)

OBNOVA GASILSKEGA DOMA NA URŠNIH SELIH - Prostovoljno gasilsko društvo Uršna sela šteje okrog 220 članov. Predsednik društva Aleš Zamida je ponosno povedal, da imajo v svojih vrstah veliko mladih gasilcev, ki bodo nadaljevali njihovo tradicijo. Minuli konec tedna so zagnali uršenski gasilci prekrili gasilski dom. Poskrbeli pa so tudi za izolacijo. (Foto: J. Dornič)

Za odpiranje novih delovnih mest

Preko podjetniškega centra ugodni krediti za nova delovna mesta - Izvolili člane in predsednike odborov občinskega sveta - Podprli so financiranje dela veterinarja

ŠKOCJAN - Na 6. redni seji škocjanskega občinskega sveta prejšnji tork popoldan so obravnavali poročilo o delu Podjetniškega centra in o projektu odpiranja novih delovnih mest ter izvolili člane in predsednike odborov občinskega sveta.

Direktor Podjetniškega centra Novo mesto Andrej Škrinjar, ki je svetnikom predstavil delovanje centra v preteklem letu, je poudaril, da so lani naredili več, kot so planirali, kljub pravih pa se jim niso hoteli pridružiti belokranjske občine. Podjetniškemu centru je lani uspelo na posebnem razpisu ministrstva pridobiti 30 milijonov tolarjev za podporo pri odpiranju novih delovnih mest. Poleg državnega denarja 300 tisočakov na novo delovno mesto bo potrebno zagotoviti še 200 tisočakov na občinskem nivoju - to bo omogočilo vezavo 500 tisočakov depozita na banki, le-ta pa bo podjetniku s podvojitvijo zneska omogočila za vsako novo zagotovljeno delovno mesto milijon tolarjev posojila pod ugodnimi pogoji TOM + 2 odst. Na pripom-

bo svetnikov, da je obrestna mera še vedno previsoka in da so v Avstriji dobijo cenejši krediti ter zakaj ni več subvencij, je Škrinjar utemeljil, da je za naše razmere to ugoden kredit. Za subvencije pa je dejal, da jih ne bo več, Evropa jih ne pozna. Svetniki so predlog

• **Obravnavali so tudi predlog Veterine iz Novega mesta za sofinanciranje dela veterinarja v škocjanski občini.** V škocjanski občini so verjetno edini v Sloveniji, ki so lani sofinancirali pripravništvo veterinarju domačinu. Ker je veterinar v kraju nujno potreben, njegovo delo do sedaj pa so ljudje zelo dobro sprejeli, so svetniki tudi tokrat podprli predlog za sofinanciranje veterinarja, in sicer 1,5 ure na dan v letošnjem letu.

SVETNIŠKE PLAČE

Škripanje stolov za 44 jurjev

Svetniki na zadnji seji sprejeli Vovkov predlog: vsem 15 odst. županove plače

NOVO MESTO - Brez sramu, bi lahko na kratko dejali za sklep, ki so ga člani novomeškega občinskega sveta med drugim sprejeli na zadnji seji prejšnji četrtek glede izplačila njihovih nagrad. Nagrade svetnikov, ki so jih sprejeli, so, čeprav je eden od svetnikov dejal, da se ne počuti kot funkcionar, še kako funkcionarske. Vsak svetnik bo dobil za sejo po 44 tisočakov neto, edini kriterij za pridobitev te lepe vsote denarja, za katero mora navadna raja trdo delati cel mesec, pa je le prisotnost na seji.

Na osnovi zakona o lokalni samoupravi je za sejo predlog pripravila komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je predlagala, naj plačilo za opravljanje funkcije člana občinskega sveta znaša največ 15 odst. plače župana, kar je 44.000 tolarjev. V okviru tega zneska pa naj bi se plačilo določilo za vsak mesec posebej glede na delo, ki bi ga posamezni svetnik opravil, in sicer 8 odst. za prisotnost na seji, 4 odst.

za udeležbo na seji odbora, kate-rega je član, 2 odst. za udeležbo na sejah drugih delovnih teles in 3 odst. za predsedovanje odboru. Ne glede na to, v koliko odborih bi svetnik deloval, pa mu pripada največ 15 odst. županove plače.

Na ta predlog se je prvi odzval **Lojze Zupančič** (SKD), ki ga je označil kot diskriminatornega, češ da predvideva le kontroliranje članov občinskega sveta, ne pa tudi nepoklicnih županov, ki naj

bi za delo ali nedelo dobivali do 124 tisočakov na mesec, zato se je zavzel proti normiranju. **Anton Vovko** (SLS) pa je nato mirno predlagal, naj bi vsi svetniki za sejo dobili po 15 odst. županove plače, kar zneso 44.000 tolarjev.

Povsem drugače pa je o predlogu razmišljal **Andrej Blažič** (SDS). "Od lanskih 5 milijonov tolarjev, ki jih je občina namenila za sejnine, gremo letos na 30 milijonov. To pomeni, da bo novomeški svetnik na uro bolje plačan kot ameriški predsednik. Zakaj? V Labodu morajo delavke za tak denar in še za nas zraven trdo delati cel mesec. Mislim, da imate vsi dobre plače in da tega denarja ne potrebujete. Svetnik naj bo predvsem častna funkcija, zato predlagam, naj sejnina ostane takšna kot lani. Jasno je tudi, da da nam bo za marsikatero cesto v krajevnih skupnostih zmanjkalo denarja," je trezno povedal Blažič. A podpore razen članov njihove svetniške skupine ni dobil.

Lojze Zupančič je dejal, da se to lepo sliši, vendar naj se Blažič temu denarju sam odpove, če hoče. "Lahko se gremo nekakšne samaritane, vendar, ali veste, koliko dobijo svetniki v drugih občinah?" Podprl ga je **Marjan Somrak** (ZLSD) in dejal, da je bil tak zakon pač sprejet. Ostali so bili tiho, več ali manj s pogledi uprtimi v tla.

In tako je župan dr. **Tone Starc** dal na glasovanje tri predloge: Blažičev, naj ostane plačilo svetnikom na lanski ravni, Vovkov, naj bi vsem svetnikom pripadalo 15 odst. županove plače, in predlog komisije za mandatna vprašanja, naj svetniki dobijo največ 15 odst. županove plače, odvisno od njihovega dela v odborih.

Za Blažičev predlog je bilo le 5 svetnikov iz SDS, tesno pa je bil izglasovan Vovkov predlog, da vsem svetnikom pripada 15 odst. županove plače (44 tisočakov neto) na sejo. Vse, kar morajo svetniki za to narediti, je le prisotnost na seji.

J. DORNİČ

Pub pri vodnjaku

Nov lokal na Glavnem trgu

NOVO MESTO - Staro novomeško mestno jedro kot da umira. Trgovine se zapirajo ena za drugo in se selijo v primestna nakupovalna središča. Zaprli so tudi nekatere gostinske lokale in tako je odprtje novega posebnega dogodka. Konec lanskega novembra so na Glavnem trgu odprli Dodo's Pub. Številni mladi in starejši so bili navdušeni nad njim in od prvega dne naprej je lokal skoraj ves čas poln, manj navdušeni pa so bili bližnji stanovalci, ki jih prihajajoči in odhajajoči gostje motijo pri nočnem počitku.

Vodja lokala Andrej Kapla je povedal, da so za problem zvedeli preko medijev in inšpekcij; nanje se ni obrnil nihče od stanovalcev. "Takoj smo se odzvali in bili pripravljeni problem rešiti. Že do tedaj smo imeli v lokalu po enega varnostnika, po tem sestanku pa smo uvedli še enega, poleg tega smo čas obratovanja poskusno skrajšali za eno uro," je pojasnil Kapla. Za red pa skušajo z rednimi obhodi poskrbeti tudi policisti.

In kaj tako privablja goste v ta za Novo mesto nenavadni lokal? Andrej Kapla pravi, da je to posebna ponudba, dobra glasba in drugačen ambient. Točijo angleška, irska, škotska piva pa tudi druga, prav tako imajo bogat izbor žganih pijač. Sicer pa so publi ali angleške gostilne v Sloveniji že nekaj let v modi.

J. D.

Andrej Kapla

RADIBI USTANOVILI CENTER SONČEK - Dolenjsko društvo za cerebralno paralizo je lani praznovalo 15 let delovanja, še vedno pa je brez društvenih prostorov. Za pridobitev prostorov se prizadevajo že dalj časa, v njem pa bi radi odprli tudi Center Sonček, kamor bi vključili mladostnike s cerebralno paralizo in drugo invalidnostjo. (Foto: J. D.)

Suhokranjski drobiž

ČISTILI SV. KATARINO - Člani TD Suha krajina so pod vodstvom Vlada Kostevca prd dnevi čistili okolico porušene cerkvice sv. Katarine nad vasjo Plešivica. Člani in prizadevni krajan Plešivice pripravljajo tudi prvomajski kres, zato vabijo vse, da se jim jutri pridružijo.

KOMEDIJA - Na Dvoru so v soboto gostovali člani Kulturnega društva Josip Jurčič z Muljave s komedijo Stric Ihta. Predstava se je pričela z manjšo zamudo, v dvorani je namreč zmanjkalo elektrike, kar pa gostov v nadaljevanju ni motilo.

CESTITKE - Čestitke, ki jih na roko napiše tajnica KO ZZB Žužemberk Ljuba Senica ob dnevu žena vsem članicam pa tudi aktivistkam, ki živijo drugje, so preproste in sežejo do srca. Tajnica je bila za svoj trud na letni konferenci deležna lepega aplavza, kar priča, da člani in članice cenijo njeno delo.

SMETI - Na sobotni akciji čiščenja okolja so se prizadevno vključili tudi dvorski šolarji, ki so pobirali

smeti po Dvoru, v okolici plavža in Novolesa. Okoli kamionov, ki so parkirani pri "Trajberku", so našli polno smeti, ki same po sebi pričajo o izvoru in lastniku. Na sliki: učenci z "dokaznim" materialom.

S. M.

Trgovsko prebujanje Mestnega loga

Kmetijska zadruga Metlika je svojo trgovsko ponudbo združila na enem mestu, in sicer v Mestnem logu - Jutri otvoritev nove trgovine - Rešeno denacionalizacijsko vprašanje

METLIKA - Kmetijska zadruga Metlika je v metliški občini nosilka specifične trgovine s skoraj vsem, kar ljudje potrebujejo v kmetijstvu in vrtnarstvu. Vendar so imeli doslej to ponudbo na štirih mestih, zaradi česar niso mogli zagotoviti celodnevnega delovnega časa, priznavajo pa tudi, da ponudba ni bila celovita.

Zato so se v Kmetijski zadrugi odločili, da bodo celotno trgovsko ponudbo preselili v Mestni log, kjer sta že diskont in prodajalna z gradbenim materialom. V začetku letošnjega leta pa so začeli prenavljati in dozidavati nekdanjo mehanično delavnico. V petek, 30. aprila, ob 15. uri bodo že odprli novo trgovino s skladiščem. V njej bo poleg programa, ki so ga v svojih prodajalnah nudili že doslej, torej kmetijske apoteke, kmetijskih strojev, rezervnih delov in drobnega orodja, gradbenega materiala ter umetnih gnojil, na voljo tudi vodovodni in električni material, barve in laki. V trgovini, ki s skladiščem meri 930 kv. metrov in je največja tovrstna prodajalna

v Beli krajini, so ponudbo strnili v geslo "Vse za kmetijstvo, vrt in dom". Pred trgovino, ki bo odprta ves dan, so uredili velik parkirni prostor, kupcem pa bodo kupljeno blago tudi dostavljali na dom. Kot je povedal direktor KZ Metlika Ivan Kure, načrtno urejajo Mestni log, kjer nameravajo v prihodnje zgraditi še delikatesno trgovino. S tem pa bi zaokrožili svojo celovito trgovinsko ponudbo na enem mestu. Vendar se v zadrugi dobro zavedajo, da so s preselitvijo dveh trgovin iz mestnega jedra v Mestni log precej osiromašili stari del Metlike. Zato bodo prostore na Trgu svobode, kjer je bila nekdanja tudi uprava zadruga, ponudili v najem trgovcu,

če pa ga ne bi našli, bodo tam sami znova odprli trgovino. Hišo, v kateri je bila kmetijska lekarna, pa bodo prodali.

Poleg trgovin v Mestnem logu ima zadruga v Metliki le še dve mesnici, trgovino na Suhorju, dve prodajalni v Podzemlju, ponovno pa bodo letos odprli trgovino v Gradcu, ki je bila doslej v najemu. Trgovine na Suhorju in v Podzemlju je Kmetijska zadruga Metlika odkupila od denacionalizacijskih upravičencev, tako da so razen nekaj parcel, ki jih bodo tudi kmalu vrnili, v zadrugi rešili vprašanje denacionalizacije. Največjo trgovino, ki meri kar 1.400 kv. metrov, pa ima Kmetijska zadruga v Ljubljani. Gre za diskont in skladišče, kjer ponujajo pretežno pižaje.

M. BEZEK-JAKŠE

KRES MLADIH

METLIKA - V petek, 30. aprila, bo ob 20. uri pri gasilskem domu v Metliki kresovanje mladit, ki ga organizira komisija za prosti čas pri OZPM Metlika.

METLIKA PRAZNUJE

METLIKA - Danes, v četrtek, 29. aprila, bo ob 20. uri v tukajšnjem kulturnem domu proslava v počastitev metliškega mestnega praznika. Pozdravni nagovor bo imel predsednik mestne skupnosti Metlika Anton Tomc, v kulturnem programu, ki ga bo povezovala Alenka Mežnaršič, pa bodo nastopili oktet Vitis, vokalna skupina Lan, Pojoče stelce in folklorna skupina "Ivan Navratil".

M. B.-J.

POHOD SE JE DOBRO PRIJEL - Ob prazniku mestne skupnosti Metlika je bil preteklo nedeljo drugi pohod okrog mesta, ki se ga je udeležilo okrog 350 ljudi. Razveseljivo je, da je na nekaj kilometrov dolgo pot odšlo mlado in staro: od nekajmesečnih otrok, ki so jih očetje nosili v nahrbtnikih, do tistih, ki rinejo proti osemdeset letom ali so jih celo že prekoračili. Med pohodniki je bilo tudi precej Metličanov, ki živijo drugod po Sloveniji, v rodno mesto pa so prišli prav na pohod. (Foto: M. B.-J.)

Črnomlju obljublajo nove begunce

Včeraj je bila izredna seja občinskega sveta o nastanitvenem centru za osebe z začasnim zatočiščem ter o beguncih s Kosova, ki naj bi jih prišlo v Črnomelj vsaj sto

ČRNOMELJ - Na eni od sej črnomeljskega občinskega sveta proti koncu lanskega leta je takratni predsednik sveta in sedanjí podžupan Andrej Kavšek vprašal, koliko je resnice v govoricah, da bodo v črnomeljski begunski center nastanili večje število novih stanovalcev. Iz pristojnih državnih služb je prišlo pojasnilo, da se kaj takšnega ne bo zgodilo, če pa se že bo, se bo le s pristankom lokalne skupnosti.

Vse pa kaže, da se ob dogodkih v ZR Jugoslaviji, ko se je Slovenija obvezala nuditi nekaj tisoč kosovskim beguncem začasno zatočišče, tudi Črnomelj ne bo izognil novim pribežnikom. Pretekli teden je namreč direktor Urada za priseljevanje in begunce Miloš Suštar napisal vljudnostno pismo črnomeljskemu županu in državnemu poslancu Andreju Fabjanu, v katerem navaja, da si urad prizadeva, da bi breme države enakomerno porazdelili. A brez poplajenjanja obstoječih nastanitvenih centrov, ki jih je v Sloveniji še deset, ne bo šlo. "Žal bomo mora-

li tako ravnati tudi v Črnomlju. Predvidevam, da bomo v naslednjih tednih v Črnomelj pripeljali še sto kosovskih Albancev z začasnim zatočiščem," pravi v pismu Suštar ter dodaja, da bodo prvi begunci morda prišli že ta teden. Informacija o črnomeljskem begunskem centru Suštar zaključuje s skoraj ultimativno ugotovitvijo, da "namerava Urad za priseljevanje in begunce po predhodni seznanitvi oziroma obravnavi te informacije na občinskem svetu te kapacitete tudi zapolniti." Nikjer ni več ne duha ne sluha o obljubi iz lanskega leta, da bodo novi begunci prišli v Črnomelj le s pristankom lokalne skupnosti. V Črnomlju so tako za včeraj sklicali izredno sejo občinskega sveta (več o njej v prihodnji številki Dolenjskega lista) z omenjeno tematiko.

Sicer pa je bilo v črnomeljskem zbirnem centru, kamor so se prvi begunci zatekli 21. aprila 1992, po natanko sedmih letih 129 ljudi, največ pa se je v njem stiskalo 1.196 beguncev. Sedaj prevladujejo ženske in moški, stari 25 do 60 let, ter otroci v starosti od 8 do 16 let. Vsi so iz krajev v BiH, kjer je narod, ki mu pripadajo, v manjšini

SEJNINA ZA POGORELCE

SEMIČ - Na seji tukajšnjega občinskega sveta pred tednom dni je svetnik Janez Malnarič z Vrtače predlagal, naj se svetniki odpovedo sejnini z zadnjega zasedanja. Denar naj bi namenili pogorelcem Hančičevim, ki jim je teden dni prej pogorelo gospodarsko poslopje, pri tem pa se je poškodovala bližnja stanovanjska hiša. Svetniki so se soglasno strinjali, da darujejo denar za popravilo hiše.

PRED PRIHODOM NOVIH BEGUNCEV - V črnomeljskem begunskem centru je bilo pretekli teden še zatišje. Nekateri begunci, ki so v njem tudi že sedem let, so se dobobra ustalili. Bodo novi prišleki v to idilo vnesli nemir? (Foto: M. B.-J.)

Pobuda za cestni prodor pod Gorjanci

Posvet belokranjskih županov z ministrom Bergauerjem

SEMIČ - Pretekli petek so se z ministrom za promet in zveze Antonom Bergauerjem ter njegovimi sodelavci v Semiču na regijskem posvetu sestali vsi trije belokranjski župani. Največ časa so se zadržali ob delu in načrtih pri posodabljanju ceste.

Tako bodo v metliški občini letos asfaltirali 600 metrov jugorske ceste, ki pelje proti Semiču, medtem ko naj bi prihodnjo pomlad dokončali ureditev križišča na Jugorju. Načrt je že narejen, sedaj pa na metliški občini teče postopek spremembe prostorskega plana za križišče. Pripravili bodo tudi projekt za ureditev mejnega prehoda v Metliki, Cankarjeve ceste in ceste na zeleni meji pri Vidošičih. V črnomeljski občini bodo letos zaključili rekonstrukcijo Belokranjske ceste, razpisali pa tudi delo za ureditev ceste oz. pločnikov pri Kanižarici in preplastitev ceste Suhor-Stara Lipa. Za črnomaljsko območje so narejene študije variant. Slišati je bilo, da, kljub temu da je bil za 7 kilometrov ceste od Sinjega Vrha proti Radencem narejen projekt za 5 metrov široko cesto, razmišljajo o zožitvi na 3,5 metra. Vendar je črnomaljski župan Andrej Fabjan odločno dejal, da na takšno širino ceste na skrajnem jugu Slovenije, kjer bo v prihodnosti šengenska meja, v občini ne

Minister Anton Bergauer v Semiču. Ob njem gostitelj semiški župan Janko Bukovec.

bodo pristali. Z njim se je strinjal tudi minister.

Semiški župan Janko Bukovec je spomnil, da je bil pred približno sto leti narejen načrt za železniški prodor pod Gorjanci. Zanimalo ga je, za katero rešitev za bolj tekoči promet po gorjanski cesti se bodo odločili: za predor, tretji pas ali novo traso ceste. Državni sekretar za ceste Žarko Pregelj je pojasnil, da bodo v študiji najbrž upoštevali vse tri možnosti. Cesto bodo rekonstru-

• V letošnjem letu bo v belokranjsko telekomunikacijsko obrežje vloženi 400 milijonov tolarjev. Tisti, ki ne morejo sprejemati signala TV Slovenije, lahko problem rešijo s satelitskimi sprejemniki. V prihodnjem letu pa bodo na železniškem prehodu v Rožnem Dolu postavili avtomatske polzapornice.

irali postopoma, lahko pa bi jo pričeli že prihodnje leto, vendar tunela prej kot v petih letih ne bi mogli začeti graditi.

M. BEZEK-JAKŠE

TAMBURAŠKI VEČER - Črnomaljska Območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je preteklo soboto pripravila 4. revijo tamburaških skupin Bele krajine. Polna dvorana obiskovalcev črnomaljskega kulturnega doma je prisluhnila tamburaškima skupinama Varalo iz Črnomlja in KUD Dobroče Dragatuš, ki ju vodi Anton Grahek, tamburaški skupini folklorne skupine "Ivan Navratil" iz Metlike pod vodstvom Petra Jakše ter sodevskim tamburašem, ki jih vodi Jožef Mihelič starejši. Na fotografiji: voditeljica prireditve Barbara Barbič-Jakše v pogovoru z Jožefom Miheličem, katerega knjižico o sodevskih tamburaših so predstavili na sobotnem večeru. Ob njem sin Jože in vnuk Anže, ki nadaljujeta z vaško tamburaško tradicijo. (Foto: M. B.-J.)

V Iskri še pričakujejo težave

Tako meni predsednik SKEI v semiški Iskri Jurij Kobe, čeprav ne ve, kako se bodo problemi odrazili - Na referendumu proti varčevalnim ukrepom, zato socialnega sporazuma ne bo

SEMIČ - V semiški Iskri so imeli v začetku minulega tedna referendum, na katerem so se zaposleni odločali, ali so za predlog uprave družbe, da prispejajo k zmanjševanju stroškov dela. S tem bi pomagali tovarni iz težav, v katerih se je znašla zaradi azijske in ruske krize ter s tem povezanimi manjšimi naročili kondenzatorjev.

V Iskri so že skrajšali delovni čas za režijske delavce na 36 ur na teden. "Drugi del varčevanja pri delavcih pa je bil regres za letni dopust, ki naj ga ne bi izplačali letos in naj bi ostal kot terjatev delavcev do firme v prihodnjem letu. Če pa bi v letošnjem letu uspeli preseči 45 milijonov DEM realizacije, bi se pogovarjali o sorazmernem izplačilu regresa že v letošnjem letu. Za prevoz na delo naj bi po novem delavec in podjetje krila vsak polovico stroškov, medtem ko je doslej delavec plačal petino stroškov. Poleg tega naj bi tisti, ki so oddaljeni od tovarne do pet kilometrov, sami plačali potne stroške, medtem ko so jih doslej le tisti, ki so oddaljeni do dva kilometra. S temi ukrepi naj bi privarčevali dva milijona DEM," je pojasnil predsednik SKEI v Iskri Jurij Kobe.

"Ker naj bi firma podpisala s sindikatom socialni sporazum, v katerem bi bile zajete te novosti, smo se odločili za referendum. Če bi večina potrdila, da so zanje ukrepi sprejemljivi, bi podpisali

Jurij Kobe

moč uresničiti programa po poti, ki si jo je zamislila uprava. "Socialnega sporazuma torej ne bomo podpisali, vemo pa tudi, da regresa za dopust ne bomo dobili, če ne bo denarja. Res pa je, da sedaj ni moč z gotovostjo reči, da bo v podjetju socialni mir. Pravzaprav pričakujem težave, težko pa je napovedati, v kakšni obliki se bodo odrazile. Drži namreč, da je za sedanjí obseg proizvodnje preveč zaposlenih, zato se bo odpustanje delavcev gotovo nadaljevalo. Stroški dela so namreč preveliki, da bi lahko toliko ljudi preži-

• Direktor uprave družbe Iskra Janez Štefanič je potrdil, da, kljub temu da je bila večina proti varčevalnim ukrepom, ne bodo izplačali regresa za letni dopust, ker nimajo od kod vzeti denar. Dejal pa je, da iščejo nove trge in kupce za kondenzatorje.

velo z realizacijo, kakršno imamo sedaj. Veliko pa je odvisno od večinskih lastnikov, torej Iskra holdinga, Vizije, kapitalskega in odškodninskega sklada, ki bodo prišli k nam v začetku maja in bodo gotovo ocenili, kako naprej," je dejal Kobe.

M. BEZEK-JAKŠE

Sprehod po Metliki

POMOČ - Na regijskem posvetu belokranjskih županov z ministrom za promet in zveze Antonom Bergauerjem pretekli teden v Semiču je metliški župan Slavko Dragovan ob naštevanju problemov omenil, da imajo v občini tudi vinski cesto. Zanimalo ga je, če bo zanj moč dobiti pomoč. A še preden je minister uspel odpreti usta, je pomoč ponudil semiški župan Janko Bukovec. Zaslutil je namreč, da Metličanom očitno že zmanjkuje vina, semiške kleti pa so ga še polne.

HOJA - Iznajdljivi trgovci so očitno ugotovili, da Metličani nimajo dovolj denarja, da bi si v nakupovalni evforiji pred uvedbo DDV lahko privoščili nove avtomobile. Pa so jim zato na Trgu svobode ponudili novo trgovino s čevlji. Že deseto v Metliki.

PRISVAJANJE - Z občine Metlika zadnje čase pisno obveščajo novinarje o aktualnih dogodkih v občini, kar je pohvalno. Iz informacij je moč razbrati, da gre za delo, s katerim se ukvarjajo na občinski upravi, zato je čudno, da so si na občini prisvojili tudi organizacijo pohoda okrog Metlike, ki ga je pripravila mestna skupnost Metlika s pomočjo Planinskega društva. Mar to pomeni, da si želi občina prisvojiti tudi mestni praznik, ker občinskega praznika že nekaj let ne praznujejo? In če ne, zakaj potem ne poroča tudi o drugih krajevnih skupnostih in ne le o metliški?

Črnomaljski drobir

HIGIENA - Črnomaljski so ponosni na novo mrliško vežico v Vojni vasi in njeno urejeno okolico. Vse prej kot v ponos pa jim je vozniški avtobusa, ki parkira na bližnjem kolovozu, s katerega izpeljuje na cesto, ki pelje mimo vežice, in s tem nanaša na asfalt blato s kolovoza. Če že sam nima dovolj čista za čistočo, Črnomaljski predlagajo, naj ga o higijenskem minimumu pouči komunalni nadzornik.

KAMEN - Pred časom so obnovo razpadajoče stopnice, ki vodijo nad nekdanjo klavnico proti obrtni coni na Majerju. A nogometaši Nogometnega kluba Bela krajina, ki so iz Loke, kjer imajo nogometno igrišče in klubске prostore, hodili na trening na igrišče na Majerju kar v copatih za nogomet, so z za beton neprimerno obutvijo začeli stopnice zopet uničevati, poleg tega so na njih puščali tudi blato. Bližnji sosedi, ki si je natančno prebral odlok o javnem redu in miru, je spoznal, da takšno ravnanje ni v skladu z odlokom. O tem je seznanil tudi Andreja Fabjana, župana in predsednika Nogometnega kluba hkrati. Ta je obljubil, da se to ne bo več dogajalo, ker pa je posumil, da se vsi ne bodo držali navodil, je krajana prosil, da sam popazi, ali bodo vsi nogometaši spoštovali prepoved hoje po stopnicah. Črnomaljec je upošteval županov nasvet. Bil je zadovoljen, ko je spoznal, da se nogometaši v glavnem držijo navodil. Pretekli teden pa se je eden od njih zopet napolnil po prepovedanih stopnicah. Črnomaljec je ga opozoril, kot plačilo za nasvet pa je dobil kamen, s katerim ga je nogometaš odlično zadel, za popotnico pa še zvrhano mero maslnih kletvic v jeziku narodov južno od Kolpe. Tokrat je bil "samo" kamen in kletvice, vprašanje pa je, kaj lahko na dvorišče Črnomaljskega prileti jutri.

Semiške tropine

ZAMUDA - Državni sekretar za ceste Žarko Pregelj, po rodu sicer Primorec, je kar precej zamudil na posvet o cestni problematiki, ki je bil v petek v Semiču. Glavni krivec za "alora, pri dem v'č k'sno", so bile seveda (slabe) ceste.

TARNANJE - Belokranjski župani so na prej omenjenem posvetu potarnali tudi glede slabe telefonije v deželici ob Kolpi. A Marka Cuka, direktorja Uprave za telekomunikacije RS, niso prepričali. Njegovim očem in ušesom ni ostalo skrito, da so med sestankom zvonili mobilni telefoni, njihovi lastniki pa so ves čas tekali iz seje sobe. Prihodnje se bodo morali Belokranjski bolje pripraviti za tarnanje ali pa napredek vsaj nekoliko bolj zaka-muffirati.

OBRAVNAVA - Medtem ko so v državnem zboru odbravnava aktov poimenovali prvo, drugo, tretje branje, so se v semiškem občinskem svetu, kjer so imeli nekdanji pri dvostopenjskem sprejemanju dokumentov osnutek in predlog, sedaj raje odločili za prvo in drugo obravnavo. Gotovo so se dali poučiti, da so prvo, drugo, tretje branje posledica nepismenosti.

**"REZERVNI" SLAVNOST-
NI GOVORNIK** - Slavnostni go-
vornik na proslavi v počastitev
dneva upora proti okupatorju, ki
so jo kočevski borci združili s svo-
jo programsko skupščino, naj bi
bil ravnatelj kočevske OŠ Ob
Rinži Peter Šobar. Zadeva je bila
dogovorjena, žal pa dotični ni
dobil vabila za skupščino in s tem
obnem za proslavo. Čakajoči na
skupščini so o tem zvedeli šele po
opravljenem telefonskem pogo-
voru z njim. K sreči pa ob udelež-
bi, ki jo borcem lahko zavida
prekater stranka v Kočevju, ni
bilo pretirano težko najti "rezerv-
nega" slavnostnega govornika. Iz
zadrede je vodstvo kočevske
borčevske organizacije rešil gene-
ral Lado Komac iz skupnosti
borcev 15. divizije, ki ima domicil
v občini Kočevje. Zbrane pa je
pozdravil tudi narodni heroj in
častni občan občine Kočevje
general Jože Ožbolt. Slednji je
pohvalil delo kočevske borčevske
organizacije, in to kljub neljube-
mu zapletu, ki je bil ali pa morda
tudi ne, posledica dejstva, da so
kočevski borci v začetku tega
meseca ostali brez svoje dolgolet-
ne tajnice!

**KRESOVANJE
V DOLGI VASI**

KOČEVJE - V brunarici pri
Dolgi vasi, priljubljenem sha-
jališču Kočevcev, kjer nastaja
večnamensko rekreativno sre-
dišče, bo v jutri ob 19. uri pod-
jetje Mercator-Kmetijsko gos-
podarstvo Kočevje pripravilo
prvomajsko kresovanje. Ob tej
priliki bodo v brunarici odprli
prenovljeni gostinski lokal.

Ribniški zobotrebci

**SPORNA EKOLOŠKA TAK-
SA** - V Ribnici predvidevajo, da
bo za ureditev sedanje nelegalne
deponije v Mali Gori, 30 odstot-
kov potrebne denarja prispevalo
ministrstvo za okolje in pro-
stor. Ostalo naj bi prispevale
občine Ribnica, Sodražica in
Loški Potok glede na število pre-
bivalcev. Deponijo naj bi na ta
način uredili in razširili v treh
letih in do tu tudi ni nič sporne-
ga. Zaplete pa se ob zahtevi, da
naj bi preostali dve občini za upo-
rabo dejavnosti plačevali ribniški
občini ekološko takso. Jezni
Potočani, ki bi bili takso celo
pripravljeni "požreti", če bi jo
plačevala tudi ribniška občina, so
zaradi vztrajanja ribniškega župa-
na pri za Potočane nesprejemlj-
jivih zahtevah menda zato začeli
celo razmišljati, da bi se o ureditvi
deponije začeli pogovarjati s
kočevsko občino. Čeprav se bo
jeza sčasoma polega, ali pa bo
ribniški župan omilil svoje zahte-
ve, tako da Potočanom ne bo po-
trebno odvažati svojih smeti v
kočevsko občino, pa so mnogi
mnenja, da bo ribniški župan
lažje prišel do državnega denar-
ja, na katerega računajo (pa
čeprav vsi vedo, kako težko je do
tega denarja priti!), kot pa se mu
bo dogovoriti s sosedi!

Kostelski rižni

ZMOTNO MNENJE - Ko-
stelci so menili, da so v doseda-
njih akcijah "Kostelci pometimo
pred svojim pragom", že tako tem-
eljito očistili ves Kostel, da v
letošnji akciji odpadkov skoraj ne
bo. Pa so se zmotili, saj so v
očiščevalnih akcijah 10., 17. in 24.
aprila nabrali toliko odpadkov,
da je Dinos že odpeljal 7 kamio-
nov kosovnih odpadkov, Komun-
ala pa še 5 kamionov, medtem
ko bo treba odpeljati še 3 kamio-
nov odpadkov, nabrane v zadnji
akciji.

LOVCI "KRADLI" - V sobot-
ni vseslovenski akciji lovcev pod
geslom "Ukradimo smeti naravi"
je na območju občine Kostel
sodelovalo 60 lovcev, ki so "kra-
dli" odpadke skupno 240 ur in jih
tako "odtujili" naravi kar za 3 ka-
mione.

**ŽIG IN KNJIGA ZA PO-
HODNIKE** - Žigi in vpisne knjige
so za pohodnike po kostelski
grajski pešpoti na razpolago v
Okrepčevalnici Samsa na Žagi in
v Ajblju (Pajničevi); na Kostelski
pešpoti pa še v trgovini Ofak in na
Bošti v Potoku, kjer med uradni-
mi urami deluje tudi informativ-
ni urad Turističnega društva.

36 PRIJAV ZA NAJLEPŠE -
Doselej se je prijaviло za tekmo-
vanje za najlepše urejeno kostel-
sko hišo in njeno okolico 36
občanov. Pri Turističnem društvu
prijavljajo še zbirajo.

Biseri štirih občin

Nastaja publikacija

VELIKE LAŠČE - V bodoči
publikaciji, ki nastaja v okviru
projekta "Po poteh dediščine-
Korenine slovenske indetitete",
so predstavniki ministrstva za
kmetijstvo, gozdarstvo in pre-
hrano v občinah Ribnica, Velike
Lašče, Sodražica in Dobropolje
na gradu Turjak izbrali lokacije,
ki bodo kot krajevne posebnosti
predstavljene tudi na evropski
turistični borzi prihodnje
leto.

Občina Ribnica bo poleg še
bolj prepoznavna po svojem
mestnem jedru ter podružnično
cerkvi sv. Urha v Maršičih. Gre
za srednjeveško stavbo, poslikano
s freskami Tomaža iz
Senja iz začetka 16. stoletja.

Znamenita cerkev pod tristo-
letnimi lipami pri Novi Stifci bo
turistično zrcalo občine Sodra-
žica. Velikolaška občina je tudi
doslej slovela po kulturnih
hramih, v publikaciji pa so zajeli
grad Turjak, Trubarjev muzej na
Rašici ter kulturniško pot
Trubarja, Levstika, Stritarja. Občina
Dobropolje se ponaša z
lipovim Gajem, v katerem so
bili nekdanji veliki sejmi, ter s
cerkvama na Ponikvah in v
Zdenski vasi, ki sta izbrani kot
lokaciji.

M. G.

**KDO NAJ KUPI
KAMERO?**

ZAHODNA DOLENJSKA - V
osmih občinah od Turjaka do
Kolpe televizija pokriva
priložnostne dogodke, kar pa
je za objektivno predstavitev
regije premalo. Televizija bi
bolj celovito spremljala delo in
življenje ljudi, a ji zaradi velikih
izgub primanjkuje denar za
nakup terenske opreme. Zato
je januarja generalni direktor
Janez Čadež županom občin
zahodne Dolenjske pisal o
"sodelovanju". Čadeževoproš-
njo so svetniki v Sodražici krat-
ko malo zavrnil in direktorja
opomnili, naj prvo zagotovi
"normalen sprejem nacionalne
televizije na njihovem območ-
ju, o kameri pa se bodo pogo-
varjali že kdaj drugič". Enaka
usoda čaka Janezovo pismo
tudi v drugih občinah.

CRPOV za Kostel

KOSTEL - V občini Kostel
pričenjajo z uvajanjem pro-
grama Celostnega razvoja
podeželja in obnove vasi. Kot
so poudarili ob predstavitvi
programa minuli četrtek v
Fari, vidijo v njem priložnost
za presego večdesetletnega
razvojnega nazadovanja in
izseljevanja prebivalcev, ki
jih lani ustanovljena nova
občina Kostel danes šteje
vsega le še okoli 700. Pro-
gram bo zaobsegel delovni,
naselitveni, življenjski, druž-
beni in kulturni prostor.
Vseh pet bodo morali temel-
jito proučiti in v sodelovanju
s prebivalci ugotoviti, kateri
skupni in individualni pro-
jekti so realni in uresničljivi.

BODO ODPELJALI TUDI ŠOLO?

Delitvena bilanca po kočevsko

Kočevska občina odpeljala iz kostelske kontejnerja za odpadke

KOSTEL - Občina Kočevje je dala
nalog, da je potrebno iz nove
občine Kostel, ki se je pred nekaj
meseči osamosvojila in ločila od
občine Kočevje, odpeljati vse tri
kontejnerje za odpadke, ki jih je
kupila za to območje nekdanja
skupna občina Kočevje. Ta akcija
nej bi potekala v sklopu delitvene
bilance med občinama.

Pri odvozu kontejnerjev pa se je
zapletlo, saj so lahko v Kočevje
odpeljali le dva (iz Zavrt in Žage),
odvoz tretjega pa so prepredili
prebivalci Kužlja, ki so s potrdi-
lom dokazali, da so kontejner za
Kuželj kupili in plačali oni, in ne
občina Kočevje.

Ukrep občine Kočevje je nena-
vaden, saj bi se pred odvozom
kontejnerjev lahko dogovorili z

Živka Komac

Še svetli trenutki!

Ob dnevu Zemlje

KOČEVJE - Onesnaževa-
nje planeta in vojne, ki človeš-
tvo pehajo v uničenje, so ama-
tersko pesnico Živko Komac iz
Kočevja vzpodbudili, da je
napisala optimistično pesem
"2000", ki ne napoveduje "čr-
nega konca" človeštva. V želji,
da bi z njo posvarila, da ni več
daleč dan, ko bomo ljudje
uničili planet in z njim sebe, če
svoje ga odnosa do narave ne
bomo spremenili, je pesem
poslala Slovenskemu odboru
za Unicef.

S pomočjo sindikata Mela-
mina, kjer je bila Komacova
zaposlena 27 let, je leta 1988
izdala svojo prvo knjižico pes-
mi. Posvetila jih je materi in od
tod tudi naslov zbirke "Njej".
Ravno sedaj pa se pripravlja na
izdajo druge zbirke, v kateri bo
predvidoma 35 pesmi izbranih
iz obdobja zadnjih desetih let,
ko je veliko pozornosti neme-
njala predvsem razmišljanjem
o vplivu medernizacije in ro-
botizacije družbe na človeka in
zaradi izgubljanja nekdanjih
vrednot, vojn in onesnaževanja
Zemlje, o usodnih posledicah,
ki jih lahko imata za obstoj
planeta.

Komacova ima danes 49 let
in je članica pred nedavnim
ustanovljenega kluba litaratov
Kočevje. Priložnostne pesmi in
krajsja prozna dela piše že od
otročstva.

M. L.-S.

PODPISALI EKO LISTINO - V OŠ Fara so v petek podpisali eko listino,
s katero se podpisniki moralno obvezujejo, da bodo skupno sodelovali pri
izboljšanju stanja v okolju, v katerem živijo. K enotnemu reševanju prob-
lemov okolja, plemenitenju medsebojnih odnosov, izmenjavi izkušenj in
modrosti v prizadevanju za najplemenitejše dejanje: ohraniti naravo čisto,
zdravo in nedotaknjeno za prihodnje rodove, kot je zapisano na listini, so
se v imenu šole, učencev in učiteljev občine Kostel, Centra šolskih in
obšolskih dejavnosti dom Fara in TSD Kostel zavezali podpisniki: Vera Cim-
prič, Franc Cimprič, Velantun Južnič, Martin Marinč in Stanko Nikolič. S
tem je OŠ Fara, ki je lani pristopila k projektu Eko šole, izpolnila še zadnji
pogoj za uvrstitev med eko šole. (Foto: M. L.-S.)

SKUPŠČINA ZB IN PROSLAVA

S političnim aktom zoper politični akt

O upravičenih zahtevkih borcev, kosovski krizi in odnosih s Hrvaško

KOČEVJE - "Kot nestranska in nepolitična organizacija ZB nima
neposrednega vpliva in vloge v političnem dogajanju, vendar pa to še
ne pomeni, da bi se borci morali povsem odreči političnemu življenju
in družbenemu vplivu," je na programski skupščini ZB NOV Kočevje,
ki so jo minuli petek združili s proslavo v počastitev dneva upora proti
okupatorju, poudaril njen predsednik Ignac Karničnik.

"Sedanja zakonodaja je precej
zmanjšala pravice borcev in invali-
dov, izgnancev, internirancev,
ujetnikov, zapornikov in drugih
zavezancev, ki so uživali zaščito in
socialno varnost po zakonih in
določilih prejšnje ustave SRS," je
dejal in poudaril, da je bilo to
politično dejanje in da imajo zato
borci in drugi varovanci pravico,
da si tudi s političnimi sredstvi
zagotovijo spoštovanje že prej
pridobljenih pravic. Pohvalil je, da
so v parlamentarni razpravi zakoni
o vojnih veteranih, vojnih in-
validih in žrtvah vojnega nasilja,
da pa naš novi strankarski par-
lamentarni sistem zelo počasi
rešuje vloge prizadetih za pridobitev
pravic po teh vojnih za-
konih. Tašnih vlog je nad 120 ti-
soč, naloga borcev pa je, kot je de-
jal, da vsem žrtvam vojnega nasilja
pomaga priti do upravičene
rente in odškodnine, ki naj jo pri-
zadetim internirancem, zapornikom
in izgnancem plačajo države,
ki so Slovenijo okupirale, torej
tudi vzhodna Nemčija, ki je sedaj
združena v skupno Nemčijo.

"Narodom in narodnim manjši-
nam na južnem Balkanu se mora-
jo priznati človekove svoboščine
vključno s plebiscitom in osnova-
njem samostojnih in suverenih
državnih ustavnih ureditev," je
dejal o kosovski krizi, o neurejeni-
ni odnosih med Slovenijo in
Hrvaško pa poudaril, da spori za
nekaj hektarjev površine zemlje
ali morja, kot jih doživljamo sedaj
ob jadranskih mejah z našo sose-
do, ne prispevajo k zblizevanju
narodov in držav in tvorjenju

evropske državne skupnosti. Na-
sprotno pa imajo borci dobre
odnose s sorodnimi organizacijam
tudi na Hrvaškem, dobro pa sode-
lujejo tudi z državnimi organi in
lokalno skupnostjo. Tako jim je v

Ignac Karničnik

zadnjih dveh letih za obnovo in
vzdrževanje preko 80 spomenikov
in grobišč od skupno nekaj manj
kot dveh milijonov kočevska obči-
na prispevala 870 tisoč, KS Stara
Cerkev 720 tisoč in društvo za ure-
janje partizanskih grobišč v Rogu
320 tisoč.

M. LESKOVŠEK-SVETE

**KNJIGA SPREMLJEVALKA
ŽIVLJENJA**

RIBNICA - V počastitev dneva
knjige so učenci OŠ dr. Franceta
Prešerna v Ribnici pripravili večer
poezije in glasbe. S svojimi pesmimi
so se predstavili Anna Marija Lalic,
Teja Asič, Matjaž Merhar, Katarina
Kumelj, Teja Šmolič, Nejc Nadler,
Maša Tramte, Sonja Kos, Jerca Tek-
avec, Jure Henigman, Matjaž Žagar in
Alenka Bojc. Glasbene točke so iz-
vajali Saša Jamnik (flavta), Jana Rus
(violina), Marija Bojc (viola), Nives
Kovač (violina), Teja Košir (violon-
čelo) in Lucija Gelze (violina).

Protestni shod zalegel?

Nevzdržne razmere so se začele izboljševati

RIBNICA - Na drugem sreča-
nju predstavnikov krajanov Gore-
nske ceste v Ribnici z vodstvom
občine in Cestnega podjetja Novo

mesto, ki rekonstruirala del magist-
ralne ceste čez to ulico, ni bilo
predstavnikov investitorja, Direk-
cije RS za ceste. Nevzdržne raz-
mere se po protestnem shodu
krajanov in srečanju z izvajalci in
investitorji le izboljšujejo. Tako
promet z osebnimi avtomobili
proti Ljubljani in Kočevju delno
poteka čez vaško cesto v Gorenji
vasi do železniške postaje oziroma
od Zlebica čez Jurjevico. Zahteva
za razbremenitev tovornega pro-
meta preko gradbišča in preus-
meritev po regionalni cesti čez
Dobropolje proti Kočevju pa je
bila od ministrstva za promet in
zveze zavrjena, češ da republi-
ska cesta ni primerna za takšen
promet.

Poročilo ministrstva so zavrnili,
ker ni z bilo ničimer utemelje-
ljeno. Krajanji in zlasti izvajalec
del namreč pojasnjujejo, da tovr-
ni promet ovira hitrejšo rekon-
strukcijo. Zaradi tega so ministru
predlagali, da bi lahko tovrna
vozila med Ljubljano in Kočevjem
prevažali po železnici.

M. G.

**Za širšo podporo
preureditve Ogenjce
v spominski muzej**

**Zveza borcev Loški Potok
pred zahtevnimi načrti**

LOŠKI POTOK - Na krajevni
konferenci KO ZZB Loškega Poto-
ka, ki je bila 17. aprila, so člani po-
leg splošnih smernic potrdili obširen
delovni program za tekoče leto.
Sodeč po zastavljenih ciljih, pa se bo
ta najbrže razpotegnjal kar na nekaj
let. Za letos pripravljajo osrednjo
proslavo na Ogenjci, kjer je bila z
velikimi žrtvami uničena partizan-
ska bolnišnica, mimo pa je že pro-
slava in pohod v Jelenov Zleb na
prizorišče velike bitke z Italijani.

Letos naj bi prenovili spomenik
talcem v Sodolu. Pričakujejo tudi,
da bo kmalu prišlo do prestavitve
osrednjega spomenika na Hribu, za
kar je že določen prostor. Pridužili
se bodo urejanju spominske Rude-
ževe poti v Jelenovem Zlebu, ki pa
je na ribniškem območju. V tem
projektu sodelujeta odbor Notranj-
skega odreda in Slovenska vojska,
pot naj bi se v bodoče imenovala Pot
borbe in zmage. Za preureditev
Ogenjce v spominski muzej je dala
pobudo že preteklo leto občina
Loški Potok. Plod teh razmišljanj je
idejni projekt, ki poleg muzeja pre-
videva še manjšo kino dvoranico za
predvajanje filmov, ali kakor je
neuradno slišati, naj bi obiskoval-
cem zavrtili skrajšano verzijo tu
posnetega filma "Manj strašna
noč". Ker občina načrtuje preuredi-
tev Glažute v center obšolskih de-
javnosti, bi tako postal resnično
zaokrožen poligon, ali kot pravijo,
učna pot za šole, vojsko in seveda
privlačna turistična pohodna pot.

A. KOŠMERTL

“Naj potice” na 10. Jurijevem sejmu

Na Jurčičevi domačiji 10. Jurijev sejem v znamenju potice - Okrog 50 gospodinj iz treh občin na razstavi dobrot iz kmečke kuhinje - Razstava Kmečka orodja in delovni pripomočki

MULJAVA - Turistično društvo Muljava in ZKD Ivančna Gorica sta v nedeljo, 25. aprila, na Jurčičevini organizirala že 10. Jurijev sejem. Številni obiskovalci, ki jih spremenljivo aprilsko vreme ni zadržalo doma, so lahko preživeli prijetno popoldne v znamenju naše kulturne dediščine.

Po pozdravnem nagovoru direktorja ivanške občinske uprave Vinka Blatnika je spregovoril etnolog dr. Boris Kuhar, avtor letošnje razstave Spomini na deda, ki so jo postavili na ogled v Galeriji Kresnička. “Imel sem deda, 77 let starega. Sedeli so vso božjo zimo za pečjo, z roko so podpirali pipico... in pripovedovali so ven in ven, kaj se je v tem kraju od njega dni zgodilo, kaj so sami doživeli in kaj se je v starih časih godilo.” Ta Jurčičev zapis je bil po Kuharjevih besedah vodilo pri postavitvi razstave. Nekaj starih predmetov iz dežele Desetega brata so prikazali tudi skozi fotografijo.

Pri razstavi dobrot iz domače kuhinje je sodelovalo skoraj 50 gospodinj, članic društev pode-

želskih žena Grosuplje (Sončnica), Ivančna Gorica in Dobropole, za trud pa so predsednice društev Stanka Ahlin, Marija Erjavec in Marija Nunčič prejela priznanja iz rok glavne organizatorice Jurijevga sejma Tatjane Lampret in predsednika turistične zveze Ivančna Gorica Avgusta Likovnika. Posebno priznanje za ustvarjalno delo na sejmu dobrot je prejela Irma Lekan s kmetijske svetovne službe Ivančna Gorica.

Zanimivejši del prireditve je bila razglasitev izbora posebne komisije z dr. Borisom Kuharjem na čelu. Lani so ocenjevali kruh, letos pa potico, eno največjih slovenskih posebnosti. Izmed 16 vrst so za največjo izbrali orehovo potico Marije Kozlevčar, za najlepšo orehovo

potico Marije Podobnik iz Ivančna Gorice in za najboljšo sočno makovo potico Cvetke Kraševc iz Dobropole. L. MURN

USPEH IVANČANOV NA PTUJSKI RAZSTAVI

IVANČNA GORICA - Na državni razstavi Dobrote slovenskih kmetij na Ptuj so ta konec tedna sodelovali tudi iz občine Ivančna Gorica. Kot je povedala Irma Lekan s Kmetijske svetovne službe, so se udeleženci dobro odrezali. Kmetija Erjavec iz Gorenje vasi je prejela zlato priznanje za suhe hruške in srebrno za suha jabolka; Zinka Škufca iz Spodnjega Brezovega zlato priznanje za mešan kruh; Vincencij Čepon iz Stične srebrno priznanje za mlečni kozji napitek; Albina Jenko iz Ivančne Gorice srebrno priznanje za brinjevec in sadjevec; Jože Čoš iz Leskoveca pri Višnji Gori srebrno priznanje za hrusko žganje in Alojz Janežič srebrno priznanje za sadjevec.

“NAJ POTICE” - Na 10. Jurijevem sejmu so izbrali “naj potice” (na sliki), na osrednji prireditvi, ki jo je vodil Uroš Lampret, pa so prijeten program oblikovali muljavski pevci in otroci iz ivanškega vrtca Marjetica - vodi jih Majda Adamič - ter člani folklorne skupine Vidovo Šentvid pri Stični. (Foto: L. M.)

Pesem združila že šestič

Uspela tradicionalna prireditev v Velikem Gabru

VELIKI GABER - KUD dr. Petra Držaja je letos že šestič zapored organizator prireditve Pesem nas druži. Kljub slabšemu vremenu so v sodelovanju s še drugimi društvi v KS Veliki Gaber poskrbeli, da so številni obiskovalci soboto in nedeljo, 24. in 25. aprila, preživeli kar se da prijetno.

Pobudnik in začetnik omenjene prireditve je bil leta 1993 Lojze Barle. Sledil je Anton Anžlovar, letos pa je vlogo predsednice prevzela Mojca Žefran. Je članica mešanega pevskega zbora dr. Petra Držaja, ki ima v Velikem Gabru dolgoletno tradicijo. Zbor že 15 let vodi Fani Anžlovar, pet pevcev pa prepeva že tri desetletja: Fani Jevnikar, Olga Mežan, Fani Kanc, Franc Lavš in g. Kastelic. Na osrednji sobotni prireditvi v prostorih tamkajšnje osnovne šole, ki letos praznuje 120-letnico obstoja, so nastopili še: šolski otroški pevski zbor pod vodstvom Barbare Vodnik in ob klavirski spremljavi prof. Zoltana

Petra, zgodovinski in dramsko-novinarski krožek, cerkveni mladinski pevski zbor z vodjo Majo Gliha, moški pevski zbor Zagorički fantje z vodjo Darkom Bregarjem, mladi harmonikar Rok Matjaž, sestrici Jamnik, pevki Urša in Petra ter Klavdija, Stiški kvartet, narodnozabavna ansambla Breza in Medvoški fantje, humorist Milan Kovač itd. V šoli je bila na ogled razstava in pokušnja kmečkih dobrot Aktivna kmečkih žena, o čemer je spregovorila Štefka Gliha, poskrbljeno je bilo tudi za pokušnjo vin dolenskih vinogradnikov. O vinogradniški sezoni je nekaj povedal Lado Stopar.

Poleg kulturnega programa, v katerem so še naslednji dan, v nedeljo, nastopili občinski pihalni orkester Trebnje, trebanjske mažorete, mlade glasbene skupine, organizirana je bila povorka s konjsko vprego itd. Obiskovalce pa je privabil tudi 2. Markov sejem, sejem domače obrti in kmetijske mehanizacije. L. MURN

PESEM NAS DRUŽI - Na srečanju pesmi, glasbe in humorja je bil slavnostni govornik trebanjski župan Ciril Metod Pungartnik (Foto: L. M.)

Odbori - odraz nedemokracije

Ker je vodenje vseh odborov trebanjskega občinskega sveta prevzela koalicija SLS-SKD-SDS in si razdelila tudi skoraj vse sedeže, bo LDS v kratkem oblikovala svoje - Izjava za javnost

TREBNJE - Na zadnji seji trebanjskega občinskega sveta je koalicija SLS-SKD-SDS prevzela vodenje vseh občinskih odborov in komisij in si razdelila skoraj vse sedeže. Prav ta enostranskost je razlog za javno izjavo predsednika trebanjske LDS Igorja Teršarja, v kateri pravi, da je to znak nedemokracije in slabega političnega spoznavanja v občini, kaže pa tudi neupoštevanje volilnih rezultatov na zadnjih lokalnih volitvah. V 25-članskem občinskem svetu je LDS dobila sedem mest, SLS in SKD po pet, SDS štiri, DeSUS dve, ZLSD in Neodvisna gospodarska lista pa po eno.

Na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki ji predseduje Marjan Peter Pavlin (SKD), je občinski svet sprejel “zanimivo” imenovanje odborov in komisij občinskega sveta. Predsednik nadzornega odbora Komunale Trebnje je Alojzij Kastelic (SDS), Odbora za prostor, komunalo in prometno infrastrukturo Alojzij Metelko (SLS), Odbora za družbene dejavnosti Marjan Zupancič (SKD), Odbora za gospodarske dejavnosti Franc Hribar (SDS), Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo Ludvik Jerman (SLS), Odbora za davčno politiko, proračun in finance Tone Kek (SDS) in Odbora za lokalno samoupravo Franc Kozlevčar (SKD). Tudi člani odborov so večinoma iz pomladnih strank (od 49 kar 44).

Igor Teršar

“LDS je predlagala razdelitev mandatov v sedemčlanskih odborih 4:3, kar pomeni štiri iz strank koalicije in tri iz ostalih. S tem bi se upošteval volilni rezultat, stranki LDS pa bi pripadalo 17 mandatov članstva in vodenje treh odborov,” je povedal Teršar. Ker koalicija takega predloga ni sprejemala, pripravljena pa je bila ponu-

dit eno mesto v sedemčlanskih odborih celotni skupini (LDS, ZLSD, DeSUS in Gospodarska lista), šest mest in vodenje vseh pa zadržati zase, se je občinski odbor LDS Trebnje odločil, da v takih odborih in komisijah ne namerava sodelovati.

Po Teršarjevih besedah bo trebanjska LDS v kratkem oblikovala svoje odbora in bo s stalščici teh tudi tvorno in javno sodelovala tako v političnem življenju občine kot na vseh ostalih področjih javnega življenja. “Tudi volilni rezultat, ki je pokazal, da stranko podpira skoraj 30 odstotkov občanov, hkrati zavezuje k aktivnemu prispevanju svežih idej in hitrejšemu razvoju občine,” meni predsednik LDS Trebnje prof. Igor Teršar. L. MURN

STRIC IHTA SPET V SOBOTO

MULJAVA - KD Josipa Jurčiča z Muljave je s komedijo Carla Goldonija Stric Ihta v režiji Danice Kastelic prejšnji teden nastopil v KD na Dvoru in v Račni. V soboto, 1. maja, bodo predstavo ob 20. uri ponovili tudi na domačem odru, v KD Muljava.

Sramota, pouk še v dveh izmenah!

Je preusmerjanje učencev na druge šole prava rešitev? - OŠ Sava Kladnika nujno potrebuje 9 učilnic za pouk v eni izmeni, za devetletko pa še dodatnih 7 učilnic

SEVNICA - Na osnovni šoli Sava Kladnika v Sevnici nestrno pričakujejo odziv občine, župana, občinskega sveta ali oddelka za družbene dejavnosti. Skupaj s svetom šole so namreč tja naslovili klic na pomoč, kajti šola je največja v občini in ena največjih v državi, pa tudi med zadnjimi, ki ima že dolga leta pouk v dveh izmenah. Ker je občina zgradila šolo v Boštanju in se zdaj pripravlja na naložbo na Blanci, je le malo upanja, da bo šola Sava Kladnika v šolskem letu 2003/2004 normalno začela dvetletko.

Ravnateljica Anica Pipan pravi, da so na težave opozarjali že v preteklosti, vendar se ji zdi, da v občini ni prave zagretosti za njihovo reševanje. “Ne razumem svetnikov, ki jemljejo izobraževanje in vlagajo v kratkoročne dobrine, čeprav se zavedam, da so ceste in vodovodi tudi zelo potrebni,” pravi.

Ker imajo v Boštanju novo šolo z očitno dovolj prostih mest in ker naj bi dogradili še šolo na Blanci, mnogi zagovarjajo, da bi težave rešili s prerazporeditvijo učencev po šolah na obrobju občine. Ravnateljica Pipanova meni, da to ni prava rešitev, saj mesto mora imeti šolo. “Trdim, da je naša šola zelo dobra in jo tudi v srednjih šolah zelo pohvalijo, morda tudi zato, ker je velika,” je povedala. V sevniški šoli je zdaj okrog 900 učencev, 44 jih je še v podružnični šoli Studenc (in še 13 malošolarjev) in 58 (in 15 malošolarjev) na

podružnični šoli Loka. Učenci razredne stopnje na centralni šoli imajo že najmanj 20 let vsak dru-

Anica Pipan

gi teden pouk popoldan, kar je tudi za starše zelo moteče. V Loki in tudi na Studencu nimajo telovadnice, tako da jo otroci prvič vidijo šele v 5. razredu, kar jim onemogoča, da bi kdaj postali dobri športniki ali doštudirali na fakulteti za šport. Šola na Studencu je poleg vsega dotrajana, saj stropi odpadajo, streha in ostrešje sta gnila. Ker manjkata najmanj dve učilnici, mala šola gostuje v zasebni hiši, 1. razred v majhnem učiteljskem kabinetu in učitelji v čajni kuhinji.

In kaj šola predlaga? Ker se številni učencev v šolskem okolišju tudi v bodoče ne bo bistveno zmanjšalo, naj bi s kratkoročnimi “gasilskimi ukrepi” prešli na pouk v eni izmeni. Za to bi potrebovali 9 učilnic, pri čemer med drugim razmišljajo tudi o možnosti preselitve vrtca pri OŠ ter nadzidavi in dozidavi teh prostorov. Dolgoročno to ni prava rešitev, saj šola še nikakor ne bo pripravljena za prehod na devetletno OŠ, za katero bi potrebovali dodatnih 7 učilnic. Svet šole in vodstvo šole zato menita, da bi dolgoročno problematiko lahko rešili le z gradnjo nove manjše OŠ na novi lokaciji. B. DUŠIČ GORNIK

ROGIŠTINA PRIMOŽU - Primožanje nimajo svojih rogistov, imajo pa cerkvico sv. Primoža, ki izvira najverjetneje iz 17. stoletja. Čeprav je preprosta in majhna, daje pečat gručastemu naselju okrog nje. Tukajšnji vaščani so navajeni sodelovati s sosedi, saj otroci iz njihove krajevne skupnosti navsezadnje obiskujejo kar tri različne osnovne šole: na Studencu, v Tržišču in Sevnici. S sosedi jih zdaj povezujejo tudi boljše ceste, da pa dobro sodelujejo s sosednjo občino Škocjan, dokazuje fotografija. Na njej so člani škocjanskih rogistov, ki so poprestrili prireditev v Primožu. (Foto: B. D. G.)

POHOD NA KAMENŠKO

KRMELJ - Na 1. maj, ki bo letos v soboto, spet ne bo manjkal pohod krajanov iz Krmelja do lovskega doma na Kamenškem. Pohod že več let pripravlja krajevna skupnost Krmelj, letos pa sta se ji v organizaciji pridružila še sosednja KS Šentjanž ter lovska družina Šentjanž, ki združuje lovce iz obeh krajevnih skupnosti. Pohodniki, lani jih je bilo čez 150, se bodo iz Krmelja odpravili ob 8. uri, na Kamenškem pa jim bodo lovci postregli z golažem na račun krajevne skupnosti.

RASTAVA PLAKATI IN KONCERT V LOKI

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU - V galeriji tukajšnjega Doma upokojencev Primoža Trubarja so v soboto zvečer odprli razstavo Plakati - 90', ki je delo Simona Serneca, aktivnega člana in “duše” Kulturnega društva Loka. Uvodno besedo ob otvoritvi razstave je imel Janez Suhadolc, medtem ko je s poezijo večer napolnil pesnik Dane Zajc. Po otvoritvi razstave se je kulturni večer nadaljeval v domu KUD Primoža Trubarja s koncertom Jazz Jam Session, na katerem so se predstavili: Zoran Škrinjar na klaviraturah, Miro Kadoič na saksofonih, Nikola Matošič s kontrabasom in Gašper Bertonec na bobnih.

Trebanjske iveri

SPOSOBEN - Redko se zgodi, da so ljudje na pomembnih mestih tudi dobri govorniki, predvsem velja to za politike. Čeprav morajo javno nastopati, jim gre to težko, tako da brez lističa ne spravijo dosti iz sebe. Tudi v manjših krajih za razne prireditve iščejo voditelja programa, v Velikem Gabru pa s tem nimajo težav. Nedavno dvodnevno prireditev je vodil kar sam predsednik KS Franc Anžlovar. S prijetnim, kot rečemo, mikrofonskim glasom je dve uri napovedoval nastopajoče in tudi zato je bila prireditev uspešna. Težko bi našli še kakšnega takšnega predsednika KS.

KRALJEVSKO VINO - Vinogradniki so v Velikem Gabru poskrbeli za pokušnjo svojih vin, na katera so seveda ponosni, kot vsi, ki gojijo vinsko trto. Kako tudi ne bi bili! Lado Stopar je povedal, da je vino z Debelega hriba, ki mu rečejo tudi izpod Kredarice, dobilo isto oceno kot letošnji kralj cvička. Če to ni razlog za pitje!

SKODA, DA NI BILO OCEN - Srečanje ob prazniku knjige v šentrupeški osnovni šoli se je pričelo dobesedno po šolsko. Ravnatelj Jože Zupan je za uvod v predstavitev gosta, pisatelja Marjana Tomšiča, povabil nekaj petošolk in jim kot na kvizu zastavljaval vprašanja v zvezi z dvema pisateljivima mladinskima deloma. Žal pa vse tako, kot je v šoli, le ni bilo. Čeprav so dekleta dobro prebrala knjigi in jih nobeno vprašanje ni zmedlo, ocen-verjetno bi bile petice - na koncu seveda ni bilo. So pa znanaprje gotovo ostale dobro zapisane pri ravnatelju, kar tudi ni malo.

Sevniški paberki

BOJ ZA ŠOLAJE - Boštanj-ska šola je bila zgrajena v pravih-merah in je ravno dovolj velika. Kljub temu smo opazili, da se vsak dan z avtobusom izpred mestne šole proti Boštanju odpre-je k pouku kakih 70 otrok. Mere so očitno raztegljive. Celo bolj, kot bi si človek mislil, saj smo zvedeli tudi, da starši, ki so že vpisali svoje otroke v podružnično šolo Studenc, dobivajo na dom vabila, naj jih vpišejo v Boštanj. Najprej štalca, potem kravca. Najprej boj za čim večjo šolo, zatem boj za vsakega dosegljivega otroka. Zgodba se ponavlja tudi v drugih krajih po Posavju. Bo reprizo doživela tudi na Blanci?

GRASČAKI - Volilci sevnških občine so na zadnjih volitvah izbrali predstavnice in občinskem svetu. Doslej so bili svetniki, pose-lej se bodo vsaj enkrat na mesec počutili tudi kot grasčaki. O zadevah, ki so pomembne za občino, bodo namreč odločali na sevnš-škem gradu. Razgled od tam gori je lep, bog daj svetnikom še raz-gledanost!

NI RAZUMEVANJA - Mar-sikje na vasi že leta plačujejo sa-moprispevke in pri vsakem pro-jektu za povrh še krepko posežejo v žep ali svoj dolg oddelajo z rokami ali s strojem. V Tržišču, na primer, morajo krajani kljub sa-moprispevku ob posodabljanju “svoje” ceste dati še 4 do 5 tisoč-akov. Govorimo o nemških mar-kah. Tu tiči razlog, da vaščani ni-majo kaj dosti razumevanja, če meščan potarna nad slabo cesto, pločnikom, ki ga ni, ali nad igri-ščem, ki naj bi ga zgradili.

Namakanje za nasade na Zdolah

V navzočnosti ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkolja na Zdolah odprli namakalni sistem Anovec - Preizkusni projekt - Zdole kot turistična vas

ZDOLE - Ob prazniku krajevne skupnosti Zdole so v navzočnosti ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cirila Smrkolja predali namakalni sistem Anovec. Prvi mož slovenskega kmetijstva je ob otvoritvi sistema rekel, da je objekt pomemben za kmetijstvo. Prepričan je, kot je povedal, da bo pravkar začeto namakanje v Anovcu lahko služilo kot preizkusni projekt še za marsikatero podobno kmetijsko območje v Sloveniji.

Omenjeni namakalni sistem štejejo za veliko pridobitev zdolskega kmetijstva in je plod dobre premisleka Zdolčanov, kaj bodo delali v prihodnje. Poleg namakalnega sistema Anovec so zasnovali podoben objekt v Ravnah, z obema pa se bodo na tukajšnjem območju občutno izboljšale možnosti pridelovanja sadja, zelenjave in jagodičevja. Tako menijo tudi v vodstvu krajevne skupnosti Zdole, ki je poleg namakanja zapisalo med lokalne razvojne cilje tudi vrsto drugega.

Vendar namakanje zasluži posebno pozornost, saj je povezano, kot rečeno, z zelenjadarstvom. Z

zelenjavo pa se Zdole podajajo v svet. Do danes so v krajevni skupnosti v okviru programa CRPOV uredili zbiralnice zelenjave, pomagali uresničevati zamisel o zdolskih kmetijah odprtih vrat in pomagali uvajati lastno blagovno znamko za zelenjavo in sadje. Navedeno vključno z v soboto odprtim namakalnim sistemom Anovec kaže, da Zdole mislijo resno, ko trdijo, da se razvijajo v turistično vas, za katero je dala pobudo domačinka Marica Živič.

Naložba v omenjeno namakalno omrežje na Zdolah se bo ob ugodni prodaji pridelkov po besedah navzočih strokovnjakov povrnila v petih letih. Zdolski namakalni sistem v Anovcu, ob katerem dokončujejo tudi omenjeno

omrežje v Ravnah, je plačalo kmetijsko ministrstvo. Naložba je veljala nekaj prek 31 milijonov tolarjev. Ob taki dobri volji države bodo imeli stroške tudi posamezni pridelovalci. Ti plačajo namakalno opremo na svojih nasadih, medtem ko je ministrstvo poskrbelo za glavno omrežje.

Namakalna površina presega 9 hektarjev, od katerih jih je nekaj manj kot tretjina namenjenih vrtninam, preostali pa drugim nasadom. Akumulacijski zbiralnik lahko sprejme 21.000 kubikov vode.

L. M.

IZGANJALCI HUDIČA

KOSTANJEVICA NA KRKI, NOVO MESTO - Malo mestno gledališče je prejšnji teden vabilo na ogled gledališke predstave Izganjalci hudiča Matjaža Zupančiča v produkciji DNŠ in KD Kostanjevica na Krki. Predstavo, v kateri igrajo Branko Jordan, Katarina Klepec, Mitja Ličen in Saša Uzman, so v četrtek, 22. aprila, zaigrali v Ljubljani, v soboto in nedeljo, 24. in 25. aprila, v kulturnem domu v Kostanjevici na Krki, v ponedeljek, 16. aprila, pa so z njo gostovali še v novomeški gimnaziji. Za kostume sta poskrbeli Saša Uzman in Darjan Grabrijan.

ZARADI AVTOŠTOPARJA TREŠČIL BREZ ZAVIRANJA

KRŠKO - Dvajsetletni H. B. iz Brestanice je v sredo, 14. aprila, na cesti med Krškim in Sevnico pri Guntah ustavil avtoštoparju. Za njim je z razmeram na cesti neprilagojeno hitrostjo peljal 57-letni A. S. iz Krškega in brez zaviranja treščil v vozilo H. B. Oba voznika sta bila poškodovana.

RAZSTAVA NA GRADU PODSREDA

PODSREDA - Na gradu Podsreda bodo 5. maja ob 19. uri odprli razstavo Nagrada fundacije Jerwood za uporabno umetnost 1998: Steklo. Gre za gostujočo razstavo Crafts Councila iz Londona. Odprta bo do 27. junija vsak dan, razen ob ponedeljkih, od 10. do 18. ure.

Ivan Požar

v ta material, je ob vseh drugih rečeh prišlo z njegove delovne mize vsaj 1.500 različnih ur. Na vse konce raznašajo tudi njegove pipe velikanke, mnogo omizij pa se je gostilo z njegovih lesenih krožnikov.

Veselje z lesom ima po starem očetu. Slednji je pletel košare in naredil kako toporišče, njegov vnuk pa počne, kot rečeno, vsakovrstne vragolije z lesenimi kosi. "Ko pridem na kako dvorišče, najprej pogledam naokoli, če je kaj kosov lesa zame. Ko vidim desko, že vem, kaj bi naredil iz nje," se nasmeje Požar lastni zavzetosti. Pravi pa tudi, da na žagah že vedo, kaj je dobro zanj, in že dajejo na stran.

Kadar je dan sončen, gre Požarjev Ivan v delavnico in rezbari in vžiga v les. Drugič je dan poln tebob in tedaj mojster sede k razbeljeni žici, da bi lesni prah in dim in vonj po zažgani lipovini, hrastovini in drugih vrstah lesa prekrili jedko bolečino. Tudi tako ravnanje je umetnost, svojevrstna umetnost bivanja. Ko bi ta le bila naležljiva!

M. LUZAR

PRVOMAJSKO KRESOVANJE

KRŠKO - Krajevna skupnost Krško in Lovska družina Krško organizirata 16. tradicionalno srečanje s kresovanjem ob 1. maju, ki bo jutri pri lovski koči na Trški gori nad Krškim. Ob 17. uri bodo postavili prvomajski mlaj, ob 20.30 bodo prižgali kres. Navzoče bosta razveseljevala in zabavala Pihalni orkester Videm in ansambel Cvjet, nahanjali in odžejali pa jih bodo, če bodo obiskovalci to želeli, lovci.

LETNA SKUPŠČINA BREŽIŠKIH BORCEV

BREŽICE - Območni odbor Združenja borcev in udeležencev NOB bo organiziral 5. maja ob 10. uri v sejni sobi v Gubčevi ulici v Brežicah letno skupščino. Udeleženci bodo poslušali poročilo o delu v preteklem obdobju in sprejeli letošnji delovni načrt. Na skupščini bodo podelili priznanja in knjižne nagrade.

B. DUŠIČ GORNIK

MALO ZA ŠALO, MALO ZARES - Letošnja "naj" dijak in "naj" dijakinja na brežiški ekonomski šoli sta postala Nadica Lončarič in Franc Polovič, oba iz 4. B e razreda. (Foto: B. D. G.)

TEKMOVALI MLADI ZGODOVINARJI

KRŠKO - Na osnovni šoli Juriša Dalmatina Krško je bilo 13. aprila drugo regijsko tekmovanje iz znanja zgodovine, ki se ga je udeležilo 14 šol iz Posavja. Med udeleženci, ki jih je bilo 44 in ki so se poglobljali v rimsko zgodovino, je 18 učencev doseglo srebrno priznanje. Na državno tekmovanje so se uvrstili Saša Rožman in Maja Mirt iz OŠ Jurija Dalmatina Krško, Katja Zorc in Barbara Debeljak iz OŠ Tržišče ter Petra Kugler iz OŠ Sevnica. Pri izvedbi tekmovanja so pomagali krška poslovna enota Izletnika Celje, Posavski muzej Brežice, Nova Ljubljanska banka Krško in Nuklearna elektrarna Krško.

RAZSTAVA O KULTURI V BOJU

LJUBLJANA - V razstavnih dvorani Narodne in univerzitetne knjižnice so 22. aprila odprli razstavo Kultura v boju, ki predstavlja umetniško ustvarjanje sredi vojne vihr, zlasti v letu 1944. Ta del ustvarjalnega obdobja med nastajanjem slovenske države si lahko posamezniki in skupine ogledajo v NUK (Turjaška 1) od ponedeljka do petka, vsak dan od 9. do 15. ure.

Čigavo korejsko vprašanje?

SLOVENSKA VAS - Med nerešenimi vprašanji, ki bolj ali manj težijo Slovensko vas tik ob slovensko hrvaški državni meji, je tudi naselje, ki se ga je prijelo ime Koreja. Kot kaže ne želi nihče od pristojnih vgrizniti v to kislo brežiško jabolko. Mogoče se korejskega vprašanje ne loti nihče, ker omenjenega naselja uradno ni. Po zemljiški knjigi so na tem mestu še zmeraj njive, čeprav je jasno, da je na njih že okrog leta 1950 zraslo že precej zidanih in drugače grajenih hiš.

Vprašanje je, kam naj bi preselili ljudi iz tega naselja. Gre tudi za to, ali bi bilo bolje, kakor Korejo izseliti, naselje legalizirati in ga komunalno in drugače opremiti. Obrambno ministrstvo, ki bi po mnenju nekaterih maralo urediti vse v zvezi z omenjenim spornim naseljem, si verjetno ne misli beliti glavo s tem lokalnim problemom v nekem oddaljenem

kotičku Slovenije. Zato bo verjetno župan dal pobudo, da bi se organizacijsko lotila korejskega vprašanja občina Brežice, denar za to operacijo pa naj bi dala obrambno ministrstvo.

Vojaški strateg, vgnezdjeni v obrambno ministrstvo, so pripravljali prislunhiti Brežičanom po dolgotrajnem prigovarjanju. Dokaz za to je čistilna akcija v nekdanjem Tehnično remontnem zavodu. Tamkajšnji galvanizacijski obrat je dolgo časa buril duhove, zaradi njega je bilo nekaj vročih brežiško-vladnih pogovorov. Po mnogih izgovorih in praznih obljubah predstavnikov obrambnega ministrstva so iz vladne palače v ljubljani le dali izprazniti sporne baze z galvanizacijskimi ostanki zvezne armade. Zato se zdi, da je ključ do drugačne Koreje vendarle v brežiških rokah.

L. M.

ČAKALNICA ZA VESELJACENJE - V krajih, kjer mladina nima svoje prostora za proslavljanje veselih dogodkov, pride prav vsaka streha. Pogosto so to tudi avtobusne čakalnice, sicer največkrat nevzdrževane, brez vozniških redov in prepuščene samem sebi. Nedavno nedeljsko dopoldne so imeli vaščani Krške vasi možnost videti žalostno podobo zapuščenega postajališča po veseljačenju. (Foto: M. Vesel)

Brez droge počitnicam nasproti

Izbirali "naj" dijaka in "naj" dijakinjo ekonomske šole - Želeli pokazati, da se lahko zabavajo tudi brez droge - Ker sta Nadica Lončarič in Franc Polovič "naj", sta dobila torto

BREŽICE - Na počitnice je mogoče oditi s kratkim pozdravom, lahko pa s prirreditvijo, kakršno so si omislili dijaki Poklicne in ekonomske srednje šole v Brežicah. Posvetili so jo boju proti drogam, na njej pa niso počeli drugega kot to, da so na razne načine dokazovali, da se lahko zabavajo in imajo lepo tudi brez droge. Šola nikakor ni samo za učenje matematike, tujih jezikov ali slovensčine, kar je ta dan glasno potrdil tudi ravnatelj Martin Šoško, ki je dijakom zagotovil, da pri takih prireditvah lahko mirne duše še naprej računajo na njegovo podporo.

Preddverje šole so mladi dobobra zapolnili, ko pa so z navdušenjem ploskali miniaturnemu plesnemu paru iz plesne šole Luček, se je zdela, da jih je še mnogo več. Na prizorišču so pozdravili tudi plesalke kostanjeviške skupine s sodobnim plesom in njihove kolegice s poživljajočim in življenja polnim kankanom ter glasbeno skupino. Večina med njimi ni hotela zamuditi osrednjega dela prireditve - izbora "naj" dijaka in "naj" dijakinje te šole.

26 kandidatov in kandidatke se je predstavilo posebni "strokovni" komisiji, ki so jo sestavljali dijaki in učitelji. Komisija si jih je na zunaj ogledala ob mimohodu in hkrati prislunhnila njihovim mislim o tem, zakaj so jih sošolci izbrali

in kaj si želijo v življenju. Prav resno so morali odgovoriti tudi na nekatera življenjsko pomembna vprašanja. Mimo sošolcev in stroge komisije so tako hodili: srčkani sošolci, vztrajna dekleta, plesalci, športniki, mladenke in mladeniči z lepimi očmi, lepo postavo in obleko ali pa povsem vsakdanji dijaki, majhni in veliki, skušntrani in počesani, taki, ki najraje gledajo televizijo, tisti, ki veliko čvekaajo s sošolci, in drugi, ki imajo najraje poezijo.

Izbrani so bili zato, ker so luškani, ker so priljubljeni, se radi smejejo, so oh in sploh - ali pa zgolj zato, ker jih ob izboru ni bilo v šoli! Nekateri med njimi imajo velike želje v zvezi s šolo, poklicem in življenjem, drugi so

skromnejši. "Ni nam lahko, ampak bo," so rekli. In še: "Če je življenje lahko lepo, zakaj bi ga uničevali z drogo?" Nato so izbrali "naj" sošolca in "naj" sošolko. To sta Nadica Lončarič in Franc Polovič, oba iz 4. B e. Za nagrado sta dobila torto.

KVIZ O PIVU - V Pivovarni Union so v sklopu sodelovanja s srednjimi trgovskimi šolami nedavno organizirali kviz o pivu. V preizkusu znanja o pivu in Pivovarni Union so se najbolje izkazali dijaki iz Slovenj Gradca, 2. mesto so si delili tekmovalci iz Brežic, Novega mesta in Ptujja, 3. mesto so zasedli Kranjčani. Na fotografiji: brežiška ekipa, ki so jo zastopali Maksimilijan Rajgl, Dejan Vidmajer, Mateja Ivačič in Danica Ivanuš.

Novo v Brežicah

NEŠPORTNI BREŽIČANI - Neenotnost posavskih občin, ki jim (tudi zato) grozi, da nikoli ne bodo imele lastne pokrajine, se kaže v mnogih primerih, zadnjega te vrste je bilo opaziti na petkovem malonogometnem turnirju izbranih ekip občinskih svetov v dobovski športni dvorani, ki tistega dne ni puščala. Glede na razpisne pogoje bi morala v vsakem moštvo goje bi morala v vsakem moštvo namreč nastopiti po ena svetnica, in to na parketu. V praksi pa je bilo tako, da so Sevnčani v Dobovo pripeljali samo dedce, Brežičanka Alja je igrala tiho navijačico, Krčanki Dženi in Nuška pa sta se lotili pisanja statistike in kritičnega ocenjevanja videza moških kolegov. Budnim očem privlačnih krških svetnic ni ušla niti ta podrobnost, da so si Brežičani privoščili še eno nespoštovanje pravil igre. V svoje moštvo so pretihotapili dva igralca, ki svetniških stolov sicer ne grejeta, na sejah sveta pa sta vseeno navzoča. Skrbita za ozvočenje.

ZOGA JIM UHAJA IZ ROK - Ko smo že pri športu, se ustavimo še pri košarki. Brežice so v tej igri sicer že predlani izgubile klub in prvotnega, kljub temu pa po zaslugi mladih moči še vedno svetijo na slovenskem košarkarskem nebu. Na finalnem državnem tekmovanju šolske košarkarske lige so tretje mesto osvojile navijačice brežiškega šolskega centra, enako mesto pa je med najboljšimi srednješolskimi košarkarskimi novinarji osvojila Tina Glas. Iz navedenega je mogoče sklepati, da plesanje, kričanje in pisanje Brežičanom kar pristaja, le žoga, takšna ali drugačna, jim kar naprej uhaja iz rok.

V času od 12. do 23. aprila so v brežiški bolnišnici rodile: Erika Umek iz Artič - Klaro, Tatjana Grebenc iz Leskovca - Nino, Mulina Brajdič iz Gorice - Pamela, Veronika Janc s Studenca - Katarino, Matejka Prah iz Jereslavca - Natašo, Anica Dirnberk s Senuš - Nives, Andreja Kodrič iz Župeče vasi - Nino, Lidija Kožar s Pristave ob Krki - Nikolino, Tatjana Kink iz Leskovca pri Krškem - Aliso, Mila Beno-Piltaver iz Krške vasi - Bena, Sanda Vlaški iz Brežic - Alanis, Ida Štefanič iz Orehovca - Tjašo, Mateja Količ iz Brežic - Lenarta, Lavdija Pšeničnik iz Brežic - Alan in Jožica Planinc iz Raven pri Zdolah - Mateja.

Čestitamo!

Pomembna je stranka, ki prinese denar!

Pogovor z Zvonetom Ivanušičem, predsednikom uprave Zavarovalnice Slovenica, Belokranjcem, ki hodi v službo v Ljubljano - O združitvi z Adriaticom in o bodočnosti slovenskega zavarovalniškega trga

Zadnje tedne smo veliko slišali in brali o Slovenici, zavarovalnici s 5-odstotnim tržnim deležem, ki se je lotila in tudi opravila nakup 51-odst. deleža v Zavarovalnici Adriatic. V minulem tednu je plačala vso kupnino, in kot je za Dolenjski list povedal predsednik uprave Slovenice Zvone Ivanušič, je zanje nakup končan. Od združitve si obetajo veliko prihrankov, močnejši položaj na trgu in precej več možnosti v boju za drugi steber slovenskega zavarovalništva. Slovenica naj bi skupaj z Adriaticom v letu dni postala druga najmočnejša zavarovalnica v državi. O tem smo se na začetku prejšnjega tedna pogovarjali z Zvonetom Ivanušičem.

• Belokranjci vas poznajo kot poslanca v državnem zboru. Od tam se je vaša pot nadaljevala v gospodarstvo, vse do direktorja Kmečke družbe in predsednika uprave Zavarovalnice Slovenica. Je to potrditev, da se v gospodarstvo pride preko politike?

"S politiko sem profesionalno zelo hitro nehal, to pa zato, ker sem prepričan, da bi me še en mandat v politiki lahko povsem deformiral za potrebe gospodarstva. Na srečo je moj mandat trajal le dve leti in pol. Sam, brez politične pomoči sem takrat šel v eno najbolj kriznih podjetij v Beli krajini, v Belt, ki ni imel perspektive. To mi je bila odskočna točka, tam sem opravil en križev pot. Bivanje v Ljubljani pa mi je koristilo predvsem zaradi poznanstev, saj poznam veliko ljudi po vsej Sloveniji."

• Kako ste se potem odločili za zavarovalništvo, za Slovenico?

"Še v Beltu sem delal izpite za licenco za upravljanje DZU, nato pa sem od Zadrudne zveze dobil ponudbo, da bi pomagal pri ustanavljanju Kmečke družbe, družbe za upravljanje. Čeprav je bilo kmetijstvo v slabem položaju, zadruga pred stečajem, smo v

Kmečki družbi z uspešnim marketingom naredili veliko zbiranjem certifikatov. Ko je bil projekt zaključen, pa se je začelo delo na borzi. Sam sem bolj analitičen človek in ne morem na hitro odločati, kar pa borzni posredniki morajo, zato sem prepustil mesto direktorja Kmečke družbe Matjažu Gantarju, svojemu dotodanjemu namestniku. Ker sem sam vodil projekt nakupa Slovenice od Croatie Zagreb in ker se je bivši direktor ravno upokojil, sem prevzel mesto direktorja zavarovalnice."

• Verjetno ste videli priložnost zase in za zavarovalnico, kakšno vizijo razvoja ste imeli takrat?

"Izhajal sem iz ideje Zadrudne zveze, ki je želela ustanoviti svojo zavarovalnico, da bi kmetom lahko nudila socialno varnost, kar je bilo v okviru obstoječe zakonodaje težko. Vedel sem, da je končni cilj upravljanje kapitalnega pokojninskega sklada, to, kar sedaj šele prihaja. V Slovenici se pripravljamo na ta korak in bomo konkurirali za koncesijo za upravljanje takega sklada. V zadrudnem sistemu smo želeli na istem mestu posameznemu zavarovancu ponuditi vse finančne produkte - od zavarovalništva, bančništva in investicijskih skladov do svetovanja za vlaganja. Ta premik sem sam karikiriral, češ da moramo spremeniti zavarovalnice iz vloge nategovalca v vlogo svetovalca. Se se namreč dogaja, da nekdo pobere premijo in gre."

• Kaj je na začetku Slovenica pomenila na trgu in kaj pomeni danes?

"Slovenica je na slovenskem trgu takrat imela 1,6 odst. tržnega deleža, po zadnjih podatkih pa čez 5 odst. Ima zelo hitro rast, čeprav si prehitre rasti ne želimo, saj je 15- do 25-odst. letna rast povsem dovolj, sicer stroški prehitro naraščajo in je težko obvladovati sistem."

• Kaj botruje tako hitri rasti? So ugodne tržne razmere ali ste vi agresivnejši na trgu?

"Dejstvo je, da imamo nižjo osnovo in da lažje hitreje rastemo, poleg tega pa smo imeli do sedaj veliko nepokritega prostora (Posavje, Zasavje, Dolenjska, Bela krajina). V Sloveniji imajo stroški za zavarovanja bistveno manjši delež v bruto proizvodu kot v EU, še posebej pri osebnih zavarovanjih."

• Se pravi, da je tu še prostora za širitev...

"Tako je."

• Težnje Slovenice so razvpite in znane. Pri nas je odmeval poskus združitve s Tilio. Zakaj ni uspel in kakšne izkušnje vam je to prineslo?

"Ko sem prišel v vodstvo Slovenice, sem vedel, da stroške lahko zmanjša samo ekonomija obsega, zato smo vsako priložnost izkoristili. Takrat je bila to Tilia. Pogovarjali smo se leto in pol, a se je izkazalo, da so združevalni procesi v Sloveniji zelo oteženi. Precej je povsem prestižnih zadev, s katerimi se moraš ukvarjati in so največkrat pomembnejše kot sama vsebina. Gre za ime, sedež, vodstvo bodočega podjetja. Ko smo ovrednotili Slovenico in Tilio, smo ugotovili, da kapitalsko nismo dovolj močni, da bi krili primanjkljaj Tilie. Lotili smo se tudi povezovanja z Zavarovalnico Mercator, kjer tudi nismo uspeli, v tretje pa je šlo."

• Je za vas nakup večinskega deleža v Adriaticu že končano dejanje?

"Je, ker so pogodbe podpisane, večina kupnine je že plačane, kot je bilo določeno v pogodbah."

• Napovedani so bili zapleti, tožbe, Urad za zavarovalni nadzor še mora izdati dovoljenje...

"To ne more več vplivati na združevanje. Slovenica ima dovoljenje za to od urada, sicer ne naša družba Zavarovalec, ki je imela

prednostno pravico. Zavarovalec pač nima kompletne glasovalne pravice, ampak samo do 15 odst. Nismo želeli iti na moč, ampak z dogovorom izkoristiti sinergijske učinke. Na področju zavarovalni-

kdorkoli v katerikoli stranki, prepovedano pa je, da ima kakšno funkcijo v politični stranki, ker bi se s tem nekam postavili. Za nas pa je najpomembnejša stranka, ki prinese denar, premijo, to pa je

"Vsekakor računamo na to. Kot rečeno, naj bi nastali dve specializirani zavarovalnici, ena s sedežem v Kopru in druga v Ljubljani..."

• Kaj bosta pomenili na trgu?

"Prvi bomo naredili tako specializacijo in tako prehiteli zakon, saj bo, vsaj po njegovem osnutku, taka specializacija obvezna v 4 letih. Prepričani smo, da bomo z nekaterimi dodatnimi potezami postali eden od dveh ali treh stebrov zavarovalstva v Sloveniji."

• Postali naj bi druga največja zavarovalnica v Sloveniji...

"Ja. Veste, to je zelo kratkoročna naloga."

• Koliko vam manjka do cilja?

"Mislim, da bomo že naslednje leto to uresničili."

• Kakšni pa so načrti na Dolenjskem?

"Najprej bomo kot za vso Slovenijo naredili analizo pokritosti poslovnih mrež, poskušali bomo poenotiti nadgradnjo mrež Slovenice in Adriatica ter zavarovalne produkte. Poslovna mreža, zastopniki, bodo delali tako kot sedaj, le da bodo lahko ponujali širšo paleto produktov, kar bo zanje prednost."

• Za delovna mesta se torej ljudem ni treba bati?

"Ne, predvsem zaradi tega ne, ker imata obe zavarovalnici visoko rast in bi morali zaposlovati. Zdaj bomo zaradi združitve samo zaustavili zaposlovanje."

• Kakšen bo čez nekaj let slovenski zavarovalniški trg?

"Moje mnenje je, da bo v tem razdrobljenem delu, ki zdaj dosega skupaj zdaj 40 odst. tržnega deleža, prišlo do združevanja. V dveh letih bomo imeli v Sloveniji tri večje zavarovalnice in več manjših. Tržna struktura pa se bo uredila tako, da bo sprejemljiva tudi za Bruselj. Zdaj ima npr. 60 odst. trga ena zavarovalnica."

• Kaj pa odpiranje trga in tuje zavarovalnice?

"Mi se ne bojimo odpiranja, saj ne bo tako kot pri bankah. Italijan ne more prodajati zavarovanja tu, ampak mora Slovenec za Italijana. Dokler pride tujec do poslovne mreže, mineta dve leti, v tem času pa moramo mi priti do boljših poslovnih mrež kot tujci. Pa še to, sočasno s prihodom tujcem bomo tudi mi šli ven."

• To zveni precej optimistično.

"Moramo ven. Slovenica že ima preliminarne analize. Morali bomo stopiti na trge bivše Jugoslavije in tudi v države, kandidatke za članstvo v EU."

• Za konec še to: ali ste še kaj Belokranjca?

"Seveda. Imam družino v Črnomlju, tako da v Ljubljano hodim samo v službo, prespim trikrat na teden, vmes pa še vsako sredo pridem domov. Držim se pravila: ko sem v službi, sem 100-odstotno tam, ko sem z družino, sem pa samo z njo. To mi za zdaj uspeva, čeprav večini ni lahko. Res pa je dalj časa delam v stresnih službah in sem se kar nekako navadil."

• In družina tudi?

"Tudi."

BREDA DUŠIČ GORNIK

štva se ne smejo delati revolucije, zato ne bo dramatičnih potez. Vse korake smo preverili z eminentnimi pravnimi strokovnjaki, celo s soavtorjem zakona, tako da menimo, da pravno ni nič spornega. Pravzaprav niti ne vemo, zoper koga naj bi bil sprožen postopek: ali zoper Slovenico ali zoper prodajalce."

• Sinergijske učinke ste že omenili. Kaj vam bo združitev prinesla?

"Predvsem zmanjševanje stroškov poslovanja in prodajni mreži, ki se zdaj prekrivata, poskušali bomo racionalizirati predvsem nadgradnjo poslovne mreže. Veliki prihranki so možni pri pozavarovanju, sozavarovanju in na področju informatike. V letu in pol nameravamo v to veliko vložiti, zato ne bi bilo smiselno, da pri tem Adriatic in Slovenica vsak zase odkrivata Ameriko."

• Pri teh naložbah že upoštevate združenost?

"Ja, že. Nujno je poenotiti tudi zavarovalne produkte. Mreža Slovenice bo prodajala Adriaticove produkte, ki jih zdaj nima (zdravstveno zavarovanje, Coris itd.) in obratno."

• Kot smo brali, nameravate te produkte za zdaj tržiti pod dvema blagovnimi znamkama?

"Da. Nič naj bi se ne dogajalo na hitro. V prihodnosti, v roku dveh let, pa nameravamo specializirati ti zavarovalnici - najprej združiti in nato razdružiti. Blagovna znamka bo lahko ostala takšna ali pa bomo zaradi poenostavitve obe znamki združili v Adriatic-Slovenica ali Slovenica-Adriatic ali karkoli. S tem nismo preveč obremenjeni."

• Ukinitve blagovne znamke zdaj vsekakor ni v vašem interesu, saj vam veliko prinaša?

"Jasno, jasno."

• V Adriaticu so dejali, da nimate dovolj lastnega denarja. Koliko vas bo torej nakup stal in od kod toliko denarja?

"Cena nakupa je milijarda 650 milijonov tolarjev. Denar pa - Slovenica je dejansko prekapitalizirana, kar je vidno iz presežka garancijskega sklada nad potrebnim za okrog 700 milijonov tolarjev. Operativno smo denar dodatno dobili še iz prodaje nekaterih poslovnih sredstev."

• Je imela pri združevanju vmes prste tudi politika? Slišimo, da so pri Triglavu rdeči, pri Slovenici črni...

"Ne, niti enega človeka nisem zaposlil po politični pripadnosti. V vodstvu Slovenice je lahko

zavarovavec. Osnova pri nakupu deleža v Adriaticu je bilo zaupanje med prodajalci in našo zavarovalnico, saj so bili razen Luke Koper naše dolgoletne stranke. Ko je bila vsa stvar zaključena, se je začela seveda vpletati še politika."

• Bistvo je torej, da prehitiš politiko...

"Ja. Je pa to tak premik, da politika ne more mimo tega."

• Z vodstvom Adriatica ste že našli skupen jezik?

"No, saj nismo skregani. Vodstvo Adriatica se je do določene točke legitimno borilo za to, da bi ostalo tako, kot je. Pravijo, da je sovražen prevzem, mi pa temu oporekamo, saj ne gre za prevzem zavarovancev in odpustitev zaposlenih. Prevzem pa je. Prejšnji teden smo pripravili izhodišča skupnega projekta, ker želimo, da mešana skupina takoj začne delati na združevanju po načrtih do leta 2000 in poskuša čimprej izkoristiti prednosti združitve. Uprava se sprva ni želela pogovarjati, saj je čakala na tehnični prenos lastništva, zdaj bo lažje."

• Kakšen pa bo ta novorojenček čez leto ali dve? Računate verjetno na povečanje tržnega deleža.

VELIKO ZANIMANJE ZA POSOJILA

LJUBLJANA - Republiški stanovanjski sklad je povečal razpoložljivo vsoto za ugodna dolgoročna posojila od 2,2 milijarde na 3,6 milijarde tolarjev. Na zadnji razpis se je prijavilo 1.250 prosilcev, ki bi skupno želeli za več kot 4,5 milijarde tolarjev posojil. Sklad je odobril posojila 950 prosilcem z odplačilno dobo od 10 do 20 let in z obrestno mero od 2,25 do 2,75 odst. Obvestila o dodelitvi posojil bodo prosilci prejeli v teh dneh, črpali pa jih bodo lahko od maja do septembra letos. Tokratna posojila so namenjena mladim, ki še niso dobili podobnega posojila in ki z nakupom stanovanja prvič rešujejo stanovanjsko vprašanje, pa tudi prosilcem iz Posočja.

40.000 JIH DELA ZA AVTOMOBILE

LJUBLJANA - Po podatkih GZS je kar 40.000 delavcev v Sloveniji posredno ali neposredno zaposlenih v avtomobilski dejavnosti. Naša podjetja, ki so kooperanti in dobavitelji znanim avtomobilskim znamkam, na leto izvozijo za okrog 900 milijonov mark sestavnih delov za avtomobile.

CENTER TPV AVTO PRISLUŽIL ISO 9002

NOVO MESTO - Servisno-posodajni center TPV Avto je s 1. marca postal prvi Renaultov koncesionar v Sloveniji s certifikatom ISO 9002. Na tej poti so tudi drugi koncesionari, ki naj bi tak certifikat pridobili do leta 2001. Certifikatsko presojlo so izvedli predstavniki podjetja BVQI, certifikat pa bodo družbi podelili v maju, ob dnevu odprtih vrat.

PREDLAGANI ZAKONI IN SLABI OBETI

BREŽICE - Tri posavske občine obrtne zbornice so na zadnjem posvetu ugotovljale, da je predlagana nova zakonodaja s področja delovnih razmerij, pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter varnosti in zdravja pri delu izredno neuklonljiva malim podjetnikom. Če pri omenjenih zakonih ne bodo dosegli sprememb, pričakujejo večje težave in še večji upad števila malih podjetij. Da bi kaj takega preprečili, bodo morali lobirati preko poslancev in strank ter še pravi čas osvestiti in pritisniti tudi na javnost.

VEČ POZORNOSTI GOSPODARSTVU

NOVO MESTO - Morda bo gospodarstvo v občini Novo mesto dočakalo boljše čase, saj je pod novim županom dobilo podžupana za gospodarske zadeve Adolfa Zupana, hkrati pa se na občini ravnokar postavlja na noge tudi poseben oddelek za gospodarske zadeve.

FIPO, INAČICA 1999

NOVO MESTO - Agencija za plačilni promet in Založniška skupina GV sta pripravili novo verzijo poslovnih podatkov FIPO na CD-romu, ki naj bi podjetjem pomagala zvedeti čimveč o partnerjih ali konkurenci. Na njem so bilance stanja in bilance uspeha večine slovenskih podjetij (za 36.000 gospodarskih družb) za zadnjih pet let - skupaj več kot 313.000 računovodskih izkazov. Fipo ponuja celovit pregled dogajanja po dejavnostih in razvrstitev podjetij po nekaterih osnovnih merilih (število zaposlenih, višini sredstev, kapitala, prihodkov, dobička, izgubi). Program omogoča, da seznam zadetkov prenesete v druge računalniške programe, s posebnim sistemom košev pa lahko naredite celo vrsto primerjav podatkov in kazalcev podjetja s podjetjem ali podjetja z dejavnostjo. CD-rom bo na voljo v maju, do 10. maja pa ponujajo prednaročniško ceno 44.100 tolarjev.

HIŠNI SEJEM INO - V petek so v Krški vasi pri Brežicah odprli tradicionalni hišni sejem podjetja INO, v soboto pa so med obiskovalci pričakovali tudi kmetijskega ministra Cirila Smrkolja. Na sejmu je bilo vse do nedelje mogoče videti novosti s področja kmetijske mehanizacije, med njimi tudi ekološki mulčer za delo v sadjarstvu, vinogradništvu in poljedelstvu, komunalni mulčer za vzdrževanje zelenic ter razpisnike umetnih gnojil. Predstavili so tudi pnevmatske sejalnice za setev kornice, sončnic, soje, sladkorne pese in zelenjave, ki jim je mogoče priključiti še dodatno opremo za dognojevanje in herbicide. Na sejmu je bilo poleg izdelkov podjetja INO Brežice mogoče videti tudi izdelke drugih slovenskih in nekaterih tujih proizvajalcev kmetijske mehanizacije. (Foto: B. D. G.)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Težave z likvidnostjo bank

Po daljšem obdobju padanja tečajev je sredi prejšnjega tedna borzo zajel val optimizma. Tečaj delnic, predvsem obeh farmacevtskih, so poskočili kar za nekaj odstotkov, vendar je navdušenje nad delnicami že po enem dnevu splahnelo, tečaj pa spet zdrsnili navzdol. Čeprav naj bi se likvidnostne težave bank počasi zmanjševale, se bodo stvari očitno morale bolj urediti, preden bomo dočakali večje prilive denarja v nakup delnic. Za zdaj večje prodaje blagajniških zapisov in državnih obveznic s strani bank še vedno kažejo, da te še rešujejo svoje likvidnostne težave.

V mesecu maju se običajno začnejo sklici prvih skupščin delničarjev, ki se nato nadaljujejo tja čez poletne mesece. Tudi letos so prve najave že objavljene, s tem pa tudi prve dividende. Družba Etol predlaga izplačilo dividende v višini 844, Marina Portorož 360, Pivovarna Laško 130, Droga Portorož 1.350, Mitol Sežana 88 in Medvešek Pušnik 250 tolarjev za delnico. Kot ena prvih pooblaščenih investicijskih družb je dividende najavila Vipa Nanos, in sicer 43 tolarjev za delnico. Glede na dobre

poslovne rezultate večine družb, katerih delnice kotirajo na organiziranem trgu, lahko pričakujemo, da bodo dividende delile še mnoge.

Delnicam na OTC trgu se bodo v tem tednu pridružile delnice PPC Gorenjski sejem, poslovno-prireditvenega centra iz Kranja. V sodni register vpisani osnovni kapital znaša 336.091.000 tolarjev in je sestavljen iz 336.091 navadnih delnic na ime z nominalno vrednostjo 1.000 za vsako delnico. Pretežna dejavnost družbe je organizacija razstav, sejmov in kongresov. Skrajšana borzna oznaka za te delnice je GSKG, v trgovanje pa so sprejete vse prosti prenosljive delnice.

Na prosti trg je sprejeto tudi 4.176.040 delnic pooblaščenice investicijske družbe Kompas sklad 4. Navedeno družbo upravlja družba Cap-Invest iz Ljubljane, kdaj pa se bo zares začelo trgovanje s temi delnicami, bo v skladu z borznimi pravili znano po objavi prve strani prospekta.

MARIJETA ČIČ, Dolenjska borznoposredniška družba
Novo mesto
Tel. (068) 371-8221, 371-8228

Jabolko mora zdaj včasih počakati

Država je primaknila denar, vendar precej manj, kot to delajo evropske države

KRŠKO - Potem ko so se mnogi sadjarji znašli pred vprašanjem, kam s pridelkom, se je pokazalo, da je hladilnica neizbežen člen v tržni verigi od sadjarja do potrošnika. Tako ugotavlja tudi krško podjetje Evrosad. Podjetje je poleg novozgrajene in posodobljene hladilnice za sadje preuredilo in posodobilo tudi sortirnico in pakirnico sadja. Sortirnico so uradno predstavlili v petek.

Evrosadova hladilnica ima skupno zmogljivost 4.200 ton, če v njej shranjujejo jabolka, pri drugih vrstah sadja je ta številka drugačna. "Trenutno hladilnica zadoštuje našim lastnim potrebam. Če ni ujm, lahko letno pridelamo okrog 7.000 ton na lastnih sadovnjakih. Od tega je največ jabolk, tem sledijo breskve in hruške, imamo tudi jagode, vendar jih v zadnjem obdobju nismo pridelovali zaradi posodobitve hladilnice," je povedal Ivan Kozole, direktor Evrosada.

Po njegovih besedah bodo hladilnico še povečali, ker želijo nje zmogljivost približati 7.500 tonam, kot je bila leta 1968 tudi projektirana, vendar je doslej tolikšne še niso zgradili.

Vrednost naložbe v hladilnico je znašala okrog 400 milijonov tolarjev, v sortirno linijo pa je

podjetje vložilo preko 600 tisoč mark.

"Vljudili smo se v program subvencioniranja sadjarstva. V prvi fazi, pri hladilnici, je država sodelovala s 24 odstotki denarja, v drugi fazi, to je pri sortirnici, s 15

• Podjetje Evrosad poleg tega, da ima lastne sadovnjake, namera v krški občini povezati zasebne pridelovalce. Podobno kooperacijo so v Krškem že razvijali v nekdanjem sistemu Mercator, od koder izhaja Evrosad.

odstotki. Tudi za to smo hvaležni, čeprav v tujini subvencionirajo take naložbe 40- do 60-odstotno," pravi Kozole.

Skupno ima Evrosad 270 hektarjev nasadov. Ima pogodbo s skladom kmetijskih zemljišč in gozdov, ki mu je dal koncesijo za obdelavo zemljišč. To je en del pogodb, drugi del jih ima sklenjenih z lastniki in denacionalizacijskimi upravičenci, ki so dobili zemljo nazaj, in z njimi je neposredno sklenil pogodbo.

Nova sortirnica deluje najsoodnejše, kar med drugim pomeni, da sadje na tamkajšnji celotni tehnološki poti ne pade na kaj trdega, kjer bi se lahko poškodovalo. Računalniško podprta naprava z zmogljivostjo do 7 ton na uro omogoča sortiranje na 16 različnih velikosti.

L. M.

OŽIVITEV TRAVNIŠKIH SADOVNJAKOV

RUMANJA VAS - Pri kmetijski svetovni službi bodo v tem letu začeli z izvajati projekt Oživitev in naprava travniških sadovnjakov in sadnih vrtov v Sloveniji. Za vse, ki želijo obnoviti visokodebelna drevesa, bodo med letom organizirali štiri srečanja. Tovrstno srečanje bo v petek, 30. aprila, ob 16. uri v Rumanji vasi, v sadovnjaku poleg Mladinskega doma, ki je last Franca Palčiča iz Rumanje vasi 19. Na njem bo svetovalec za sadjarstvo Jani Gačnik iz Kmerijskega zavoda predstavil namen in vsebino projekta, govoril pa bo tudi o obrezovanju visokodebelnih dreves, precepljanju neustreznih sort in divjakov ter o oskrbi nasada.

Spet študentska cvičkarija

5. maja v Ljubljani, 11. pa ponovitev v Mariboru

LJUBLJANA - V sredo, 5. maja, se bo slovenska prestolnica že šesto leto zapored odela v zametno rdečkasto barvo svetovnega posebnega med vini - dolenskega cvička. Tradicionalna študentska cvičkarija bo tako kot lani potekala na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, saj prizorišče prvih štirih cvičkarij, menza študentskega naselja v Rožni dolini, ne more več sprejeti tisočev ljubiteljev cvička, število ljubiteljev cvička pa tudi po zaslugi omenjene prireditve iz leta v leto še narašča.

Za celotno zadevo že od samega začetka stoji Društvo novomeških študentov, seveda v povezavi z mnogimi dolenskim vinogradniki in sponzorji. Ko so se v začetku maja leta 1994 na ljubljanskih ulicah pojavili plakati, ki so vabili na prvo cvičkarijo, si ni nihče mogel misliti, v kaj bo prireditve prerasla. Iz leta v leto pa je zorela kot dobro vino, kot pravi cviček. Že lanska jubilejna peta cvičkarija s skoraj 6.000 gosti, še posebej pa letošnja sta bili zastavljeni kot dan cvička, dan dolenske kulture, etno- in enološki praznik naše mehke gričevnate pokrajine v samem središču Slovenije.

Tudi letos, 5. maja, bo na Gospodarskem razstavišču pred halo A že popoldne zelo pestro. Cvičkarija se bo uradno pričela s svečano otvoritvijo in nastopom župana in vinske kraljice ob 15.30, čemur bo sledil raznolik

program, v katerem bodo sodelovali folklorna skupina Kres ter druge folklorne skupine, godba, mama Manka, oktet Adoramus idr. ob sočasni ponudbi in degustaciji cvičkov najboljših pridelovalcev ter spremljajočih domačih dobrot. Letošnji kralj cvička je Alojz Zalašek iz Boštanj. Sledil bo koncertni del programa v hali A, kjer se bodo od 21.30 dalje zvrstili Ž.Kovači, Tinkara Kovač, Dan D, DMP, Vlado Kreslin in Mali bogovi, presenečenje ter Pero Lovšin s skupino. Ob nastopu postane jasno, da je Cvičkarija že presešla svoj študentski značaj, čeprav ji ta še vedno daje glavni pečat. Zato ste v sredo v Ljubljano vabljene prav vsi, v ta namen pa je Društvo novomeških študentov organiziralo tudi posebne avtobusne prevoze po izjemno ugodni ceni. Letošnja posebnost pa bo ponovitev cvičkarije teden dni kasneje, in sicer v torek, 11. maja, v Mariboru.

Očitno se za usodo Cvičkarije v Ljubljani in Mariboru, ki ju organizacijsko kroji DNS, ni bati, povsem drugačno pa je stanje doma v Novem mestu, kjer tradicionalni Teden cvička v organizaciji vinogradnikov dobesedno usiha in se seli iz središča mesta na obrobje ter postaja gostilniška prireditve, za katero še komaj kdo ve. Očitno nekaj škripa v organizaciji. Zakaj pa tako lepo uspeva metliška Vigred?

TOMAŽ KONCILJA

"PRIMA!" NOVA BLAGOVNA ZNAMKA

Ljubljanska Semenarna že sledi evropski izkušnji, po kateri se krompir na drobno prodaja samo še v primeru, da je ne le lepe oblike, z gladko kožico in plitvimi očesi, brez poškodb in fizioloških motenj, temveč tudi, da je ščetkan in opran. Pod novo blagovno znamko "Prima!" trži kontroliran, izbran in opran jedilni krompir v zeleni embalaži, ki zagotavlja, da se krompir ne bo razkuhal. Če pa so gomolji pakirani v rdečo embalažo, to pomeni, da so primerni za kuhanje pireja, cmokov, svačkov, njokov ali pa za peko. V obeh primerih je krompir pakiran v praktični dvokilogramski embalaži.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek je bila tržnica bogato založena z rožami in semeni. Branjevke so prodajale: bršljanke po 120 do 200 tolarjev, surfinije po 180, vodenske po 150, petunije po 100, gorenske nageljne po 200, zavitek sadik solate po 200, zavitek sadik zelja po 200 do 250, sadike paradiznika po 50 do 60, sadike jagod po 50, kozarček najrazličnejših semen po 100 do 200, liter čebulčka po 500, šopek rdeče redkvice po 100, šopek zelene ali peteršilja po 50, šopek mlade čebule po 100, merico radiča po 200, zelje po 90 kilogram, krompir po 60 do 80, čebulo po 150, jabolka po 60 do 130, hruške po 90 do 180, košarico jagod po 550, cele orehe po 400, orhova jedra po 800, cele lešnike po 500, med po 800 do 900, stekleničko propolisa po 300, liter in pol jabolčnega kisa po 200, ajdovo moko po 400, zavitek domačih rezancev po 250 in jajca po 20 do 25 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 81 do 3 mesece starih prašičev, 21, starih 3 do 5 mesecev, in 11 starejših. Prvih so prodali 67 po 270 do 290, drugih 15 po 240 do 250, tretjih pa 3 po 190 do 200 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

Krivo obtožena čebulna muha

Čebulna muha velja že od nekdanj za največjo škodljivko čebule in česna, in ko so se lani pojavile težave v pridelovanju, je sum takoj padel nanjo. Invazija čebulne muhe! Ukrepajte, če si želite ohraniti posevek in pričakati pridelek! Tako s(m)o svarili v prepričanju, da vemo za pravega krivca. Zdaj vemo, da s(m)o udarili mimo.

Natančneje raziskave agronomov novogoriškega kmetijskega zavoda so - tako so razložili v kmetijski radijski oddaji - pokazale, da lanskih posevkov sploh ni ogrožala čebulna muha, marveč porova zavrtavka, kar je morda za koga več ali manj vseeno, vendar ni, ko se je treba z nadlogo spoprijeti. Za malo natančnejšega opazovalca je bila že lanska "čebulna muha" nekam sumljiva. Pričakovali smo belkaste, breznoge, do 8 mm velike ličinke - žerke z značilno zvezdasto tvorbo na koncu, namesto njih pa našli v srčkih mlade čebule malo drugačne bolj gladke ličinke brez značilne tvorbe. Tudi deformacije napadene čebule niso bile take, kot opisuje stroka. Če se čebule loti muha oz. njena ličinka, mladi poganki bledijo, venejo in odmirajo, lani pa so se kodrali in zvijali ter vse bolj zaostajali v rasti. Znaki so spominjali tudi na prisotnost drobnih, prozornih ogorčic, ki jih s prostim očesom ni mogoče videti.

Zdaj je razjasnjeno: lani je zaradi izjemno ugodnih naravnih razmer doživela neobičajno namnožitve, hiperprodukcijo, kot imenujemo ta biološki pojav, porova zavrtavka, ki je lahko tudi izjemno nevarna žuželka, ker uspeva ne le na gojenih čebulnicah, marveč tudi na divjih, kakršen je divji luk - zelo nevaren in trdovraten plevel v vinogradih. Verjetno je prav ta plevel lani odločilno pripomogel, da se je tako obilno namnožil prvi rod zavrtavke in napadel čebulnice že takoj v začetku rasti, v maju. Marsikomu je ta neznatna živalca vzela ves pridelek, kar za vrtničarja sicer ni nič usodnega, drugače pa je, če kdo čebulo prideluje na večjih površinah za trg. Ta nikakor ne sme ostati križemrok in mora ukrepati preventivno.

Če gre za majhne površine, se da porove zavrtavke ubraniti s pokrivanjem mlade rasti v najbolj občutljivem obdobju, sicer pa ne gre brez insekticida, vendar s kar se da kratko karentno dobo. Dobro se obnese že namakanje čebulčka v konfidorju pred saditvijo, če pa se zalega že pojavi, je priporočljivo škropljenje z basudinom ali kakim drugim tovrstnim pripravkom. Spet s priombo, da se tako izplača varovati le večje površine.

Inž. M. L.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Strupena snov SO₂

(Nadaljevanje in konec)

Odnos vinogradnikov do zveplanja se je v zadnjih letih zelo spremenil. Pred dvajsetimi leti so mnogi tajili, da zveplajo vino. Danes lahko govorimo o drugi skrajnosti, saj je že veliko vin zveplanih. Kemične analize v Kmetijskem inštitutu Slovenije, kamor prihajajo vzorci vin iz vse Slovenije, največ iz vinorodne dežele Posavje, nas včasih zgrozijo. Dovoljena količina prostega SO₂ v vinu je do 30 mg/l, nekatera vina pa kažejo celo nad 50 mg/l in več.

Prepričan sem, da pridelovalci vina tega ne delajo namerno, saj vedo, da s tako močnim zveplanjem vinu samo škodijo, dobijo nižjo oceno zanj in škodijo svojemu zdravju in zdravju svojih strank. Vzroki za premočno zveplanje so predvsem v neznanju in nenatančnem zveplanju. Če bi vsak vinogradnik lahko sam določil SO₂ v svojem vinu, potem bi bilo manj zveplanih vin; zaradi strahu pred oksidacijo vina ali pred ponovnim vretjem vin z ostankom sladkorja zveplajo nekateri (za vsak slučaj!) z večjimi odmerki. Podobna je bila praksa v vinogradih, ko so pred leti praviloma vsi povečevali priporočeno koncentracijo škropiva, da bi ja bolj prišlo. Sedaj je manj pretiravanja, ljudje so tudi bolj ekološko osveščeni.

Moda sladkih vin, ki je prišla k nam iz Nemčije in Avstrije, je povečala potrebo po zveplanju. Lahko smo ponosni, da v naši vinorodni deželi pridelamo

vina iz prezrelega grozdja, ki lahko tekmujejo z najboljšimi predikatnimi vini Avstrije in Nemčije. Žal so ta redka vina vnesla v našo vinski ponudbo polsuhha bela vina, ki so nastala iz sladkorjem popravljenih moštev. Ta kategorija vin je zahtevala tudi več zvepla. Upam, da bomo tudi tokrat sledili razvojni smeri suhih belih vin, ki je prisoten v Avstriji in Nemčiji, odkar je izbruhnil v Avstriji (na Gradiščanskem) vinski škandal zaradi dodajanja dietilenglikola v vino.

Skrb za zdravje je vse bolj opazna v medijih in vsakdanjih pogovorih. Vino je bilo že večkrat na zatožni klopi in vedno samo zaradi žveplovega dioksida. Znanstvene raziskave so pokazale, da alkohol v vinu celo koristi zdravju ljudi, če popijemo dnevno samo dva do štiri del dobre vina. Trenutno nas pestijo nizke prodajne cene vina, zato si ne delajmo še večjega problema s pretiranim zveplanjem, saj se vino, ki ima več kot 200 mg/l skupnega SO₂, in več kot 30 mg/l prostega SO₂, ne sme prodajati. Ne obstaja legalna pot za zniževanje skupnega SO₂ v vinu. Stroka ne bo mogla pomagati pridelovalcu vin, ki je vino zveplal in ga onesposobil za promet. Stroka pa popolnoma obvlada in razume tehniko zveplanja in vzroke, ki pripeljejo do večje potrebe posameznega vina po SO₂. Vsak vinogradnik, ki prideluje dobro vino, bo brez večjih težav razumel, kdaj in koliko naj zvepla.

dr. JULIJ NEMANIČ

MEDNARODNA SALAMLADA - Na drugi mednarodni salamiadi v okrepčevalnici Šritof v Glogovem Brodu pri Brežicah so ocenjevalci, ki jih je vodil Franc Škrabec, pokusili in ocenili 116 različnih salam. Dobro desetino vzorcev so prinesli salamarji iz sosednje Hrvaške, predvsem iz Samobora, s katerimi posavski salamarji sodelujejo že vrsto let. Prvo in tretje mesto si je priboril znani salamar Jože Hotko (na desni), drugo pa Jože Blazišek, oba iz Globokega. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotiček

Palačinke s prelivi

Palačinke pogosto namažemo z marmelado, s stopljeno čokolado, skuto, potresemo z orehi ali samo s sladkorjem in pokapljamo z limoninim sokom. Prav okusne pa so palačinke, ki jih pripravimo s sadnimi prelivi in sadjem. Osnovni recept za 4 osebe: 80 g moke, 3 jajca, 1/4 litra mleka, 60 g sladkorja, 1 viniljin sladkor, 1 žličko limoninega soka in 3 žlice smetane. Vse sestavine dobro premešamo in tekoče testo pustimo stati 15 minut, da se moka napne. Ponev rahlo premažemo s poljubno masčobo in drugo za drugo spečemo 12 tankih palačink. Polagamo jih na ogret krožnik in sproti pokrivamo s pokrovko, da ostanejo tople in prožne. Ponudimo jih lahko z različnimi prelivi.

KOKOSOV PRELIV pripravimo s 1/4 litra sladke smetane, 8 žličkami kokosovega likerja, 8 žlicami ananasovega soka, 1 žličko jedilnega škroba in 2 žlicama kokosove moke. V manjši posodi prevremo smetano in dodamo mešanico kokosovega likerja, ananasovega soka in škroba ter pustimo, da na hitro zavre. Posodo odstavimo in vmešamo še kokosovo moko. Palačinke zložimo na štiri dele, jih prelujemo in okrasimo z lističi mete.

Za palačinke s POMARANČNIM PRELIVOM potrebujemo 60 g sladkorja, 100 g masla ali margarine, 1/8 litra pomarančnega soka, sok pol limone, 4 žlice vinjaka, 4 žlice pomarančnega likerja in 2 pomaranči. V ponvi rahlo zarumenimo sladkor, dodamo masčobo in pustimo, da se raztopi. Prilijemo pomarančni in limonin sok, vinjak in pomarančni liker ter segrejemo. Palačinke premažemo s polovico preliva, jih zvijemo in zložimo na krožnik, obložimo s pomarančnimi krlji ter pokapljamo s preostalim prelivom.

Zelo okusne so palačinke z MALINOVIM PRELIVOM. Potrebujemo 300 g svežih ali zamrznjenih malin, 40 g sladkorja, 40 g masla, 1 viniljin sladkor, 4 žlice ribezovega likerja in nekaj lističev mete. Sveže ali odtaljene maline pretlačimo skozi cedilo, da je masa gladka. Sladkor na masčobi rahlo zarumenimo, dodamo maslo in pretlačene maline. Omaka naj stoji na toplem, ne sme pa zavreti. Dodamo še viniljin sladkor in liker ter dobro premešamo. Na vsak krožnik damo po tri poljubno oblikovane palačinke, jih prelujemo in okrasimo s celimi malinami. Namesto malin lahko uporabimo tudi ribez ali borovnice.

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA

NOVO V TRGOVSKEM CENTRU LOG AGROCENTER

Odpira vrata vsem potrošnikom v petek, 30.4.1999.

Na enem mestu vse za dom vrt kmetijo

Ob otvoritvi presenečenja za kupce. Vabljeni na zdravico z JURIJEM.

Zanesljiv prijatelj TRGOVSKI CENTER LOG AGROCENTER

Je v knjižnici preveč knjig?

Prostorske težave Knjižnice Brežice ni več mogoče reševati z zasilnimi ukrepi, potrebna bo ali dozidava ali širitev v spodnje prostore - Daleč od normativov

BREŽICE - Na prvi pogled je tukajšnja splošnoizobraževalna knjižnica vse od preselitve v nove prostore leta 1980 brez večjih problemov. Svojo osnovno dejavnost je v zadnjem času še obogatila z različnimi oblikami knjižne in knjižnične vzgoje, od ur pravljič do knjižnega kviza in srečanja z ustvarjalci (lani kar 77 različnih prireditev), krepko je povečala knjižnično zalogo, število članov in izposojo, ki je lani dosegla že 144.520 enot. A za lepo in pohvalno podobo se že vrsto let skrivajo hude stiske s prostorom. Bolj ko je knjižnica dejavna in bolj ko opravlja svoje poslanstvo, večje so njene tovrstne težave.

Kot pravi direktorica Tea Bemkoč, se knjižnica ubada s prostorsko problematiko že celo desetletje. Že ob preselitvi v sedanje prostore ti niso ustrezali standardom, ampak so z njimi reševali tedanjo stisko in omogočili normalno delovanje le za nekaj let, danes pa so ponovno v hudi stiski. Če odmislimo želje in potrebe po ločenem oddelku za mladino, večnamenskem prostoru za knjižno in knjižnično vzgojo, po prostoru za študij in tako imenovano tiho delo ter prostoru za prireditve, jim predvsem primanjkuje prostora za knjižnično gradivo. Sedaj ima knjižnica za knjižnično dejavnost na voljo le 364 kv. metrov, s čimer dosega le dobro tretjino normativa. Tovrstno prostorsko stisko so doslej reševali na razne načine, dodajali so police v višino, tako da do nekaterih knjig mlajši in manjši ne morejo, zmanjševali so razmik med policami, ožili prehode z dodajanjem stenjskih regalov, del gradiva so celo prenesli v cerkljansko vojašnico, kar je nedvomno slovenska posebnost. Leta 1997 so z nabavo pomičnih regalov prostorsko stisko olajšali, a kaj ko so že konec

Direktorica Knjižnice Brežice Tea Bemkoč.

lanskega leta police v regalih skoraj v celoti napolnili. Knjižničarji vidijo dve možnosti rešitve: ali dozidavo knjižnice v smeri proti Rokovi cerkvi ali pa odkup in preureditev spodnjih prostorov nekdanje kuhinje in jedilnice bližnjega dijaškega doma. Bolj bi jim ustrezala ta možnost, meni Tea Bemkoč, saj bi tako hitreje prišli do prepotrebni pro-

storov. Odločitev je seveda v rokah ustanoviteljice, brežiške občine. Knjižničarji upajo, da bo pokazala pravo mero razumevanja in da bodo lažje zadihali tako oni kot uporabniki knjižnice. Potem menda med opremo knjižnice tudi ne bodo več potrebna vedra, v kateri zdaj vneto lovijo zamakajoče vodne kaplje.

M. MARKELJ

KONCERT "LIPE" IN "ŽIVIL"

TREBNJE - V četrtek, 22. aprila, je ZKD Trebnje v prostorih CIK-a organizirala koncert domačega okteta Lipa pod umetniškim vodstvom Toneta Strmoleta in mešanega pevskega zbora Živila iz Kranja, ki ga vodi Vladimir Brlek. Obiskovalci so lahko prisluhnili tako pesmim naših klasičnih avtorjev kot ljudski pesmi iz različnih koncev Slovenije ter nekaterim tujim pesmim.

PODROČNI PEVSKI REVJI

TREBNJE - Trebjanjska izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti je v torek in petek, 20. in 23. aprila, v tamkajšnjem kulturnem domu priredila področni pevski reviji otroških in predšolskih pevskih zborov. Program je povezovala Zvonka Falkner.

REVIIA MLADIH FOLKLORISTOV - Osnovna šola in KUD Otona Župančiča iz Artič, kjer je že vrsto let živahna folklorna dejavnost, so v sodelovanju z brežiško območno izpostavo sklada v sredo, 21. aprila, pripravili 1. medobmočno revijo otroških folklornih skupin Dolenjske, Posavja in Zasavja. Začeli so jo s postavitvijo mlaja pred šolo, nadaljevali pa v prostornem domu z nastopom šestih folklornih skupin iz Artič in Novega mesta. Organizatorji upajo, da bo revija postala tradicionalna in da bo spodbudila folklorno dejavnost še v drugih krajih ter njihovo prihodnjo udeležbo na reviji. Na sliki: otroška folklorna skupina osnovne šole Artiče. (Foto: M. Markelj)

DOLENJSKI LITERATI V MARIBORU - V množini prireditev, ki jih je Mladinski kulturni center Maribor pripravil za svetovni in slovenski dan knjige od ponedeljka do sobote minulega tedna, so na dveh sodelovali tudi predstavniki dolenjskih literatov. Barica Smole iz Trebnja, Stanka Hrastelj iz Leskova pri Krškem, Ivan Gregorčič iz Rakovnika in Milan Markelj iz Novega mesta so v četrtek, 22. aprila, popoldne najprej brali svoje pesmi in prozo na Grajskem trgu, kjer so ves čas potekale prireditve na prostem, zvečer pa so skupaj s prekmurskimi literati nastopili še v klubu Satchmu. Na sliki: pisateljica Barica Smole med branjem v Satchmu. (Foto: MiM)

Umetnikova knjiga

Knjiga kot zvrst konceptualne umetnosti

NOVO MESTO - Knjiga, okoli katere se je minuli teden vrtilo skoraj vse kulturno dogajanje, je lahko tudi osrednje izhodišče likovnega umetniškega ustvarjanja. V razstavišču frančiškanske knjižnice je od petka, 23. aprila, na ogled svojevrstna razstava akademske kiparke Andrejke Čufer iz Maribora, ki je knjigo vzela kot umetniški objekt in ustvarila Abecedarium - umetnikovo knjigo.

Andrejka Čufer ob eni od pol svoje umetniške knjige.

Gre za unikatne knjige, ročno zvezane iz umetniških pol papirja, ki jih je avtorica ročno in na stare načine izdelala iz bombaža v papirnici Vevče. Pole so paginirane s črkami od A do X in je vsaka drugačna, skupaj pa z raznovrstnostjo obdelave in izdelave papirja ter z uporabo različnih grafičnih in tiskarskih tehnik pripovedujejo svojevrstno umetniško zgodbo o knjigi in njenem nastajanju. Na primer: na strani E je ekslibris, miniatura grafika, s katero ljubitelji knjig označujejo lastništvo, na strani I pa iluminirana inisialka v temperi in z zlatimi lističi pozlačena po starodavnem srednjeveškem postopku. Avtorica je iz pol, ki so za lažje razumevanje njenega izvirnega umetniškega projekta na razstavi predstavljene vsaka zase, po starih postopkih šešila sedem unikatnih izvodov knjig. Razstavo so lepo dopolnili izbrani izvodi dragocenih starih knjig iz frančiškanske knjižnice.

Na otvoritvi je zapel oktet Adoramus, razstavo in avtorico pa je predstavil p. Felicijan Pevec.

MiM

Stric Ihta za nove orgle

Premiera komedije Stric Ihta KD Josipa Jurčiča z Muljave - Prispevek za orgle - Že vaje za Desetega brata

MULJAVA - KD Josipa Jurčiča, ki v letnem gledališču Jurčičevine vsako poletje povabi na ogled predstave enega izmed del velikega pisatelja, pogosto tudi čez leto pripravi kakšno igro. Tako so sredi aprila na odru domačega kulturnega doma premierno za-

STRIC IHTA - Muljavski igralci so s komedijo Stric Ihta poskrbeli za dobro voljo obiskovalcev. (Foto: L. M.)

igrali komedijo Carla Goldonija Stric Ihta, ki jo je režirala dolgoletna predsednica društva Danica Kastelic.

Režiserka je povedala, da so omenjeno delo igrali že pred 24 leti in tudi takrat je imela vloga režiserke, sicer pa je tudi nekaj igralcev ostalo istih. V vajah za komedijo iz začetka 18. stoletja, ki govori o pomembnosti naslovov tistih, ki so si jih pridobili na lahek način in so za dobro ime pripravljeno narediti vse, so začeli šele februarja, "toda uspelo nam je, ker smo zelo prijetna, prilagodljiva skupina. Dobro pa sodelujemo tudi s Tatjano Lampret, vodjo Območne izpostave Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti," je povedala Kastelčeva, ki muljavsko društvo vodi že več kot 35 let. Zagon pa jim je gotovo dajal tudi namen, da bodo ves izkupiček s predstav - gostovali bodo namreč tudi v okoliških krajih - v celoti namenili za nove orgle v muljavski župnijski cerkvi, za katere že nekaj časa zbirajo denar skupaj z drugimi društvi v kraju. V Stricu Ihti so poleg glavne osebe Jožeta Sinjurja, ki je vloga strica igral že pred leti, zdaj pa je pripravil sceno in muljavskim igralcem iz Mestnega gledališča ljubljanskega priskrbel odlične kostume, zaigrali še: Igor Adamič, Darinka Erjavec, Boris Smrekar, Marko Zajc, Silvo Gorjanc, Jana Erjavec, Jože Kastelic in Damijana Kutnar.

Nekaj omenjenih igralcev pa se je z drugimi Muljavčani te dni že lotilo vaj za vsakoletno predstavo na prostem, ki jo bodo prvič zaigrali konec junija. Letos bo to Jurčičev Deseti brat, ki so ga domačini prvič uprizorili leta 1924, nazadnje pa pred šestimi leti. Režiser Janez Eržen želi igro pripraviti kar se le da s stari zasedbo. Tako bo Krjavlja znova igral dolgoletni Krjavelj, sedemdesetletni domačin Tone Tekavec.

L. MURN

KONCERTA GLASBENE ŠOLE

BREŽICE, MOKRICE - Glasbena šola Brežice je prejšnji konec tedna priredila dva koncerta. V četrtek, 22. aprila, je v brežiškem prosvetnem domu povabila na koncert Znamo tudi drugače, v petek, 23. aprila, pa sta na gradu Mokrice nastopila Vanja Ivankovič (flavta) in prof. Katalin Zoltan (klavir).

Z branjem si bogatimo življenje

Knjižni sejem Krško 99 - Trije dnevi kulturnih prireditev z zanimivimi gosti - Prodaja knjig na stojnicah - Najzvestejši bralci in obiskovalci Valvasorjeve knjižnice

KRŠKO - Že četrto leto zapored v Krškem obeležujejo svetovni in slovenski dan knjige, toda letos je bil program nedvomno najbogatejši in je trajal kar tri dni, od 22. do 24. aprila. Valvasorjevi knjižničarji Krško so se namreč kot soorganizatorji pridružili še Območna izpostava sklada za ljubiteljske kulturne dejavnosti, KD Obzorje in Dolenjska založba iz Novega mesta.

"Zadovoljni smo, da nam je skupaj uspelo, in upamo na dobro sodelovanje tudi v prihodnje ter seveda na dober obisk prireditev. Najbolj pa nas veseli, da imamo v krški občini še veliko dobrih in zvestih bralcev. Vsako leto tako obisk kot izposoja v knjižnici krepko porasteta in upam, da bomo v kratkem našim uporabnikom lahko ponudili knjige tudi v novih izposojevališčih," je povedala ravnateljica Valvasorjeve knjižnice Krško Ida Merhar. Ob dnevu knjige so letos prvič najzvestejšim bralcem izrekli javno priznanje: med dolgoletnimi bralci sta si to zaslužila Jožefa Gelb in Ivan Novak, med mlajšimi 10-let-

Vale Novak, Mladinska knjiga, Karantanija, Mondena, Dolenjska založba in Knjigarna DZS Krško. Ljubitelji poezije so se radi udeležili srečanja s sodobnim slovenskim pesnikom Danetom Zajcem in dramskim igralcem, pesnikom in glasbenikom Janezom Škofom, ki je zapel in zaigral na diatonično harmoniko. Z njima je klepetala Ida Merhar. Dolenjska literarna ustvarjalca, pesnica Marjanca Kočever iz Novega mesta in Silvo Mavser iz Krškega, sta vodila medobmočno sre-

čanje mladih literatov Dolenjske, Posavja in Zasavja, na katerem je predvsem s poezijo sodelovalo 20 avtorjev. Za 27. državno srečanje, ki bo septembra v Slovenj Gradcu, sta izbrala Martina Kerina iz Krškega, Draga Dani iz Brežic in Milana Sagadina iz Zagorja ob Savi.

V petek in soboto, 23. in 24. aprila, so organizatorji pripravili še kreativne delavnice za otroke, na katerih so predstavili Eptin projekt, priredili so literarno popoldne s 15 posavskimi literati in pevko Stanko Macur, povabili so na ogled predstave mini cirksus Buffeto, skeča o knjigah KD Svoboda Brestanica ter na večer poezije Matjaža Pikala z glasbeno skupino Avtodafe.

L. MURN

Tudi v kulturi uspešni

Občni zbor KUD Krka - Lani uspešni zbor, galerijska, knjižna, gledališka dejavnost itd.

NOVO MESTO - S prijetnim glasbenim uvodom - s petjem izvornih ljudskih pesmi naših prednikov vokalne skupine Drumca iz Kranja - se je v četrtek, 15. aprila, pričel občni zbor KUD Krka. "Leto 1998 je bilo uspešno na vseh področjih Krkinega kulturnega delovanja, za kar gre zasluga in zahvala našemu podjetju. Veseli pa smo predvsem vse večjega števila obiskovalcev naših prireditev," je povedal predsednik društva Janez Bernik.

Mešani pevski zbor Krka pod vodstvom Sonje Čibej (začasno z dirigentom prof. Igorjem Teršarjem) je imel lani poleg številnih nastopov doma turnejo po Ameriki in Kanadi, izdal je zgoščenko ljudskih pesmi, kot je povedal Tone Recelj, pa se z drugimi slovenskimi zbori dogovarjajo za izmenjavo kulturnih večerov. Kvaliteta raste in tudi letos so uvrščeni na območno revijo pevskih zborov. Boris Česen, ki vodi gledališki klub in razstavno dejavnost v Ljubljani, je med večje lanske podvige uvrstil razstavo in dražbo 96 del 75 umetnikov. Z dobičkom 130 tisoč nemških mark so razveselili Kardiološki oddelek v ljubljanskem Kliničnem centru. V Ljubljani so povabili na enajst večerov, v Novem mestu pa na osem. Tukajšnji vodja galerijske dejavnosti Mitja Pelko je že napovedal nekaj razstav za letošnje leto: predstavili se bodo Marcel

Valentin iz Postojne, eden največjih ponarejevalcev svetovnih mojstrov, ljubljanska grafičarka Zora Stancič, dolenjski fotograf Borut Peterlin, ilustratorica Alenka Sotler, julija bo potekalo tradicionalno Krkino srečanje slikarjev itd. Za strokovno pomoč se je še posebej zahvalil Dolenjskemu muzeju.

Tudi Bojka Kmet je obljubila še veliko koncertov in srečanj z zanimivimi Slovenci, ki so jih v zadnjem času pripravljali skupaj z drugimi kulturnimi institucijami v Novem mestu. Tudi na kulturne izlete na bodo pozabili. Med prvimi dogodki v organizaciji KUD Krka bo 22. dolenjski knjižni sejem 10. maja. Njegovo organizacijo je za Marijo Zvegljč letos prevzela Simona Gorjup, ki je napovedala tri pestre programske večere. Na otvoritvi bodo gostje avtorji pesniške zbirke Pesmi Starih ter glasbenika Lado Leskovar in Mojmir Sepe, na drugem večeru bodo predstavili monografijo Novo mesto na razglednicah avtorice Majde Pungercar iz Dolenjskega muzeja, tretji dan pa bodo oblikovali najmlajši dolenjski literati s kitaristom Petrom Jeničem. Knjigarna Mladinska knjiga bo kot vedno predstavila knjižne novosti v zadnjem letu. Knjižnica Mirana Jarca pa bo pripravila razstavo ob 100-letnici smrti pesnika Dragotina Ketteja.

L. MURN

Mladim bralcem so blizu

Prijetno srečanje s pisateljem Marjanom Tomšičem in ilustratorjema Marjanom Jemec Božič ter Lucijanom Reščičem

ŠENTRUPERT - Bralno društvo za Dolenjsko, Belo krajino in Posavje ter OŠ dr. Pavla Lunačka sta ob prazniku knjige v četrtek, 22. aprila, povabila na prijetno literarno popoldne z zanimivimi gosti. Osnovnošolci in drugi obiskovalci so se srečali z mladinskim pisateljem Marjanom Tomšičem iz Kopra ter dvema njunima ilustratorjema,

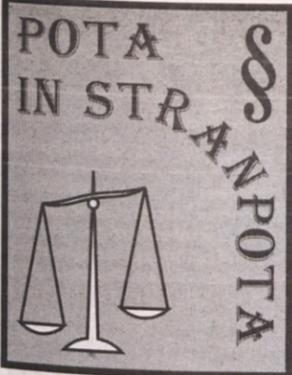
ljubljansko akademsko slikarko Marjanco Jemec Božič in trebanjski ilustratorjem Lucijanom Reščičem.

Srečanje je voditelj programa, ravnatelj šentruperske šole prof. Jože Zupan, pričel zelo domiselno s kratkim kvizom za petošolce, ki so odgovarjali na vprašanja v zvezi z znanjima Tomšičevima knjigama Super frače in Frkolini. Pisatelj je bil vesel njihovega poznavanja zgodbe in je tudi sam na prijeten način - pred leti je bil učitelj - razlagal svoje spomine, poglede na življenje, poudaril pa je pomen ustvarjalnosti. Prijetno je bilo tudi klepetanje z ilustratorko obeh omenjenih Tomšičevih del Marjanco Jemec Božič, ki je dejala, da je bila pisateljska beseda prepričljiva in umetniško tako močna, da je lahko prelila v podobe. Avtor ilustracij v Tomšičevem delu Zgodbe o kačah pa je domačin Lucijan Reščič. "V Tomšičevem pisanju je toliko domišljije, da v njej prepoznaš tudi svojo," je povedal.

L. M.

SREČANJE V ŠENTRUPERTU - Obiskovalci so z zanimanjem prisluhnili ilustratorki Marjanca Jemec Božič (levo), pisatelju Marjanu Tomšiču (zadaj) in ilustratorju Lucijanu Reščiču.

dežurni poročajo

NAFTO IN ORODJE - Iz delovnega stroja takeuchi 70, ki ga je lastnik parkirjal pred zidnico v Pavlovi vasi, je 20. aprila ponoči neznanec iztočil 60 litrov nafte in iz večje škatle z orodjem pobral gasilni aparat, motorno olje in kombinirane klešče ter lastnika oškodoval za 30 tisoč tolarjev.

NEZAKLENJENO KOLO - Kolo je dobro zakleniti, pa čeprav ni veliko vredno. To zdaj ve tudi B. G. iz Brežic, ki mu je 18. aprila izpred brežiške železniške postaje nekdo zmaknil 10 tisoč tolarjev vredno Rogovo kolo.

VINOTOČ - V noči na 22. april je neznanec v Drči pri Šentjernejem neznanec vplomil v Vinotoč, last M. G. iz okolice Šentjerneja, in ukradel cigarete, kuhano šunko, klobase, nekaj denarja, ključ in mobilni telefon ter s tem lastnika oškodoval za okoli 120 tisoč tolarjev.

UKRADEL KLJUČE - V dneh med 20. in 22. aprilom je neznanec prišel v prostore podjetja MSM v Podbevškovi ulici v Novem mestu in iz omar ukradel pet kompletov originalnih kodiranih ključev za osebne avtomobile znamke Mazda. S tem je lastnika S. C. iz Novega mesta oškodoval za okoli sto tisoč tolarjev.

ODTRGAL RADIO - V času med 21. in 22. aprilom je neznanec na Baragovem trgu v Trebnjem iz osebne avtomobila A. G. iz Gorenjega Karteljevega nosilceva na armaturni plošči iztrgal avtoradio in ga odnesel s seboj, najverjetneje v noč. Lastnika je tako oškodoval za 20 tisoč tolarjev.

TORBIČAR NA DELU - V petek, 23. aprila, je bil neznan znikav na delu v pisarni srednješolskega centra v Šmihelu, kjer je našel torbico R. G. iz Novega mesta. Denar, okoli 50 tisoč tolarjev, je vzel, torbico pa pustil v moškem stranišču. Zelo verjetno je kradla oseba moškega spola.

OKRADEL BE-COM - V času med 22. in 23. aprilom je neznanec vplomil v prodajalno Be-com na Glavnem trgu v Novem mestu in iz prodajalne in pisarne odnesel za 90 tisoč tolarjev čekov in gotovine.

ŠKRLEC POMOČNIK DRŽAVNEGA TOŽILCA

LJUBLJANA - Vlada Republike Slovenije je na seji v aprilu dokončno imenovala pet pomočnikov državnih tožilcev. Tako je Boštjan Škrlec postal pomočnik okrožnega državnega tožilca na okrožnem državnem tožilstvu v Krškem. Novoimenovani pomočniki državnih tožilcev so 23. aprila slavnostno izrekli prisego v Veliki dvorani palače predsednika Republike Slovenije pred ministrom za pravosodje Tomažem Marušičem.

KRONIKA NESREČ

SKOLESOM V ROBNIK - 14-letni D. K. iz okolice Šentjerneja se je v četrtek, 22. aprila, ob 7. uri s prijateljem s kolesom peljal iz Gorenje Brezovice proti Šentjerneju. Ko je v Šentjerneju zapeljal na prehod za pešce, je s srednjim kolesom zadel ob robnik, pri čemer je izgubil oblast nad kolesom in preko krmila padel na voznišče, kjer je hudo poškodovan obležal.

V LEVO - V sredo, 21. aprila, je na hitri cesti pri naselju Korenitka pri Trebnjem prišlo do hude

Prisebna učiteljica rešila brata

V prepiru med mladoletniki pred novomeškim Kulturnim centrom je zapel nož - Lahko bi se končalo s smrtjo bratov J. in R. M. - Rešila sta ju Silvo Kopač in Gorazd Canič

NOVO MESTO - V skopem policijskem sporočilu je zapisano, da je v petek, 23. aprila, okoli 11.55 na parkirišču pred Kulturnim centrom Janeza Trdine v Novem mestu prišlo do pretepa, pri katerem je 15-letni E. T. izvilkele nož in z njim poškodoval 16-letnega J. M. in njegovega brata 17-letnega R. M. Mladoletnega storilca so policisti na kraju dogodka prijeli, poškodovanima bratoma pa so nudili zdravniško pomoč in ju odpeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Policisti prosijo priče dogodka, naj jim pomagajo razjasniti primer in se oglasijo na policijski postaji Novo mesto ali pa pokličejo na tel. 113.

Do prepira v gneči na parkirišču pred Kulturnim centrom Janeza Trdine je prišlo nekaj minut pred dvanaesto, ko so se pred stavbo nekdanjega doma JLA gnetli osnovnošolci in srednješolci, ki so

zapuščali oziroma vstopali v dvorano, kjer je dirigent Miro Saje s pihalno godbo Krkinih Zdravilišč zanje pripravil glasbene ure. Zakaj je prišlo do prepira, niti ni pomembno, očitno da je med pre-

rekanjem E. T. izgubil razsodnost ter na izzivanje odgovoril z nožem.

Športnega pedagoga z osnovne šole Center Silva Kopača, ki je na glasbeno učno uro v Kulturni center Janeza Trdine spremljal svoj razred, so otroci obvestili, da je med učenci na parkirišču prišlo do pretepa. Sprva je mislil, da gre za nedolžen prepir in da je treba ločiti prepirljivce in jih pomiriti, ko se je gneča na delu parkirišča kar naenkrat razčistila. Zgledal je brata Jasmina in Romea M., ki sta vsa v krvi teкала po parkirišču. Kljub grozi, kakršne še ni doživel, je ostal priseben. Najprej je stekel k Jasminu, ki mu je napadalec prerezal arterijo v dimljah, iz katere je močno brizgala kri. Zatisnil je žilo, da je ustavil krvavitev in ljudi okoli sebe, ki so le nemo zrl v dogajanje na parkirišču, prosil, naj pomagajo rešiti Jasminovega brata Romea, ki mu je kri v curku polzela iz rane na roki. K sreči je v tistem trenutku prišel na parkirišče Kopačev poklicni kolega Gorazd Canič, športni pedagog na osnovni šoli Šmihel, ki je prevzel Jasmina, medtem ko je Kopač poskušal ustaviti prav tako hudo krvavitev iz roke. K sreči so reševalci z vozili prve pomoči prišli od novomeške bolnišnice čez Šmihelski most do Kulturnega centra zelo hitro, tako da sta bila nesrečna brata pravočasno deležna tudi strokovne pomoči zdravnikov. Njuni življenji sta že viseli na nitki, ki bi se, če jima ne bi pomagala učiteljica, verjetno že pred prihodom reševalcev pretrgala.

E. T. ni niti poskušal zbežati. Ves pretresen je sedel na stopnice ob robu parkirnega prostora, kjer so se borili za življenje bratov M. in nemo zrl v dogajanje pred sabo. Po besedah Silva Kopača, ki njihovega prepira sicer ni videl, je fant za trenutek izgubil razsodnost, kar je bilo dovolj, da je v afektu z nožem napadel brata, trenutek zatem pa se je v grozi zavedel, kaj je storil. Kopač, ki je bil nekaj časa tudi razrednik E. T., meni, da se boji za fanta, kaj bo sedaj z njim. Po njegovem mnenju potrebuje tudi on potrebuje pomoč, predvsem toplo besedo in zaupanje, da bo prebolel tragedijo in našel pravo pot.

I. VIDMAR

PO TRAGEDIJ - Prizorišče tragičnega dogodka na parkirišču pred Kulturnim centrom Janeza Trdine je ostalo prepojeno s krvjo, vse dokler niso ob tragičnem prepiru vidno pretreseni, vsega hudega vajeni policisti opravili svoje delo in dovolili sprati sledove krvi. Parkirišče in dovozna pot, ki pelje mimo pošte, sta v dopoldanskem času med delavniki pogosto povsem zatrpala s parkiranimi avtomobili, tako da so se reševalna vozila v petek le s težavo prebila v bližino prostora, kjer sta se za življenje borila brata J. in R. M. (Foto: I. V.)

Po umoru si je sodil sam

Spor med nekdanjima izvenzakonskima partnerjema se je končal tragično - Hči skočila skozi okno

KRŠKO - Spor med nekdanjima izvenzakonskima partnerjema 59-letnim Marjanom Z. iz Krškega in

42-letno Silvo R. iz Brežic se je v petek, 23. aprila končal, tragično za oba. Tega dne se je Marjan ob 12.45 pripeljal na parkirni prostor pred stanovanjskim blokom na Bizeljski cesti v Brežicah in stopil v stanovanje svoje nekdanje prijateljice.

Dobro uro kasneje je med njima v kuhinji prišlo do glasnega prepira, ki ga je slišala tudi 24-letna Silvina hči Mirela, ki je ta čas sedela v dnevi sobi in gledala televizijo. Vpiti nekdanjih prijateljev je prekinil strel. Prestrašena Mirela je skozi odprto okno skočila na trato pred blok in si s tem najverjetneje rešila življenje, medtem ko njeni materi v stanovanju ni bilo več pomoči.

Prvemu strelu je sledil še eden, potem pa je zavladala tišina. Policisti, ki so prišli na kraj zločina, so v kuhinji našli trupla Marjana in Silve. Ugotovili so, da je Marjan med preprirom z neprijavljenim 9-milimetrskim revolverjem znamke Arminius najprej ustrelil Silvo, potem pa je sodil še sebi.

BOLGAR S POLJSKIMI DOKUMENTI NE BO VIDEL ITALIJE

DOBOVA - Bolgar F. L. po vsej verjetnosti še nekaj časa ne bo videl svojih sorodnikov v Italiji. Obisk so mu preprečili slovenski policisti, ki so ga med mejno kontrolo na vlaki iz Hrvaške v Dobovi dobili s poljskim potnim listom in vozniškim dovoljenjem, izdanim na njegovo pravo ime. Policisti niso tako nevedni, da ne bi ločili dveh precej različnih slovanskih jezikov, zato so "Poljaka" z bolgarskim naglasom nekoliko natančneje pregledali in v njegovem zadnjem hlečnem žepu našli bolgarski potni list. Možakar je policistom zaupal, da je s poljskim potnim listom, za katerega je v Bukarešti odšel tisoč nemških mark, hotel na lažji način priti na obisk k sorodnikom v Italiji. Bukareška kupčija se Bolgaru očitno ni izplačala, saj so mu naši policisti poljske dokumente odvzeli in nesojenega obiskovalca Italije vrnili na Hrvaško.

PIJAN, BREZ IZPITA IN S SPOSOJENIM AVTOM

KRŠKO - Državljan Bosne in Hercegovine 38-letni J. J., ki začasno stanuje v Krškem, je v četrtek, 22. aprila, v Sremski Ulici v Krškem zakrivil prometno nesrečo, v kateri pa na srečo ni bilo poškodovanih. J. J. se je omenjenega dne ob 19.45 vozil z izposojenim jugom. Ko se je hotel s stranske nekategorizirane ceste vključiti v promet na javni cesti, ni spustil mimo vseh vozil, ampak je prej speljal in trčil A. U., ki je mimo pripeljal z daewoojem nexio. Policisti so ugotovili, da izsiljevanje prednosti in povzročitev prometne nesreče ta dan nista bila edina greha J. J., saj možakar kljub svojim letom ni imel vozniškega izpita pa tudi trezen ni sedel za volan izposojenega avtomobila, saj je elektronski alkokotest pokazal kar 2,4 promila alkohola v zraku, ki ga je J. J. izdihoval pred policisti.

Cena mladega življenja

Na rob tragičnemu dogodku pred KC Janeza Trdine

Petkov opoldanski obračun med mladimi Novomeščani pred Kulturnim centrom Janeza Trdine je dogodek, ki ne bi smel iti v pozabo, vsekakor pa bi morala tragedija mladih, ki jim bo usodni petek močno zaznamoval življenjsko pot, vzpodbuditi razmišljanje ljudi, ki so tako ali drugače odgovorni za vzgojo otrok in mladine, pri čemer ne gre samo za učitelje, ki se najbrž še najbolj zavedajo, kaj vse se dandanes dogaja med mladimi in kam vse to vodi.

Ameriška ulica, ki si jo lahko vsak dan ogledujemo v slabomurnih ameriških akcijskih filmih in nadaljevanjih, kjer dobička željni filmarji mamila, nože, svinčene kroglice, kri, lopove in policaje pomešajo s poučnim naukom na koncu zgodbe, misleč, da se s tem odkupijo za kovanje dobička iz krvi, je preplavila tudi naša na videz mirna mesta in vasi. Zatisniti si oči pred dejstvi, je bolj škodljivo, kot pa pretiravati z zaskrbljenostjo. Novomeški učitelj Silvo Kopač, ki je v petek skupaj s kolegom rešil življenje v pretepu mladoletnikov hudo poškodovanima fantoma, pojav ulice med svojimi učenci dobro pozna in opozarja, da bi akterji petkove tragedije med svojimi vrstniki utegnili postati heroji, po katerih bi se zgledovali.

Vzrok za prepir v nobenem primeru ni mogel biti vreden življenja dveh mladih ljudi. Ob vprašanju življenja in smrti vsak še tako velik problem postane

majhen in nepomemben. Reševanje sporov s pestmi slej ko prej privede do nožev in pištol. Otroci se sam ne more zavedati nevarnosti nošnje orožja, o tem bi ga morali pravi čas in na primeren način podučiti starejši.

Za vzgojo mladine niso odgovorni le starši in učitelji, ki imajo z njimi neposredne stik. Vse večje socialne razlike v družbi, revščina in neusmiljen boj za preživetje, s katerim se danes v naši družbi srečuje vse več staršev, prepuščajo otroke ulici, kjer po njih stegujejo kremplje alkohol, mamila in z vsem tem povezan kriminal.

Če nekateri starši svojim otrokom ne znajo, ne morejo ali pa nočejo pomagati, bi marsikdaj lahko bolj pomagali učitelji, ki pa imajo pogosto zvezane roke in so čedalje večkrat tudi sami žrtve mladoletnih objestnežev. Res so nekateri trši vzgojni prijemi, ki so jih učitelji znali tudi izrabiti, v nasprotju z današnjim razumevanjem človekovih pravic, a nekatere pravice, ki jih imajo učenci osnovnih ali srednjih šol, učiteljem zvežejo roke do te mere, da učencu, ki nima nobene želje, da bi se v šoli karkoli naučil, za njegovo znanje niti cveka ne more zapisati, ne da bi ga ta obtožil maščevanja, izživljanja in še česa, še težje pa je ukrepati proti mlademu izgrezniku. Stik z marsikaterim pomoči potrebnim mladim človekom s socialnega roba je morda prav s tem izgubljen.

IGOR VIDMAR

ZARADI MEJNIKOV JO JE PREBUTAL

SEVNICA - Še tako dobri medsosedski odnosi se ponavadi skalijo, ko se začnejo sosedje pogovarjati o mejah in mejnikih. Takšni in drugačni prepripi pa se pogosto končajo tudi s pretepi. Ko je 10. aprila C. K. iz Ljubljane v naselju v okolici Sevnice zavila na sosedovo dvorišče, da bi se z mejaši pogovorila o mejnikih, le-ti niso imeli prav velikega razumevanja za njene predloge. Najpraj sta se s sosedom 29-letnim D. S. sprla, tako da jo je D. S. z dvorišča napodil na dovozno pot, kjer pa ostrim besedam ni bilo konec, še več, D. S. se je tako razhudil, da jo je začel tepsti po glavi in vratu in jo zbil na tla. C. K. je za trenutek izgubila zavest, in ko se je zavedela, je odšla domov. V Ljubljani je zaradi bolečin v glavi obiskala klinični center, kjer so ugotovili hudo poškodbo.

V LEVO IN POK

BREŽICE - V četrtek, 22. aprila, je A. K. iz okolice Krškega peljal iz centra Brežic proti Sentlenartu in nepredvidno zavil na levo stran ceste. Tedaj mu je nasproti pripeljal 34-letni V. T. iz Brežic, ki trčenja ni mogel preprečiti. Oba sta se poškodovala, na vozilih pa je za četr milijona tolarjev škoda.

ČEZ BALKON POD TUŠ

KAPELE - Ponavadi se vlomilci za svoje dejanje odločijo zaradi denarja, dragocenosti ali hrane, neznanci nepridiprav, ki je v petek, 23. aprila, popoldne pri Kapelah vplomil v brunarico in vinsko klet D. V. iz okolice Brežic, pa je imel drugačne potrebe. Najbrž se je od svojega umazanega početja počutil tako umazanega, da se je moral najprej pošteno umiti, zato je čez balkon splezal v zgornji del brunarice, kjer se je najprej stuširal, potem pa je obiskal še klet, kjer je med stvarmi, ki bi mu lahko prišle prav, našel daljnogled, salame in odejo in vse skupaj odnesel s sabo.

po dolenjski deželi

- Amerikanci so nekaj časa poskušali izkoreniniti alkoholizem s prohibicijo, pa jim ni uspelo, le mafija se je razrasla in vpila v vse pore njihove družbe. Muslimanom pitje alkohola prepoveduje vera in očitno je Mohamed pri preprečevanju tega velikega gorja človeške družbe celo uspešnejši kot naš dr. Rugelj, ki mu nikakor ne uspe prepričati, da bi slovenski fantje in možje namesto po pivu, vinu in žganjici, ko so žejni, raje posegli po kozarcu vode, soka ali mleka.
- Če bi 21-letni D. G. iz okolice Novega mesta v nedeljo opoldne gasil žejo z manj opojno pijačo, ne bi imel težav s policisti, ki so ga, potem ko je precej dobre volje, vsaj po lastnih merilih, žalil natakarcino v Lady baru v Šmihelu in s svojim početjem ni prenehal tudi potem, ko so ga poskušali umiriti fantje v modrih uniformah, odpeljali s seboj in ga na za te stvari primernem kraju ohladili.
- Tudi 42-letnemu A. K. iz okolice Novega mesta je pijača dala korajžo. Potem ko se je v soboto, 24. aprila, popoldne dodobra odležal, je začel razgrajati in groziti domačim. Umrl se ni niti, ko so ga obiskali policisti, zato je tudi on moral z njimi. Seveda v policijskem kombiju ni smel sedeti na prvem sedežu, ki je po zakonu namenjen le treznim sopotnikom, moral pa bo sesti pred sodnika za prekrške, ki bo poskušal zanj najti kar najprijemnejšo kazen.

KDO POŽIGA NA PODLIPI? - V nedeljo, 25. aprila, je ob 21.45 zagorelo v vasi Podlipa pri Ajdovcu v Suhi krajini. Prvi so na pogorišče prispeli gasilci iz Ajdovca, pri gašenju pa so pomagali tudi vaščani Podlipe, vendar niso mogli ukrotiti ognjenih zubljev. Klicu na pomoč so se odzvali tudi gasilci z Dvora, Rebrni in GRČ, ki pa niso intervenirali. Škoda je po prvih ocenah velika, saj sta popolnoma zgorela kozolec in skedenj, v katerih je imel gospodar L. T. seno, deske in kmetijsko orodje. Vzroke požara policisti še ugotavljajo, po prvih podatkih pa sumijo, da je bil požar podtakljen. Na sliki: kljub trudu gasilcev je bil ogenj močnejši. (Foto: S. Mirtič)

Mercator

v akciji

od 22. 4. do 6. 5. '99

50 let
Mercator
najboljši sosed

Asef
tekoče mineralno gnojilo, 2 vrsti
500 ml, Krka, Novo mesto

stara cena 511,90 SIT

SAMO 389,00 SIT

in še 33 posebej označenih izdelkov!

Ročno delo

DOLENJSKE PEKARNE

Mandljevi keksi
Krhki orehovi keksi
Keksi s koščki čokolade
Babičini keksi

Ročno izdelani keksi iz Dolenjskih pekarn.

DODATKI LX telegram

Dodatki k LX telegramom.

Majhna pozornost - veliko presenečenje.

Polepsajte trenutke veselja svojim najbližjim!

Ob rojstvu novega družinskega člana, ob rojstnem dnevu, obletnici, poroki in tudi ob čisto običajnem dnevu presenetite svoje najbližje z LX telegramom z izbranim dodatkom.

POŠTA SLOVENIJE
<http://www.posta.si> e-mail: info@posta.si

SUBARU ATRAKTIVNE SEJEMSKE UGODNOSTI

NOVI LEGACY

SEJEMSKO DARILO 100.000 SIT

LEGACY SEASON
BOGATA OPREMA IN ATRAKTIVNA CENA

FORESTER
TERENSKA LIMUZINA - SUPER CENA

Subaru Rado Kamorkoli na nivoju!

INTRO Lj.-Moste 061 140 13 72	AVTOMARKET Lj. 061 161 35 25	KRŽIČ Vrhnika 061 752 129	SKRBIŠ Pragerska 062 842 250	MG CENTER Šentjanž 0602 85 888	OLDY Valenje 063 863 960	VUGA Nova Gorica 065 29 022	KADIVEC Šentur 064 418 0032	RABIČ Krško 0608 21 367
SRS Lj.-Viz. 061 274 789	MARUČELJ Del pri Lj. 061 647 104	KRAJNC Maribor 062 300 19 70	ŠILER Postojna 062 654 20 01	ANDI AVTO Šentjur 063 743 389	RAZDOBNIK Polzela 063 722 605	UKMAR Vipava 065 640 011	KADIVEC Lesce 064 718 585	KAJIBAN M. Sežana 069 21 846

SUZUKI SEJEMSKI POPUSTI IN ADUTI

PONUDBA MESECA - KLIMA PO POSEBNO UGODNI CENI

NOVA GRAND VITARA 3D **€ 3.195.000**

NOVI GRAND VITARA 5D **€ 4.195.000**

NOVI BALENO **€ 1.995.000**

NOVI ALTO **€ 1.195.000**

NOVI SWIFT **€ 1.395.000**

LJUBLJANSKA IN DOLENJSKA PRODAJNO SERVISNA MREŽA

INTRO 061 140-13-72	AVTOMARKET 061 161-35-25	AVTOTECH 061 666 359	KISOVEC 0601 71 331
AVTONISS 061 159-38-41	S.R.S. 061 27-47-89	VESEL 061 731 032	ULA 068 44 231
			MURN 068 24 791
			MÜLLER 068 51 059
			RABIČ 0608 21 307

Veliko prostora za potnike in prtljago.

Nissan primera 1,6 16V & 2,0 TD

En avto, dve srci

Skoraj dve desetletji so že marljivi nissanovci prisotni na stari celini s svojo avtomobilsko industrijo. V Evropi so postavili svoje tovarne in primera wagon je rezultat azijske prilagodljivosti evropskemu okusu. Primera je nastala v Münchnu, kjer ima sedež oblikovalska ekipa "Nissan Design Europe". Ideje so nato na papirju prenesli na otok, kjer je v tovarni v Sunderlandu luč sveta zagledala nova primera. Vendar, ker trenutno vlada nekakšen trend karavanov, so Nissanovi strokovnjaki, po vzgledu na že uveljavljeno primero sedan, nemudoma le-to nadgradili in pred vami je primera karavan, ki je nastala ob spoju japonske tehnologije in evropskega dizajna.

Skladna klinasta linija na sprednjem delu se prične z dvema odprtinama za dotok svežega zraka, ki sta obrobjeni s skromiranimi letvicami. Sprednji del je tako enak pri modelu sedan in karavan, zato se mi bolj posvetimo zadku, ki je na vozilu najbolj opazen. S 1650 litri prtljažnega prostora (ob prevrnjeni zadnji klopi) se lahko primera pohvali z enim izmed največjih prtljažnikov v razredu. Tudi 430 litrov prtljažnika (ob dvignjeni zadnji klopi) povsem zadošča prevažanju osebnih prtljag za potnike. Ob opisovanju prtljažnega prostora pa je potrebno posebej pohvaliti iznajdljivost oblikovalcev, saj so v dno prtljažnega prostora vstavili posebno škatlo, ki v normalnem položaju tvori ravno površino, lahko pa jo obrnemo in dobimo omejen prostor za odlaganje raztresenega ali umazanega tovora, saj je izdelana iz trde plastike, ki se z lahko očisti.

Nissan primera wagon ali traveller nudi svojim lastnikom vse potrebno za dobro počutje ne glede na načrtovano pot. Z njo bo udobno in varno potovalo tudi pet potnikov in njihova prtljaga, za kar poskrbijo nove zadnje obese "multi link". Petnajstpalčna kolesa ob dobrem vzmetenju odlično požirajo neravnine in ne glede na 2,6 metra medosne razdalje, 4516 mm dolgo, 1715 mm široko in 1450 mm visoko vozilo ostaja

dolgo časa nevtralnno, za kar gre zahvala ponovno sistemu multi link. Glede na mere vozila je povsem jasno, da je v njem veliko prostora spredaj kot tudi zadaj. Voznikov delovni prostor je prevzet iz limuzine, a vseeno daje notranjosti svojevrstne šarm. Obe ročici, nameščeni za štirikrakim volanskim obročem, sta pri roki, čeprav na prvi pogled ne boste ugotovili, koliko funkcij lahko opravljata, in si boste morali dobro ogledati vse sličice, narisane na njih.

Omembe vredno je tudi, da se v vozilu nahaja veliko različnih predalov in odlagalnih površin, kakršnih v podobnih vozilih vedno primanjkuje.

Edina razlika med obema preizkušenima avtomobiloma se skriva pod motornim pokrovom. Pogonska agregata se razlikujeta tako po moči kot po gorivu, ki ga uporabljata.

Bencinski motor je podprt s štiriventilsko tehniko, 1597 ccm in 99 konji pri 6000 vrt./min ter navorom 136 Nm pri 4000 vrt. Lahko rečem, da motor ne spada med najposkočnejše. Motor sicer brez pritožb že iz nizkih vrtljajev vleče na plan svoje konje, vendar mu jih pri hitrostih čez 120 km/h prične počasi zmanjkovati, še posebej, če imate vklopljeno klima napravo. Vsekakor bi 1255 kg težkemu vozilu lažje stregel zmogljivejši motor. Zato pa se vam ta oddolži z dokaj majhno porabo, ki v povprečju na testu ni presegla 7,5 litra.

Povsem druga pesem je dvolitrski turbo dizelaš, ki sicer razvija le 90 konjev pri 4400 vrt. in 177 Nm navora pri razmeroma nizkih 2700 vrt. Motor je izjemno elastičen in pospešuje že z obrati pod 2000, še posebej pa od 2500 naprej, ko s polno močjo prične delovati turbina. Tudi dizelaš se lahko pohvali z izjemno varčno vožnjo, saj nismo porabili več kot povprečno 7 litrov goriva.

Kakor koli že, obe vozili dosežeta preko 185 km/h. Namenjeni sta predvsem za umirjeno, varno in udobno križarjenje po Sloveniji in tujini, kateri motor vam bo prepeval pod "havbo" pa je povsem vaša izbira.

Zadnja razstava avtomobilov v tem stoletju

Lansko leto je minilo 100 let, odkar se je v Ljubljano, na veliko začudenje meščanov pripeljal prvi avtomobil, last barona Codella. To je bil istočasno tudi prvi prihod avtomobila na Balkan. Od takrat do danes se je v avtomobilizmu ogromno spremenilo, ostala pa je ena malenkost: nikoli ni usahnilo zanimanje za nove avtomobile.

Prva avtomobilska razstava v Sloveniji je bila leta 1957, ko je Gospodarsko razstavišče organiziralo prvi sejem prometnih sredstev. Ob vseh zapletih v naslednjih letih (po pionirskem preboju na tem področju se je kasneje sejem preselil v Beograd, vendar smo v Sloveniji vseeno naredili marsikatero razstavo, najsi bo to kot razstavo športnih avtomobilov ali celo skupaj z razstavo kmetijskih strojev) pa se je popolnoma novo obdobje začelo leta 1992, ko je 16. avtomobilski sejem v samostojni državi pomenil hkrati tudi prelomnico na tem področju. Zaradi nekaterih dodatnih zapletov je razstava odpadla leta 1996, pa tudi lani, saj je odtlej na vsaki dve leti. Kljub vsemu pa je letošnji avtomobilski sejem doživel že enaindvajseto izvedbo!

Letos je na Gospodarskem razstavišču razstavljalo 277 razstavljavcev, od tega 117 domačih. Zastopanih je bilo 24 držav, od tega sedem neposredno, ostale pa preko svojih zastopnikov. Organizacija je bila na na visoki ravni, prav tako tudi obisk, saj so si sejem ogledali vsi, ki žele biti na tekočem s ponudbo in dogajanjem na slovenski avtomobilski sceni. Naslednja podobna prireditev bo leta 2001, če ne bo prišlo do novih zapletov!

Porsche Slovenija ni nastopal

Uradni zastopnik za blagovne znamke Volkswagen, Seat, Audi in Porsche se letos edini ni udeležil avtomobilskega salona. O razlogih ne bi razpravljali, zanimivo pa je, da so se za izpraznjeni razstavniki skoraj stekli nekateri ostali razstavljalci, saj je imel Porsche Slovenija doslej odlični razstavniki prostor, katera so nato s pridom izkoristili drug!

tekmovalne gume Barum (predpisane za vse).

Notranjost vozila je v celoti dodatno povarjena, za varnost pa skrbi varnostna kletka, vozniku je pri roki tudi gasilni aparat in stikalo za popoln izklop električne napeljave. Odstranjene so vse plastične obloge, originalni sedeži, rezervno kolo in varnostni pasovi.

Dodani pa so posebej prirejani dirkalni sedež, volan, prestavna ročica, stopalke za plin, zavoro in sklopko ter dirkalni varnostni pas.

V skupnem točkovanju se šteje vseh osem dirk. Na vsaki dirki prejmejo prvi trije tekmovalci pokale, v končni razvrstitvi pa bo najhitrejši prejel novo vozilo fiat seicento, drugouvrščeni aprilijo pegaso 650 in tretjevrščeni skuter.

Karavan je za 18 cm daljši od kombilimuzine.

Opel astra 16 16V club karavan

Štiri milijone aster

Prva generacija Oplovih aster je bila prodana v kar štirih milijonih primerkov. Astra, ki je dostojno zamenjala model kadett, je lani kljub dobrim prodajnim rezultatom doživela očitne stilske spremembe, priprave na ta poseg pa so se pričele že pred štirimi leti.

Oplov avto v nižjem srednjem razredu se izdeluje v treh karoserijskih različicah, nas pa je tokrat na test popeljala "karavanka". Kljub povišanemu (karavanskemu) zadku je videti astra kompaktno in dinamično. Zaradi njene izrazite konusne oblike so strokovnjaki dosegli izjemno nizke zračne upor in s tem precej zmanjšali šumenje vetra med vožnjo. Da bi potniki imeli več prostora, so astro nekoliko povečali in meri v dolžino 4288 mm, nekoliko pa so jo tudi povišali, tako da je sedaj visoka 1510 mm.

V notranjosti vozila je vse tam, kjer mora biti. Stikala so priročna, plošča z instrumenti je pregledna in bogata. Še posebej navdušujejo kompaktnost, zvočna izolacija potniškega prostora in končna izdelava. Obilo prostora so strokovnjaki namenili potnikom na zadnji klopi in seveda

prtljažniku. Da imajo pri Oplu že tradicijo pri izdelovanju karavanov, je razvidno iz kopice koristnih malenkosti, ki olajšajo naganje in pritrjevanje prtljage, podiranje tretjinsko deljive zadnje klopi, ko iz 480 litrov dobimo 1500 litrov uporabnega prtljažnega prostora.

Testno astro je poganjal motor, ki sodi v sredino motorne palete. 1,6-litrski štirivaljni s štirimi ventili na valj razvija 101 KM pri 6200 vrtljajih in največji navor 150 Nm pri 3200 vrtljajih. V sodelovanju s petstopenjskim menjalnikom motor preseneča s svojo prožnostjo.

Če ste bolj športno nastrojeni voznik, vam bo prav gotovo v veliko pomoč dobro podvozje. V zavojih je zanesljivo, na daljših potovanjih udobno, dobro se obnese tudi ko v zadek naložite nekoliko več prtljage. Za dobro vodljivost skrbi natančen servo volan, za varno ustavljanje pa zanesljiv zavorni sistem, podprt z ABS-om.

Nova astra gre zanesljivo po stopinjah svojih prednikov in tudi cenovno jih ne prekaša, saj stane testni model 2.648.000 tolarjev.

Navzven kompakten in visok, znotraj udoben in prostoren. (Agencijska slika)

Nova toyota yaris

Nova toyota yaris je avtomobilček v segmentu "B". Namenjen je mladim posameznikom, parom, ženskam, ki znajo ceniti majhna in praktična vozila. Avto je kratek (3615 mm), visok (1500 mm), z veliko medosno razdaljo (2370 mm). Kljub temu mu širina (1660 mm), nizko težišče in dobro podvozje zagotavljajo odlično lego na cesti. Čeprav je avto med krajšimi v segmentu, je njegova notranjost prostorna. Zadnja klopi je vzdolžno pomična in deljivo zložljiva, kar zagotavlja optimalni izkoristek prostora za potnike in prtljago.

Veliko pozornosti so oblikovalci posvetili tudi aktivni in pasivni varnosti potnikov. Karoserija je na strateških mestih okrepljena. Čvrstost in absorpcijska sposobnost karoserije je dosežena z obliko pločevine, iz izbiri in uporabo različnih debelin in različnih materialov. Zategovalci varnostnih pasov z omejevalniki zatezne sile, zračne vreče, bočne ojačitve, poseben sistem za pritrjevanje otroških sedežev so stvari, ki sodijo že v serijsko opremo.

Trenutno je v yarisu na voljo le en motor: bencinski 1,0-literski z nepo-

srednim vbrizgom, 16 ventili, z dvema odmičnima gredma v glavi, s 68 KM pri 6000 vrt./min in 90 Nm navora pri 4100 vrt./min.

VVT-I (variable valve timing-intelligent) sistem omogoča računalniku korekcijo časa odpiranja ventilov, s čimer dosega ta motor večjo moč ob manjši porabi goriva. Yaris pospeši od 0-100 km/h v 13,6 s in doseže končno hitrost 155 km/h, pri čem v povprečju ne porabi več kot 6 litrov goriva.

Novi motor, dobra aerodinamika in podvozje zagotavljajo udobno in tiho vožnjo. Osnovni paket opreme vključuje tudi potovalni računalnik in originalni avto radio, ki se z digitalno armaturno ploščo dopolnjujeta v dodatni displej. Z obeh lahko odčitata hitrost, število obratov, količino goriva, trenutno porabo, zunanjo temperaturo...

Yaris lahko dobite v desetih različnih barvnih odtenkih, s tremi ali petimi vrati in z dvema paketoma opreme. Prodajalec pa zagotavlja, da bodo do konca leta pričeli prodajati yaris tudi z 1,3-litrskim VVT-i motorjem.

Pokal Seicento

Po prenehanju pokalnih tekmovanj v avtomobilizmu (pokal Daihatsu, pokal Afto, pokal Peugeot 106), smo mislili, da letos v Sloveniji ne bo nobenega pokalnega tekmovanja (pokalno tekmovanje pomeni, da vsi vozijo enak avtomobil, kjer so dovoljene le minimalne spremembe). Pa vendar ne bo tako. Priznani rally voznik in podjetnik iz Dolenske Samo Valant je pripravil povsem nov koncept in prijavil v koledar pokal Fiat seicento.

Na osmih dirkah, treh cestnih in petih gorsko hitrostnih se bo med sabo pomerilo dvajset posebej predelanih vozil seicento sporting. Pokalni sporting je za 50 kg lažji in za 6 cm nižji. Moč motorja je povečana od 55 na 78 KM, zamenjana sta odmična gred in zračni filter, nameščen je nov izpušni kolektor

in vgrajena je nova elektronska podpora motorja. Na vozne lastnosti bodo prav gotovo vplivale nove prednje in zadnje vzmeti, blažilniki, trši nosilci in

Fiat seicento sporting, pripravljen za pričetek tekmovanja.

Doma z lahkoto, v gosteh pa...

Košarkarji novomeške Krke so na drugi tekmi polfinala končnice s sijajnim nastopom Simona Petrova povsem nadigrali Laščane, ki so jim tri dni kasneje vrnili z dvojno mero

NOVO MESTO - Košarkarji novomeške Krke so minuli teden v sredo v domači dvorani na drugi tekmi polfinala končnice povsem nadigrali tekmečarja za vstop v finale lige Kolinska Pivovarna Laško, junak srečanja pa je bil Novomešan Simon Petrov, ki je tokrat uprizoril eno svojih najboljših predstav v karieri. Na tretji tekmi polfinala je bila slika obrnjena, saj so Laščani Krko že v prvem polčasu spravili na kolena in si tako zagotovili pričakovani nastop v finalu.

Kljub temu da se je prejšnje sredo Novomešanom obetala vrhunška košarkarska igra, gledalci na razočaranje blagajnika košarkarskega kluba Krka in še koga drugega niso napolnili tribun novomeške športne dvorane tako, kot je bilo pričakovati. Nekaj je k temu pripomogel neposredni televizijski prenos, nekaj pa tudi poročanje Ekipnega dopisnika iz Novega mesta, ki je že na začetku tedna objavil, da so vstopnice za sredino tekmo pošle, pa je marsikdo tudi zaradi tega ostal doma in srečanje spremljal po televiziji.

Osrednja osebnost druge polfinalne tekme je bil vodja igre Krke, Novomešan Simon Petrov, ki je z nekaj odličnimi potezami že na začetku povsem razorožil obrambo gostov, ki so največjo nevarnost pričakovali s Smodišev strani in so zato 205 cm visokemu novomeškemu reprezentantu v obrambi posvetili posebno, včasih kar trojno pozornost. To je bila za Petrova sijaj-

na priložnost, da pokaže vse, kar zna. Priložnost je tudi dobro izkoristil, saj je Laščanom nasul kar 34 točk, njegov odstotek uspešnost pa je bil kar 84-odstoten. Od osmih poskusov za 2 točki je bil uspešen sedemkrat, od petih poskusov za tri točke pa štirikrat, pa tudi pri osmih prostih metih je zgrašil le enega. Za sijajno zmago ni bil zaslužen le Petrov, ampak celo moštvo, ki brez poškodovanega Iva Nakiča igra precej bolj kolektivno in učinkovito, tako da se odsotnost najboljšega strelca lige pravzaprav sploh ne pozna.

Očitno je prednost domačega igrišča velika, saj novomeškim košarkarjem tri dni kasneje na tretji, odločilni tekmi polfinala v Laškem ni uspelo ponoviti sredine predstave. Laščani so se tokrat na novomeške košarkarje izjemno dobro pripravili in z odlično igro v obrambi in napadu že na začetku srečanja spravili Krko na kolena. Po 12 minutah igre so Laščani vodili s 27:11, po

nekaj slabših minutah pa so spet pritisnili in prednost povečali na 50:25, kar Novomešanom ni dajalo več veliko upanja. Tudi v drugem delu so domačini gospodarili na igrišču, in kar so si priigrali v prvem polčasu, brez težav obdržali do konca srečanja.

I. V.

NOVOMEŠKI GIMNAZIJCI PETI V DRŽAVI

NOVO MESTO - Na ekipnem državnem prvenstvu v šahu za srednješolce, ki je bilo 18. aprila v Mariboru, so se dobro držali tudi dijaki novomeške in brežiške gimnazije. Novomeščani so osvojili peto mesto, za kar sta najbolj zaslužna Borut Lužar in Jasmina Bajec, ki sta v sedmih partijah zbrala po 5,5 točke in osvojila drugo oziroma tretje mesto na tretji in četrti plošči. Brežičani so osvojili sedmo mesto.

MOTOKROS V SEMIČU

SEMIČ - Semiški motoklub NIX bo v soboto, 1. maja, v Stranski vasi pri Semiču pripravil dirko za državno prvenstvo v motokrosu za razreda 80 in 250 ccm in obe kategoriji podmladka. Uradni trening se bo začel ob 10.30, prva tekmovalna vožnja pa ob 12.45.

Pes zbil prvega aduta Krke Telekoma

Zmagoslavje Novomešanov v Senčurju

NOVO MESTO - Na kolesarski dirki za veliko nagrado Senčurja, ki je štela za kriterij slovenskih mest, kolesarji novomeške Krke Telekoma, ki se pripravljajo na nastop na dirki Po Sloveniji, ni imela težkega dela, česar pa novomeški kolesarji niti niso pričakovali, zato so se v Senčurju iz Novega mesta pripeljali kar s kolesi. Že kmalu po štartu sta tekmečem ušla Novomešan Boštjan Mervar in Kranjčan Matej Stare. Boštjanu, ki je ta čas ob Martinu Hvastitju verjetno najboljši slovenski šprinter, ni bilo težko ugnati mlajšega tekmeča, tako da si je s šestimi zmagami v šprintu že zagotovil končno zmago, ko so ju nasledovalci ujeli, pa si je dve zmagi prikolesaril še Boštjanov moštveni tovariš Milan Eržen, ki je na koncu osvojil drugo mesto. Žal je med dirko v Senčurju na cesto skočil pes in podrl Uroša Murna, prvega aduta Krke Telekoma na bližajoči se dirki Po Sloveniji. Uroš je sicer precej opraskan, a trener Srečko Glihar upa, da ga to na dirki Po Sloveniji ne bo preveč oviralo.

Tudi med starejšimi mladinci je zmaga odšla v Novo mesto, priboril pa si jo je lani najboljši mlajši mladinec v Sloveniji Jure Zrimšek, med prvo deseterico pa sta se uvrstila še Logar na tretje in Nose na deseto mesto. Med mlajšimi mladinci je bil Keibel tretji in Muhvič osmi.

BOJ NA VSE ALI NIČ - V polfinalu košarkarskega prvenstva je šlo za res, tako da podobni prizori, kot je ta, ko se je Dejan Jevtović tudi potem ko so ga Laščani zrušili na tla, še naprej krčevito boril za žogo, niso bili redki. Kljub temu se bo v finalu Olimpijca pomerila z Laščani, medtem ko bodo morali Novomeščani na finale počakati vsaj še eno leto, čeprav je bil to njihov tihi cilj že pred to sezono. (Foto: I. V.)

PRED TURNIRJEM ŠE OBČNI ZBOR

NOVO MESTO - Na aprilskem rednem mesečnem hitropoteznem turnirju novomeških šahistov se je zbralo 28 igralcev, ki so združili prijetno z najnim in pred začetkom tekmovanja opravili še redni letni občni zbor, potem pa odigrali enajst kol po švicarskem sistemu. Tudi tokrat je bil Marjan Kastelic nepremagljiv, drugi je bil Robert Rudman in tretji Emil Lužar, Jože Pucelj je bil četrti in Marjan Stokanovič peti. V skupni razvrstitvi po štirih turnirjih s 360 točkami vodi Marjan Kastelic, drugouvrščeni Robert Rudman pa za njim zaostaja kar 120 točk.

NAJBOLJŠA OD NAŠIH

Na mednarodnem tekmovanju v trapu v pragerskem Gaju je med mladinci Marko Slemenšek iz Sevnice zasedel tretje, Janez Sekoranja pa z zadetkom manj četrto mesto, kar sta najboljši uvrstitvi slovenskih tekmovalcev med mladinci.

PRVENSTVO V DUATLONU

RIBNICA - Pod pokroviteljstvom občine Ribnica in v organizaciji Triatlon kluba Ribnica bo v nedeljo, 2. maja, na stadionu Ugar državno prvenstvo v sprint duatlonu. Ob 11. uri se bo začelo tekmovanje za osnovne šole (2, 5 in en kilometer) ob 12. uri pa bodo moči merili najboljši duatlonci na 5 km teka, 20 km kolesarjenja in 3 km teka. (M.G.)

Ribničanom je končno uspelo

Ribniški rokometarji so se po nekajletnih obupnih poskusih letos z lahkoto vrnili med prvoliigaše

RIBNICA - Rokometarjem Ribnice je uspel veliki met. Po štirih letih so se namreč vnovič vrnili med prvoliigaše. Potem ko jim je dvakrat spodrsnilo v kvalifikacijah proti Jelovici in pred dvema letoma tudi proti Sevnici, so letos prepričljivo osvojili prvo mesto in se neposredno uvrstili med najboljše slovenske ekipe. Klub z več kot 40-letno zgodovino vsa leta veliko pozornost posveča delu z mladimi.

Ob koncu tekmovalne sezone najmanj dve ribniški ekipi nastopita v enem izmed državnih final, kar ne preseneča, saj imajo v Ribnici zanesljivo najboljše mlado rokometno šolo v državi (v več selekcijah je vsako leto vključenih 200 igralcev); trenerji v njej pa so nekdanji igralci Ribnice. Ves čas pa skrbijo tudi za delo s člansko ekipo. Nova

uprava, ki klub vodi od septembra, ni bila obremenjena s prvim mestom, saj so želeli ustvariti tolerantno in mirno vzdušje, katerega so igralci potrebovali. Po porazih proti Veliki Nedelji in Ormožu v jesenski sezoni, nihče ni pričakoval, da se bodo Ribničani pobrali.

"Igralcem sem venomer govoril, da je vsaka tekma pomembna, v ligi ni lahkih nasprotnikov. Z veliko borbenostjo in upoštevanjem mojih navodil so v spomladanski sezoni igrali kot prerorejeni. Čeprav smo bili večji del prvenstva na prvem mestu, je bila za pot v prvo ligo najbolj odmevna zmaga proti Rudarju v Trbovljah," je povedal trener Ribnice Janez Ilc. Jedro ekipe so tvorili dvajsetletni igralci, ki so se rokometno žogo srečali v matičnem klubu. Za seboj imajo številne naslove

v pionirski, kadetski in mladinski konkurenci. Letos so naredili še več. Pohvaliti je treba tudi modro odločitev uprave kluba in trenerja Ilca, ki so ponovno priložnost dali Goranu Dočkiću. Kapetan je mlajšim soigralcem dajal motivacijo, v odločilnih trenutkih je znal umiriti igro in zadeti na gol tudi takrat, ko drugim ni šlo.

"Tudi med prvoliigaši klub ne bo spremenil svoje politike. Igrali bomo z lastnim kadrom, o okrepitevah za zdaj ne razmišljamo. Prepričan sem, da nam bodo kmalu sledili tudi drugi klubi, saj denarja za nakupe tujcev preprosto ne bo," pojasnjuje predsednik kluba Lado Orel. Rokometarjem že nekaj let pomaga občina. Tudi v letošnjem proračunu je zagotovljeno kar nekaj denarja, predvsem za delo mlajših selekcij, članska vrsta pa se bo morala obnašati tržno, kar pomeni, da bo denar za delo zbrala med pokrovitelji.

M. GLAVONJIČ

Čas za rokometni zaključni račun

Trebanjem je lahko žal za po nepotrebnem izgubljeno drugo mesto - Dobovčani četrto mesto izgubili že jeseni - Teško poletje za Krško - Slavje v Ribnici - Sevnici bodo še čakali

Rokometno državno prvenstvo je končano, za dolenske in posavske predstavnike pa se je končalo nekako po napovedih. Trebnje se še naprej vzpenja in je letos končalo na tretjem mestu, a ima njihovo slavje tudi nekaj grenkega priokusa, saj so kar nekaj srečanj izgubili povsem po nepotrebnem, predvsem zaradi podcenjevanja nasprotnikov. Glede na to, da so za tretje-uvrščeni Preventom zaostali le točko, jim je izpuščenih priložnosti lahko res žal, saj bi tako lahko nastopili v pokalu evropske rokometne zveze EHF, tako pa bodo kot lani igrali v evropskem pokalu mest. Za trebanjce je bil vsekakor najslajši trenutek letošnjega prvenstva sijajna zmaga nad Pivovarno Laško, ki ji letos doma ni bil kos nihče drug.

Za Dobovčane velja enako kot za Trebanjce, saj so z 28 točkami,

kolikor jih ima tudi četrouvrščeno Gorenje, osvojili šesto mesto, kar je sicer še vedno v okviru jesenskih napovedi, a v klubu so si glede na sestavo moštva pred sezono želeli več. Boljšo uvrstitev so zamudili že v jeseni, ko je moštvo potrebovalo precej dolgo, da se je uigralo.

Krčani so imeli več težav že prejšnje sezono, ki so jo klub vsemu končali uspešno in tako kot letos Trebanjci vzeli skalp Celjanom, o čemer pa so letos lahko samo sanjali. Že jeseni so osvojili edine tri točke, v drugem delu pa je njihovo mesto v ligi neformalno prevzel novi krški klub Atom s svojimi mladinci in kadeti, a tudi to ni pomagalo. Čakali so le še konec sezone, do začetka naslednje, v kateri naj bi nastopali v I. B-ligi, pa klubsko vodstvo čaka še precej dela, saj klubska blagajna tudi v novem klubu ni ravno polna.

Bolj zadovoljni so v Ribnici, kjer imajo trdno in dolgo rokometno tradicijo. Ko je Inles pred leti izpadel iz prvoliigaške družine, je bila vroča želja ribniških rokometnih navdušencev čimprej vrniti se med najboljše slovenske moštva, a jim do tega ni mogel pomagati niti rokometni doktor Marko Šibila, ki je z Ribničani delal lani. Očitno je znanost eno, praksa pa nekaj drugega. Pred začetkom pravkar minule sezone Ribničani niso prav glasno napovedovali vrnitve v prvo ligo, a bolj ko se je bližal konec sezone, bolj je bilo jasno, da jim bo končno uspelo. Zdaj je videti vse lažje. Po podobni poti kot Ribničani stopajo Sevnici, ki pa bodo morali na prvo ligo še nekoliko počakati, že letos pa niso bili daleč od nastopa na kvalifikacijski tekmi za uvrstitev v prvo ligo z Andorjem.

I. VIDMAR

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA

Liga Kolinska, polfinale končnice, 2. tekma - KRKA : PIVOVARNA LAŠKO 81:70 (40:29); KRKA: Jevtović 10 (1:1), Samar 3 (1:2), Petrov 34 (8:8), Smodiš 11 (6:6), Grum 17 (7:8), Meluš 2, Ščekič 4 (0:1). PIVOVARNA LAŠKO: Jurak 2 (2:2), Dončič 3 (1:2), Lisica 22 (12:16), Goljovič 10 (4:4), Hafnar 6 (2:2), Bečirovič 2, Dragšič 19 (2:2), Kunc 6. Prosti meti: Krka 23:26, Pivovarna Laško 23:28. Met za tri točke: Krka 9:21 (Petrov 4, Grum 3, Smodiš, Jevtović), Pivovarna Laško 5:27 (Dragšič 5). Osebnost napake: Krka 23, Pivovarna Laško 27. Pet osebnih: Meluš (36. minuta), Kunc (29.), Ščekič (28.), Jevtović (40.), Jurak (40.).

3. tekma polfinala končnice - PIVOVARNA LAŠKO : KRKA 89:70 (54:31); PIVOVARNA LAŠKO: Jurak 10 (0:1), Dončič 7, Lisica 17 (3:3), Goljovič 19 (8:8), Hafnar 5, Bečirovič 17 (1:2), Dragšič 9 (4:6), Kunc 5 (1:1); KRKA: Jevtović 6, Samar 5 (2:4), Taraniš 2, Petrov 14 (8:8), Smodiš 27 (7:9), Grum 8 (2:2), Ščekič 8 (3:8). Prosti meti: Pivovarna Laško 17:21, Krka 22:31. Met za tri točke: Pivovarna Laško 6:21 (Bečirovič 2, Dončič, Goljovič, Hafnar, Dragšič po 1), Krka

4:15 (Smodiš 2, Samar, Ščekič po 1). Osebnost napake: Pivovarna Laško 25, Krka 18.

RAFTING

Državno prvenstvo, 4. tekma, spust, Osilnica - 1. Bober I 23:11,38, 2. Sulec Marinar + 19,11, 3. Forstek Hrastnik I 31,38, 4. Gimpex Straža I 1:08,63, 5. Xtrem Bled 1:16,09, 6. Forstek Hrastnik II, 7. Vidra Zagreb, 8. Tinaraft, 9. Bober II, 10. Mrzla Uoda, 11. Sulec II, 12. Vidra Litijska, 13. Rafting Sotočje, 14. Stanežiče, 15. Hucho - Hucho, 16. Outsider (Osilnica) 3:47,80, 17. Gimpex Straža II 5:25,48, 18. Ščuka II.

SKUPNI VRSTNI RED (po štirih tekmah): 1. Bober I 160 točk,

2. Sulec Marinar 126, 3. Forstek Hrastnik I 113, 4. Gimpex Straža I 111, 5. Forstek Hrastnik II 85, 6. Xtrem Bled 78, 7. Gimpex Straža II 67, 8. Mrzla Uoda 62... 17. Outsider 15

NOGOMET

2. SNL, 22. kolo - ELAN : DRAVOGRAD 4:1 (3:0). LESTVICA: 1. Dravograd 45, 2. Feroterm Pohorje 44, 3. Tabor Sežana 41, 4. Esotech Šmartno 39... 12. Elan 27, 13. Factor 20 itd. do 16. mesta.

Kostanjevičani in Starotržanke

Mladi šahisti iz Dolenjske, Posavja in Bele krajine na državnem prvenstvu pobrali vse medalje - Naslova prvakov Kostanjevičanom in Starotržankam

V soboto, 17. aprila so v Mariboru pripravili 8. ekipno državno prvenstvo v šahu za mlajše dečke in deklice, na katerem so med 39 ekipami iz vse države mladi šahisti iz Dolenjske, Bele krajine in Posavja dokazali, da so najboljši, saj vrstnikom niso pustili niti enega mesta na zmagovalnih stopnicah.

Med mlajšimi dečki je naslov ekipnega državnega prvaka osvojila vrsta osnovne šole Kostanjevica (Marko Bučar, Primož Pibernik, Matija Tomazin in Mitja Grubenšek), srebrne medalje so obesili okoli vratu učencem osnovne šole Stari trg ob Kolpi (Igor Mihelič, Špela Farič, Ines Kure, Matjaž Hrovatin in Natalija Kure), tretja pa je bila posadka osnovne šole center Novo mesto (Matjaž Žitnik, Miha Primc, Miha Hočevar, Igor Radež in Gorazd Čerček). Tudi ostale šole z

našega konca so se dobro odrezale, saj je bil Leskovec osmi, Koprivnica deseta, Grm enajsti in osnovna šola Jurija Dalmatina iz Krškega petnajsta. Kot igralci so se najbolj izkazali Samo Štajner (Krško) s 3. mestom na prvi deski, Miha Primc (Center Novo mesto) s 3. mestom na drugi deski, Miha Hočevar (Center) s 1. mestom na tretji deski, Martina Bogovič (Koprivnica) s 1. in Mitja Grubenšek (Kostanjevica) s 3. mestom na četrti deski ter Natalija Kure (Stari trg) s 1. in Gorazd

Čerček (Center) z 2. mestom med rezervami.

Med mlajšimi deklicami so zmagale Starotržanke Tjaša Štaudohar, Sabina Mihelič, Ana Medič in Maja Madronič, druge so bile učenke osnovne šole Leskovec Tjaša Masnik, Iva Hrzenjak, Eva Mirtič in Daša Zorko, tretje mesto pa so zasedle učenke osnovne šole Blanca. Na prvi deski je bila Tjaša Štaudohar najboljša, na drugi deski je bila Sabina Mihelič prva in Suzana Pavlič (Blanca) druga, na tretji deski pa Ana Medič prva in Eva Mirtič druga.

R. RUDMAN

KOLESARSKI MARATON OB REKI KRKI

NOVO MESTO - Skupina rekreativnih kolesarjev, ki deluje v sklopu kolesarskega kluba Krka Telekom, bo pred začetkom letošnje dirke Po Sloveniji tako kot vsako leto pripravila kolesarski maraton ob Krki. Kot po navadi bosta ljubiteljem kolesarjenja na voljo krajša in daljša proga, 36 kilometrov dolgi mali maraton bo potekal od novomeške športne dvorane skozi Bršljin in Stražo do Soteske in nazaj čez Podturn in Dolenjske Toplice do cilja pri športni dvorani. Vzdrljivejši se bodo najbrž odločili za 80 kilometrov dolgi veliki maraton, ki bo v prvem delu potekal po isti progi kot mali, le da bodo udeleženci ob prihodu v Novo mesto namesto čez šmihelski most odpeljali naprej proti Žabji vasi, skozi Ratež do Sentejnerje in potem nazaj skozi Dobravo in Otočec do novomeške športne dvorane. Otroci do 14. leta smejo na maratonih nastopiti le v spremstvu starejše osebe, med priveditvijo pa ceste ne bodo zaprte za promet, zato bodo morali udeleženci dosledno spoštovati prometne predpise. Prijave bodo organizatorji sprejemali in štartnino pobirali pred športno dvorano od 7. do 9. ure, ko bo štart obeh maratonov. Ob progi bodo postaje z okrepitevnimi napitki, vsi udeleženci, ki bodo na cilj prispeli do 14. ure, pa bodo dobili spominske medalje.

Rokometarji Ribnice, novi člani prve države lige (Foto: M. Glavonjič)

Mladim manjka vztrajnosti

Črnomaljski gimnazijec Marko Šikonja državni prvak v ju-jitsu

ČRNO MELJ - Nedavno je bilo v črnomaljski športni dvorani državno prvenstvo v ju-jitsu v kadetski in mladinski kategoriji. V obeh kategorijah se je pomerilo 53 tekmovalcev, dijak 1. letnika črnomaljske gimnazije Marko Šikonja, sicer doma iz bližnjih Tribuč, pa je postal državni prvak v kategoriji mladincev do 55 kilogramov.

Marko trenira ju-jitsu v klubu Ninja pri mojstru borilnih veščin Mirku Berkopcu že od 3. razreda osnovne šole. Takrat ga je navdušil sošolec, ki je treninge iz opustil, Marko pa vztraja. "Zanimanje za borilne veščine je pri mladih sicer veliko, a po nekaj treningih obupajo. Najbrž jih tovrstni šport privlači zato, ker gledajo borilne veščine po televiziji, ko pa spoznajo, koliko treninga in vztrajnosti je potrebno, jih navdušenje hitro mine," pravi Šikonja, ki se sicer ukvarja s številnimi športi, vendar ima najraje ju-jitsu, ki ga trenira po trikrat na teden.

Da njegov tokratni uspeh ni slučajen, ampak le eden od uspehov v zadnjih letih, pove podatek, da se je pomeril že na okrog 25 tekmovalnih v Sloveniji, enkrat pa celo v Parizu, kjer je bil v duo sistemu prvi. Doslej je osvojil že trinajst zlatih medalj.

M. B.-J.

Marko Šikonja

Gorski tek na Lisco

V soboto že osmi izziv za tekače - Vzpon za 830 metrov - Za vse starosti in tudi družine - Ob vsakem vremenu!

OREHOVO PRI SEVNICI - Športno društvo Orehovo pripravlja za to soboto tradicionalni, že 8. gorski tek na Lisco. Tekmovalci bodo tek začeli ob 10. uri pred okrepčevalnico Nad Savo na Orehovem. Dolžina predvidene proge je 8,5 kilometra, tekači pa se bodo morali v prvi polovici proge rahlo vzpenjati, nakar bo sledil kilometer dolg spust (80 metrov nadmorske višine) in nato še 3 km vzpona mimo vasi Polje, cerkvice sv. Jošta do vrha Lisce, kjer bo cilj tekovanja.

Skupno bodo med tekom morali premagati 830 m nadmorske višine. Kot sporočajo organizatorji, bo proga označena s črnimi puščicami na belem papirju, na oznakah pa bo tudi razdalja, ki še preostaja do cilja. Posebej poudarjajo, da bodo na razpolago 4 okrepčevalnice ob progi (po 3., 4., 5,5 km in 7,5 km), na vsakem kilometru tekaške proge pa bo tekmovalce bodril muzikant s harmoniko.

Tekmovalci bodo razdeljeni v starostne kategorije, posebna kategorija bo za teritorialno obrambo in policijo, mogoče pa bo sodelovati tudi v teku družin. Za družino se šteje vsaj 2 starša in 1 otrok ali 2 otroka in eden od staršev. Vsi tekmovalci prejmejo spominsko medaljo, diploma, spominsko majico in spominsko ogledalo ter topel obrok, podelili pa bodo še nagradi za absolutnega zmagovalca in absolutno zmagovalko, pokale za prvega in nagrade prvih trem v vsaki kategoriji. Nagradili bodo tudi najmlajšega in najstarejšega tekmovalca in tek-

Cilj v Novem mestu, vrh na Vršiču

Kolesarsko dirko Po Sloveniji so v roke spet vzeli Novomeščani - Začetek v Novi Gorici, odločil bo Vršič, končnega zmagovalca pa bo pozdravilo Novo mesto

NOVO MESTO - Italijanski ljubitelji kolesarstva in ves kolesarski svet komaj čakajo na začetek Gira, slovenski pristaši kolesarstva pa bodo prišli na svoj račun že prihodnji teden, ko bodo novomeški kolesarski delavci izpeljali šesto dirko Po Sloveniji. V novomeškem klubu Krka Tečekom upajo, da bodo dirko izpeljali uspešno tako po organizacijski kot po tekmovalni pa tudi finančni plati.

Lanski uspeh, ko so na koncu na cilju v Novem mestu na odru za zmagovalce stali trije kolesarji Krke Telekoma, bo najbrž težko ponoviti, saj v modro-belo-zelenem dresu letos ne bo nobenega od lanskih slavljencev: Branko Filip, lanski skupni zmagovalca, naj bi na dirki nastopil v dresu nemškega poklicnega moštva Geroldsteiner, Gorazd Stangelj, ki je prestopil v italijansko moštvo Mobilveta, se ta čas pripravlja na nastop na Giru, medtem ko se bolgarski Novomeščan Pavel Šumanov kolesarsko že upokojil. Trener

• **Letošnja kolesarska dirka Po Sloveniji se bo začela v ponedeljek, 3. maja, v Novi Gorici z 2,5 kilometra dolgim prologom, v torek bo na sporedu 1. etapa: Nova Gorica-Razdrto-Sežana-Nova Gorica (185 km). Nadaljni spored: sreda - 2. etapa: Ribnica-Novo mesto-Senovogorška Slatina (175 km); četrtek - 3. etapa: Radenci-Beltinci (175 km); petek - 4. etapa: Maribor-Ljubljana (196 km), sobota - 5. etapa: Grosuplje - Vršič (203 km); nedelja - 6. etapa: Semič-Črnomelj-Novo mesto (185 km).**

Novomeščanov Srečko Glivar je pred dirko precej previden, saj pravi, da bo glede na izbrano progo s ciljem kraljevske etape na Vršiču težko osvojiti skupno zmago med posamezniki, saj sta oba izrazita specialista za gorske etape Vladimir

Miholjevič in Pasquale Santoro poškodovana. Več pričakuje od posamičnih etap.

Na letošnji dirki Po Sloveniji, ki je tudi tokrat uvrščena v 5. kategorijo dirk UCI, bo nastopalo šest poklicnih moštev (Krka Telekom, Linda McCartney, Amor Vita, Navigare, Cantina Tollo, Mroz), 9 tujih amaterskih moštev in slovenska moštva Perutina Radenska Rog, Perutina Ptuj, Sava Kranj - Caneva, reprezentanca do 23.let in najverjetneje tudi Savaprojekt iz Krškega. Za Krko Telekom bodo nastopili Uroš Murn, Boštjan Mervar, Robert Pintarič, Milan Eržen, Giacomo Battistel in Pasquale Santoro ali Sandi Papež.

Po napovedih strokovnjakov bo dirko odločila sobotna peta etapa od Grosuplja do Vršiča. Glede na to, da bo cilj letošnje kraljevske etape na Vršiču, imajo prednost specialisti za gorsko vožnjo. Žal Krka Telekom izrazitega specialista za vožnjo v klancu po odhodu Gorazda Stanglja in v odsotnosti poškodovanega Vladimira Miholjeviča nima, trener novomeške vrste Srečko Glivar pa upa, da ju bo nadomestil Uroš Murn, ki velja za vsestranskega kolesarja in mu gredo tudi klanci kar dobro od nog.

Kolesarji bodo Dolenjsko obiskali že v sredo, ko bo etapa med Ribnico in Rogaško Slatino peljala tudi skozi Kočevje (12.05), Dvor (12.40), Novo mesto (13.10), Ratež, Maharovec, Rako, Studenec, Impoljco (14.10), Brestanico (14.25) in Senovo (14.30). Zadnja etapa bo dolenjsko-belokranjska: začela se bo ob 10. uri v Semiču, kolesarji pa bodo najprej odpeljali dva belokranjska kroga (Semič-Črnomelj-Gradac-Primostek-Metlika-Semič) ter okoli 11.30 čez Črmošnjice krenili na dolenjsko stran, kjer bodo najprej

obiskali Novo mesto, Otočec, Šmarjeto (12.35), Škocjan (12.45), Šentjernej (13.00) ter za zaključek odpeljali še dva znamenita balkanska kroga. Slovenija bo v nedeljo novega junaka svoje dirke na novomeškem Glavnem trgu pozdravila nekaj po 14. uri.

I. V.

ZDAJ ŠE MASTERS

MIRNA - Na četrtem A-turnirju v badmintonu, ki je bil zadnji v sezoni, so bili v Lendavi mirnski badmintonisti spet v ospredju. Med fanti je zmagal Ukrajinec v lendavskem dresu Denis Pešonov, ki je v polfinalu ugnal Aleša Murna in v finalu Kristijana Hajnška. Ki sta tako Tomu prinesla tretje in drugo mesto. Lep uspeh je s četrtem mestom med članicami dosegla Urška Silvester. Aleš Murn in Žiga Strmole sta v igri moških parov osvojila tretje mesto, še za mesto bolje pa se je Aleš skupaj z Ljubljankanko Darjo Krajnc uvrstil v igri mešanih parov. Zdaj najboljše slovenske badmintoniste čaka še takomenovani masters turnir, na katerem lahko nastopi osem prouvrščenih s slovenske jadranske lestvice. Od mirnskih badmintonistov so si nastop na masteru priigrali Aleš Murn, Kristijan Hajnšek, Dušan Skerbiš, Urška in Špela Silvester in Katja Strmole.

Bobri osvojili tudi divjo Kolpo

Svetovni prvaki se tudi na Kolpi niso pustili presenetiti - Prva posadka Gimpexa se je zapletla s Hrastničani, druga pa je nasedla - Osilničani nabirajo izkušnje

OSILNICA - Četrto tekmo za državnega prvenstva v raftingu so na Kolpi pripravili člani osilniškega Outsiderja, na sedem kilometrov dolgi progi od Starih malnov do Bosljive Loke pa so po pričakovanju najmočnejše zavihletile vesla večkratni svetovni prvaki in raftingu, ljubljanski Bobri, ki so drugouvrščeno posadko Sulca Marinarja prehiteli za vsega 19 sekund, straški Gimpex, ki se je tokrat moral zadovoljiti z nevhvaležnim četrtnim mestom, pa za več kot minuto.

19 posadk je štartalo v skupinah po pet s trminutnim zamikom med skupinami. Vrtni red na štartu je določala trenutna skupna uvrstitev na prvenstvu. V prvi skupini so štartale vodilne ekipe Bober I, Sulce Marinar, Gimpex Straža I in obe ekipi Forsteka Hrastnika. Bobri so povedli že takoj na štartu, kar precej časa pa je tik za njimi veslala posadka Sulca Marinarja. Stražani, ki se tudi letos borijo za mesto med prvimi tremi in si obenem želijo tudi prvo zmago nad prvo posadko Bobrov, tokrat niso imeli sreče, zapletli so se s prvo ekipo hrastniškega Forstka in izgubili preveč dragocega časa, da bi se v boju med izenačenimi ekipami lahko povzpeli na zmagovalne stopničke. Bobri so do cilja povečevali svojo prednost in si pred drugouvrščenim Sulcem Marinarjem priveslali dobrih devetnajst sekund prednosti. V dvoboju med Forstkom in Gimpexom so daljši konec potegnili Hrastničani. Druga posadka straškega Gimpexa,

ki je letos presenečala z visokimi uvrstitvami, je tokrat povsem razočarala. Zaradi napačne izbire smeri je njen čoln nasedel na skali in boljše uvrstitev je splavala po Kolpi. Domači Outsider, ki je v slovenski raftarski družini še bolj nov in njegovi veslači predvsem nabirajo izkušnje, je na poznanih brzicah svojo nalogo opravil v skladu s svojimi sposobnostmi in končal na 16. mestu. Na Kolpi se je fantom letos prvič pridružila tudi edina ženska posadka, vendar veslalke Ščuke, ki so lani zmešale štrene marsikateri moški posadki, tokrat niso bile enakovredne fantom. V skupnem seštevku vodi Bober I s popolnim izkupičkom, Gimpex Straža I je četrta, Gimpex Straža II sedmi in osilniški Outsider sedemnajsti. Do konca spomladanskega dela prven-

nem trenutku zmanjkalo moči. Točke za Ribnico dosegli Silc in Banovič po 5 ter Pivec 2.

• KOČEVJE - Na četrti tekmi za Primorski pokal v teku je v Piranu med 120 udeleženci nastopil tudi Franc Kocijancič iz Kočevja. Na 8-kilometrski progi ga je v razburjenem finišu premagal deset let mlajši Sivec iz Kobarida. Klub porazu je bil Kocijancič izredno zadovoljen z doseženim časom 33 minut in 37 sekund in vodstvom v skupni razvrstitvi. V soboto se bo Franc udeležil tradicionalnega teka na Lisco, kjer je doslej v svoji starostni skupini že štirikrat zmagal.

• RIBNICA - Kegljačem Ribnice je uspel veliki met, saj so se kot četrtovrščena ekipa v drugi ligi uvrstili v novo, 1. B-državno ligo. Ribničani so bili med drugoligaši več let v zgornjem delu prvenstvene lestvice, letos pa so pokazali celo več kot zmorejo. Uspeh je toliko večji, ker so vse tekme igrali v Kočevju, saj v Ribnici ni kegljišča.

• RIBNICA - Ribniški roket je letos dosegel izjemen uspeh. Člani so se uvrstili med prvligaše, starejši in mlajši dečki ter kadeti pa se bodo v svojih kategorijah potegovali za naslove državnih prvakov. Zlate medalje se v finalu državnega prvenstva nadejajo tudi ribniški osnovnošolci.

M. GLAVONJIČ

Naslednjo nedeljo Glavičev spust po Krki

9. maja bo velika veslaška prireditev od vasi Krka do Žužemberka

ŽUŽEMBERK - V nedeljo, 9. maja, bo Kajak raft klub Žužemberk pripravil 14. mednarodno turistično rekreativno regato Krka 99. Spust s kajaki, kanuji in rafti, ki je med veslači po prizadevanjem organizatorji prireditve Emilu Glaviču iz Prapreč pri Žužemberku poznani tudi kot Glavičev spust, bo kot že trinajstkrat do sedaj potekal na najlepšem delu reke od vasi Krka do Žužemberka. Podobno prireditev kot Žužemberčani ob koncu maja pripravljajo člani Kajak kanu kluba Krka.

V vasi Krka bodo zbirali prijave od 9.30 do 10. ure, ko se bo okoli 500 veslačev iz Slovenije in tujine spustilo na 18 km dolgo avanturo. Do prvega okrepčevalnega bode veslači prišli že v Lesah, v Zagradcu bodo lahko zaužili tradicionalni krof in nekaj popili, pri mlinu v Šmihelu jih bo čakala izdatna malica in seveda tekoče okrepčilo, posebnega kulinaričnega užitka na cilju v Žužemberku pa organizatorji še nočejo izdati, povedo le, da gre za precej veliko stvar.

Regate se lahko udeležijo tudi začetniki, potrebno je le, da imajo predpisano opremo - čoln, rešilni jopič in čelado ter kajakaši še krovnico. Na nevarnejših delih bodo za varnost poskrbeli vodniki in reševalci potapljači. Čeprav je v Sloveniji vsako leto več podobnih prireditev, je le Krka 99 predstavljena v tujini, saj jo nemška kanuistična zveza vsako leto vključuje v svoj mednarodni katalog veslaških prireditev. Kot je povedal vodja organizacije Emil Glavič, si letos želijo bolj množično udeležbo domačih veslačev, predvsem Novomeščanov, ki imajo na svojih vrstovih ogromno kanujev, ki pa jih le redko spravijo v vodo.

I. V.

Najbolje začel Jure Rovnan

Odlični tudi Jožko Vrtačič

NOVO MESTO - Atletsko sezono so minuli teden začeli tudi na celjskem stadionu, kjer je domači atletski klub Kladivar pripravil miting, na katerem je nastopilo 337 atletov in atletinj iz 32 slovenskih in hrvaških klubov ter tudi gostje iz avstrijske Koroške. Žal pa ni bilo nekaj najboljših slovenskih atletov. Najbolje sta se odrezala Brežičan, ki letos nastopa za celjskega Kladivarja, Jure Rovnan, ki je v skoku ob palici preskočil 525 cm, in mladi Šentjernejec, Jože Vrtačič, ki je 100-metrsko razdaljo zmogel v 10 sekundah in 87 stotinkah. Očitno je, da v formo prihaja rekonvalescent Aleš Tomič, član Tekaškega kluba Portovald, saj je zmagal na 1000 m z rezultatom 2:31,35. Drugi je bil Sevnčan Veber; za Tomičem je na cilj pritekel skoraj točno za minuto kasneje (2:32,38). Brežičani in Brežičanke se vedno ne dajo iz rok primata v metu klada. Med člani je namreč zmagal Primož Kozmus, ki je orodje vrgel 65,88 m daleč. Med članicami pa sta bili druga Novakova (48,82) in tretja Kozmusova (48,69; obe Fit Brežice). Tanja Klemenčič (TK Portovald) pa je med članicami na 300 m zmogala; zadostovalo je 40,10 s.

N. Š.

DOBER ZAČETEK OBEH - Prva konjeniška tekma sezone v preskakanju ovir v Arboretumu v Volčjem Potoku je bila prvi skupni nastop mlajše mladinke novomeškega konjeniškega kluba Krka Ivane Černe in njene kobile Nilus. Svoj nastop sta opravili brez napake in dosegli šesti čas v svoji kategoriji. Na tekovanju se je izkazal tudi njen trener, mladinec Jure Grubačevič, ki je bil v kategoriji A2 z Beckie Boyem peti in s Flying Neronom šesti. (Foto: M. Klinc)

movalci tečejo na lastno odgovornost pa tudi, da bo tek v vsakem vremenu. Štartnina na dan tekovanja znaša 2.000 tolarjev, prijave je na dan tekovanja mogoče le do 9.30, sicer pa pri Pavlu Drobnetu, NHM 16, Sevnica, tel. 0608-44-446 ali 041-502-147.

B. D. G.

NOVOMEŠKI TEKI - Takole je Sevnčan Borut Veber že takoj po štartu teka mlajših mladincev prešel v vodstvo, ki ga ni izpustil iz rok vse do konca pol drugega kilometra dolge preizkušnje. Člani tekaškega kluba Portovald, ki so dan pred tem osvojili naslov državnih prvakov v štafeti tehkih na 4 x 1500 m, so bili s potekom Novomeških tekov zadovoljni. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Nezaslišana nesramnost

DL št. 13, 1. aprila

Bolj ko prebiram odgovor gospoda Rada Kostreva, šolnika na OŠ Krmelj, vse bolj se mi dozdeva, da za njegovi besedami ne stoji samo resnična "prizadetost", temveč tudi občutek nadmoči in tendenca k neutemeljenemu obtoževanju. Celotno sodelovanje in dogodki postranskega pomena, torej minimalizirana, svet pa zgolj črno-bel, se sliši skoraj smešen nauk. O tem, kakšne barve je svet nekega posameznika, ni domena enega samega "ocenjevalca" niti domena lokalne javnosti.

Drugič: vsak človek, bodisi tujec ali domačin, ki v okolju, domačem ali tujem, doživi kakšno negativnost, je pretresen in se počuti osramočenega, prizadetega in nemočnega. Še posebej, če ljudi in okolja ne pozna in če drugi ne poznajo njega. Toda kot meni gospod Kostrevec, so dogodki, ki sem jih doživela, osamljen pojav, kar pomeni, da je "njegov kraj" skoraj idealno okolje. Dvomim. Raje se vprašamo, ali hočemo negativnosti in nepravilnosti videti in jih na primeren način obravnavati ali pa jih hočemo sprejeti kot del lokalne skupnosti in osebne kulture. Kultura kot taka ni samo stvar poznavanja osnovnih pravil bontonu, kot ga poznamo odrasli, niti ni domena "lokalne pozicije nadmoči", temveč je tudi resnicoljubnost in pogum, sposobnost, da lahko o teh senčnih platch po svobodni volji spregovorimo na glas, brez namena, da bi koga obtoževali in mu sodili.

Strinjam se, da so otroci različni in tvorijo množstvo razgibanih svetov. Vsak tak svet je dragocen in vreden truda, kompleksen za razumevanje tako v posamični individualni rasti kot v družbenosocialni angažiranosti. Otroci so naša prihodnost, naše upanje in vzgib k boljšemu svetu, vendar si priznajmo, da ta vzgib v svojih pojavih lahko tudi odstopi od meje, ki jih zakonsko zahteva celotna družba in meje, ki jih postavi in dopušča lokalno okolje. To je pač uveljavljeno dejstvo, kar pa obenem tudi pomeni, da gospodu Kostrevcu poklicni in osebni položaj nikakor ne daje pravice ali dopuščata, da tako samovoljno vzpostavlja relacijo "sodnik-obtoženelec". Če sem odkrita, je pravzaprav potrdil moje osebno stališče, da človek od odraslega prej pričakuje, da bo reagiral nespametno. Spuščanje na raven subjektivnih ocen, ki temeljijo na apriornih neutemeljenih obsodbah, če ne poznamo resničnih dejstev v ozadju, je lahko zelo tvegano dejanje.

Kolikor se spoznam na psihologijo, smo odrasli v svojih besedah pogosto neodgovorni, nekorektni in nepremišljeni in vseh teh lastnosti se tudi otroci naučijo od nas samih. Otroci so vedoželjne duše, vendar so v tej vedoželjnosti in radovednosti često tudi osamljeni, zbegani in podložni nezdravim vplivom. Zato skušajo življenjske odgovore iskati sami, četudi ne vedno na pravi in uspešen način. In ko nastopijo težave, ponavadi reagiramo afektivno, namesto da bi se vprašali, kakšen bo pristop k problemu in kakšne bodo morebitne psihične posledice na obeh straneh. Ali bomo zastopali objektivno in stvarno plat dogodkov ali zgolj subjektivno in afektivno. Ali bomo iskali primerno in dostojno rešitev problema ali bomo iskali zgolj krivca.

Slednji prijem je lahko nevaren, saj se utegnejo dogodki posplošiti do te meje, da bistvo problema postane postranska zadeva.

Tretjič: nenavaden je sklep gospoda Kostreva o "imaginarnih in namišljenih osebah". Mar sklepa, da so moje "izmišljene in imaginarne osebe" navedene iz gole zabave? Če tako misli, ga ne mislim prepričevati o nasprotjem. Toda naj se vsaj vpraša, ali ni njegovo sklepanje nepremišljeno, njegovo posploševanje pa neodgovorno in potencialna nevarnost, da sproži v okolju nove negativitete iz strani vseh tistih, ki gospodu verjamejo na besedo.

Naš vsakdan je sestavljen iz dveh prepletajočih se smernic, iz slabega in dobrega, iz lepega in grdega, iz pravega in nepravilnega. Na nas samih je, da se odločimo in izberemo tisto, kar je najbolj skladno in pravilno z našo osebno naravo in primerno domačemu okolju kot širši družbi. In četudi zares obstaja mavrica, življenje ni samo mavrica. Je tudi nevihta, so tudi črni oblaki, so tudi trenutki žalosti in solza. Z nekorektnim in posmehljivim odnosom pa je gospod pravzaprav dokazal, da ne obstaja samo mavrica, kot nekakšna prispevka nekega lepega sveta in upanja v prihodnost, temveč da ljudje stežka priznamo, da obstaja tudi senca, da obstajajo tudi problemi in skrivnosti, o katerih nočemo govoriti, predvsem pa, da odrasli nismo popolni in da včasih nismo kos vsem situacijam. Gospod verjetno ve, da so preneljeni zaključki lahko zgrešeni, saj lahko okolju prinesejo veliko škodo, "škodljivca" pa oblatimo in kulturno in socialno izolirajo.

S člankom sem hotela pozvati okolje k iskanju odgovornosti in ne obsojati ali kriviti. Poziv k odgovornosti je temeljna dolžnost vsakega odraslega. V tem ne vidim nobenega zla.

TANJA MENCIN

Za obrambo zraka v Novem mestu

Zrak ogrožajo sežigi odpadnih barv v Revozu in izpusti fenola v Pflaidererjevem Novotermu

V prvem trenutku izzveni gornji naslov morda nesmiselno, kljub vsemu pa vse kaže, da bomo v dolenski prestolnici morali varstvu zraka posvečiti večjo skrb. Takšno vodilo je izzvenelo iz razprave na občnem zboru Društva Novo mesto konec letošnje zime. Ob vprašanju onesnaževanja zraka v mestu so se pomudili dobršen del razprave. Kot trije glavni onesnaževalci so bili naštet: sežiganje barvnih ocedkov v Revozu, odpadni spusti fenola iz Pflaidererjevega Novoterma v Bršljinu in vedno gostejši avtomobilski promet v mestu. Za slednjega so ugotovili, da mesta ne ogroža le z ogljikovim dvokisom, pač pa tudi s tresljaji, ki jih ob mestnih vpadnicah povzročajo tovornjaki.

Društvo Novo mesto kot organizacija civilne družbe že vrsto let opozarja na nujnost varovanja zraka na mestnem območju. Malo pred občnim zborom so opozorili na svoja kritična opažanja sanitarni inšpektorat v Novem mestu

Meglene vladne obljube toliko kot nič

Odprto pismo županu krške občine Francu Bogoviču o odnosih med krško občino in Jedrsko elektrarno (NEK)

Problematika odlaganja nizko- srednje- in visokoaktivnih radioaktivnih odpadkov (RAO) v Sloveniji ni rešena. Po številnih zapletih med obema lastnikoma (R Slovenija in R Hrvaška) ter ostrih nasprotovanjih prebivalstva v krajih, kjer so bile preučevane možnosti za morebitno trajno lokacijo, je možno z veliko verjetnostjo sklepati, da bodo vsi RAO v celoti ali delno, še precej časa ali pa celo stalno ostali v Krškem. Problem postaja aktualnejši zaradi zamenjave obeh parogeneratorjev, ki ju bo tudi potrebno skladiščiti na prostoru elektrarne.

Za nizko aktivne RAO obstaja v Nuklearni elektrarni Krško (NEK) posebno skladišče, ki je prostorsko omejeno. Zato NEK izvaja razne programe kompaktiranja in sežiganja odpadkov, da obstoječi prostor ne bi omejil njenega obratovanja, tako, da ne bi bilo potrebno dodatno soglasje občine za lokacijsko in gradbeno dovoljenje.

Kako se bo rešilo ali pa je že rešeno skladiščenje izrabljenih parogeneratorjev, je potrebno proučiti. Kaj je z ustreznimi soglasji in dovoljenji, javnosti ni znano. Če so bila morda izdana ustrežna dovoljenja od občinskih in drugih organov, menimo, da so glede zakonitih procedur pravno vprašljiva. Za skladiščenje starih parogeneratorjev je po nekaterih informacijah odobrena izgradnja ustrezne zgradbe na lokaciji NEK, ki je deklarirana kot večnamenska zgradba, in ne kot skladišče RAO. Verjetno bo ta stavba izkoriščena za skladiščenje parogeneratorjev skupaj z odpadki iz proizvodnje, odpadkov zaradi rekonstrukcije bazena za izrabljeno gorivo in ostale namene.

Skladiščenje nizko- in srednjeaktivnih RAO na površini ali v globokih zemeljskih slojih objektivno ne predstavlja nevarnosti za okolico. Kljub temu so skladišča večinoma slabo sprejeta od okoljskega prebivalstva,

zlasti v primeru, da za to nima ustreznih bonitet iz tega naslova.

V elektrarni skladiščijo tudi visokoaktivne RAO. To so večinoma izrabljeni gorivni elementi. Skladiščijo se v posebnem bazenu, ki bo zadostoval še za dobrih 10 let obratovanja. Za nadaljnje obratovanje bo potrebno povečati kapaciteto bazena, zgraditi nov bazen ali pa se odločiti za suho skladiščenje, najverjetneje spet na lokaciji elektrarne. Suho skladiščenje ali pa zgrajeno trajno odlagališče za visokoaktivne odpadke je nujno tudi za pričetek dekomisije (razgradnje) elektrarne po koncu življenjske dobe (verjetno 40 let ali več). Skladiščenje visoko aktivnih RAO bo v času naše in nekaj naslednjih generacij v Krškem, kar je tudi potrebno ustrezno ovrednotiti.

Vsa ta vrednotnja seveda nimajo nobene zveze s tako imenovanim prispevkom za uporabo mestnega zemljišča, ki je bil uveden leta 1988, čeravno ga skušajo nekateri povezovati z odškodnino za skladiščenjem RAO. Ta problem se je zaostрил še posebej v zvezi z novim sistemom financiranja občin, kjer se dohodek iz tega naslova skuša skompenzirati s prispevki iz republiškega proračuna, kar dejansko pomeni, da dosednji prispevek, ki je saj delno zmanjševal razvrednotenje področja občine, posredno predstavlja dohodek državnega proračuna, torej države - (so)lastnika elektrarne, ki nakazuje prispevek sama sebi. Meniva, da bi morala občina Krško odločno vztrajati na tem, da ostane prispevek za uporabo mestnega zemljišča, ki bi ga morala NEK plačati občini, v bodoče poseben dohodek občine, ne pa, kot je sedaj - integralni del občinskega proračuna. Zadeva je še toliko pomembnejša, ker je solastnik NEK tuja država oziroma tuje podjetje, ki mora ustrezno plačevati svoj delež za uporabo mestnega zemljišča.

V letu 1998 je občinski svet razpravljal o zahtevi NEK za odobritev ustreznih dovoljenj za vgradnjo novih parogeneratorjev, povečanje moči elektrarne in posledično ureditev spremljajočih objektov. Sprejet je bil sklep, da je ob zagotavljanju popolne varnosti obratovanja renovirane elektrarne potrebno rešiti problem odlaganja RAO in to

odlaganje, kolikor bo v Krškem, tudi ustrezno ovrednotiti. Na osnovi teh stališč je bil sprejet "Dogovor o pomoči in sodelovanju", ki sta ga podpisala minister za gospodarske dejavnosti Metod Dragonja in takratni krški župan Danilo Siter. V tem dogovoru, ki je bolj podoben kakšni karitativni dejavnosti kot pa dogovoru dveh enakopravnih partnerjev, je napisano, da bo glede na zahteve občinskega sveta ministrstvo za gospodarske dejavnosti "podprlo in se zavzemalo" pri vladi in drugih ministrstvih za realizacijo projektov na področju zdravstvenih dejavnosti, izgradnje infrastrukturnih objektov (cest in mosta), vlaganje v osnovnošolske in srednješolske objekte in druge projekte v občini Krško". Torej je za soglasje, ki ga je dala občina glede obnove NEK, dobila meglene obljube, od katerih ni niti ena realizirana. Verjamejo, da je izkušeni poslovnež Dragonja z veseljem podpisal Dogovor, ki ga je tako nespretno, nestrokovno in naivno sestavilo in podpisalo tedanje občinsko vodstvo.

V zvezi z opisanim položajem predlagava, naj vodstvo občine Krško v interesu prebivalcev nujno stori naslednje:

1. Zagotovi, da ostane prispevek za uporabo mestnega zemljišča, ki ga plačuje NEK, še naprej izvirni dohodek občine, namenjen izključno za tiste projekte, ki pomenijo dvig kvalitete življenja občanov in spodbudo za gospodarski razvoj kot delno nadomestitev negativnih učinkov lokacije NEK.

2. Zagotovi sodelovanje predstavnikov občine pri dokončnem oblikovanju in sklenitvi pogodbe o medsebojnih odnosih in lastništvu NEK med R Slovenijo in R Hrvaško. V tej pogodbi mora biti opredeljen odnos obeh lastnikov do okolja, v katerem deluje elektrarna.

3. Preveri dosedanje postopke v zvezi z izdajo ustreznih dovoljenj s strani občine glede obnove elektrarne. Treba je ugotoviti, zakaj niso bile izpolnjene zahteve občinskega sveta, in predložiti ustreznemu državnemu organu novo pogodbo, ki bo sestavljena strokovno in v ka-

teri bodo natančno določene obveznosti obeh partnerjev. V novi pogodbi je potrebno ovrednotiti nadomestila za začasno skladiščenje nizko, srednje in visoko aktivnih RAO na lokaciji Krško in zagotoviti tekoče izplačevanje teh odškodnin v poseben sklad pri občini Krško.

4. Preuči v okviru posavske regije možnosti za ustrezno udeležbo občin Brežice in Sevnica pri sredstvih, ki morajo biti namenjena za odškodnino za skladiščenje RAO.

Glede na dejstvo, da se obnova NEK že izvaja, je potrebno s prečlanjenimi aktivnostmi začeti takoj!

JANEZ DULAR
SILVO GORENC

SKUPŠČINA 15. DIVIZIJE

LJUBLJANA - Skupščina skupnosti borcev 15. udarne divizije NOV in POS se je s svojimi delegati sestala 14. aprila. 27 delegatov in 9 gostov je pozdravil predsednik skupnosti 15. udarne divizije Lado Kocijan. Podal je poročilo o delu in med drugim povedal, da je odbor praktično delal brez finančnih sredstev. To se je odražalo v prostovoljnem delu članov. Odbor je sodeloval z območnimi odbori ZBB NOB domičinskih občin in prav koordinacija z njimi je ena letošnjih nalog. Pri tem moramo prenašati tradicijo NOB na mlajši rod. Nasploh moramo naše vrste pomlajevati. Sprejeli smo sklep o nabavi novega prapora, ker so starega izven meja naše države odnesli pripadniki JLA. Sredstva se morajo zbrati s pomočjo domičinskih občin in drugih. Delegati so za novega predsednika skupnosti borcev 15. udarne divizije NOV in POS znova izvolili Lada Kocijana, za predsednika nadzornega odbora pa Albina Štoka.

B. V.

NAŠA PESEM 1999

MARIBOR - Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Organizacijski odbor tekmovanja Naša pesem ter Občina Maribor so ta konec tedna priredili 16. tekmovanje slovenskih pevskih zborov Naša pesem 1999. Nastopilo je 1500 pevcev v 33 zborih iz vse Slovenije in znova se je potrdila vsoka raven slovenskega zborovskega petja. Absolutni zmagovalci so bili Akademski pevski zbor Tone Tomšič ŠOU Ljubljana. Ob življenjskem jubileju so skladatelju Jakobu Ježu podelili Gallusovo plaketo. Na Naši pesmi 1999 sta se v soboto, 24. aprila, predstavila tudi dva naša zbora: mešani pevski zbor Viva Brežice z zborovodkinjo Simonom Rožman Strnad in mešani pevski zbor Pomlad Novo mesto z zborovodkinjo Jožico Prus.

KONFERENCA ZB V ŽUŽEMBERKU - Krajevno združenje ZB NOV Žužemberk in njeni člani so se v soboto, 24. aprila, sestali na redni letni konferenci, ki jo je odprl predsednik Stane Gorinšek. Združenje borcev zajema področje Žužemberka, Dvora in Hinj in ima 62 članov, katerih povprečna starost je 75 let. Stane Gorinšek in Ljuba Senica sta povedala, da člani redno skrbijo za urejenost spomenikov, napisov na njih, sodelujejo na vseh proslavah, zlasti pevke, ki negujejo partizansko pesem. V razpravi so borci menili, da mora za vzdrževanje spomenika na Cviblju, kjer je več kot 1200 imen posrbebi tudi država. Predlagali so tudi postavitev table, na kateri bi bili pomembnejši dogodki med NOB, bili pa so proti predstavitvi spomenika na Dvoru. V svoje vrste so sprejeli tudi nova člana: Franca Jarca iz Žužemberka in Štefana Lavriča iz Šmihela. (Foto: S. M.)

ČISTILNA AKCIJA NA URŠNIH SELIH - Zadnja leta na Uršnih selih spomladni redno organizirajo čistilno akcijo. Minulo soboto se je čistilna akcija, ki jo je organizirala krajevna skupnost Uršna sela skupaj z lovsko družino Dolenjske Toplice, udeležilo okrog 30 krajanov. Na fotografiji so udeleženci akcije pred združenim domom na Uršnih selih, kjer so se zbrali in se potem razdelili v skupine. Očistili so skoraj vse predele v krajevni skupnosti, med drugim tudi črno odlagališče na mostku pri Lazah. Po končanem delu so v gasilskem domu pripravili malico, za katero sta prispevala sponzorja krajevna skupnost Uršna sela in Dolenjske pekarnice iz Novega mesta. (Foto: J. Dornič)

O izgubljeni, a zanimivi dediščini

Predavanja pred izletom Zgodovinskega društva Novo mesto po Kočevski, načrtovanim v maju

NOVO MESTO - Na pobudo občnega zbora Zgodovinskega društva Novo mesto bo društvo letošnje aktivnosti namenilo spoznavanju Kočevske. V polni predavalnici Dolenjskega muzeja je kot smo na kratko že poročali, 7. aprila zvečer kustodinja Majda Pungercar predstavila gosta, ki sta pregledno osvetlila preteklost in sedanost te pokrajine.

Dr. Mitja Ferenc je govoril o izgubljeni kulturni dediščini kočevskih Nemcev, ki so kot narodno mešan otok sredi Slovencev skozi šest stoletij prebivali med nami kot nemški kolonisti, bolj znani kot Kočevjarji. Predstavlja jih njihovo naseljevanje srednjega stoletja, ko so jih k nam pošiljali Ortenburžani, in pozneje kot nemške poljedelce iz Frankovske in Turingije. Tako je sredi prejšnjega stoletja živelo na Kočevskem skoraj 23.000 nemških prebivalcev. Neugodne gospodarske razmere, pretežno sezonsko delo in agrarna kriza so silile prebivalce teh krajev v množično izseljevanje. Že pred 2. svetovno vojno je bilo v ZDA več kočevskih Nemcev kot v Sloveniji, je med drugim poudaril dr. Ferenc in razložil vzroke, ki so pripomogli, da so se Kočevjarji po letu 1936 začeli organizirati po nacističnih zgledih. Prej so stoletja mirno živeli med Slovenci, tik pred okupacijo aprila 1941 pa jih je že bila večina v vrstah nacistične organizacije.

Spomladi 1941 je živelo na Kočevskem 12.498 kočevskih Nemcev v približno 2.754 družinah. Kočevsko so zasedli Italijani in ob vsem razočaranju se je sprilo silovite propagande kar 97 odst. tamkajšnjih Nemcev odločilo za preselitev v Spod. Posavje. To se je zgodilo med 14.11.1941 in 22. 1.

KRESOVANJE NA SMUKU

SMUK - Območna organizacija ZSSS za Belo krajino bo pripravila v petek, 30. aprila, ob 20. uri na Smuku nad Semičem kresovanje, na katerem bodo podelili tudi pokale za uspešen nastop na športnih igrah Bele krajine in belokranjska sindikalna priznanja. V košarki, malem nogometu in moškem kegljanju so se najbolj odrezale ekipe Danfosa, v namiznem tenisu ekipa Kometovega obrata iz Starega trga, v odbojki in ženskem kegljanju ekipi iz semiške Iskre, v namiznem tenisu posamično pa je bil najboljši Jurij Kure. Sindikalna priznanja za delo in razvoj sindikata pa bodo prejeli Darko Jonke iz črnomaljskega Danfosa, Radoša Tomič iz črnomaljskega Zdravstvenega doma, Cvetka Stričelj iz semiške Iskre in Jurij Kure iz starotrškega Kometa. Za utrjevanje prijateljskih odnosov in prispevek k izdaji knjige Slovenci na Hrvaškem bo priznanje prejel dr. Danko Plevnik, za pomoč pri učinkoviti zaščiti in uveljavljanju temeljnih pravic članov pa Sindikat zdravstva in socialnega skrbstva Slovenije.

A. K.

Zanikrne Šance

Pod samostanom novomeškega kapitlja se začena največji del preostanka srednjeveškega novomeškega obzidja, tako imenovane Šance. Gre za nekaj deset metrov obzidja, ki pripada omeji nekdanjega Novega mesta in njegovemu obrambnem karakterju. Danes predemo na Šance preko nekaj stopnic, ki obetajo zanimiv sprehod ob obzidju - v dvoje se bolje. Toda temu na nekaj stopnic temelječem pričakovanju oziroma upanju sledi bridko razočaranje, ki pa to vendarle ne bi smelo biti glede na sorodna stanja kje drugje.

Stanje je katastrofalno. Z obzidja se brez pomoči človeške sile ruši kamen za kamnom in zlaga v velike grmade. Še naravi gre torej na živce to nevzdrževano obzidje in ga skuša zravnati s tlemi, da ne bi pričalo o ljudeh, ki to dopuščajo in jih sramotilo. Skupaj s podirajočim se srednjeveškim mestnim obzidjem počasi umirajo drug za drugim, veja za vejo, tudi kostanji, ki spremljajo oziroma so spremljali tukajšnje obzidje v njegovi dolžini. Kakšni marginalci sicer se pridejo na to danes povsem po nepotrebnem margino in usekajo kakšen piknik z barbarško zakurjenim ognjem, čeprav bi znal komu izmed njih rukniti kamen na butico; ker pa ni tu nobenih smetnjakov, so, kaj bi drugega, pustili kup praznih pločevink in podobne nesnage, gotovo v prepričanju, da bo že kdo poskrbel za to; pa seveda to ni nikomur mar - še najmanj novomeškimi komunalcem. Tudi pokošeno ni, tu ni nobenih klopi, nobene razsvetljave. Da bi bila mera polna, pa se med ostalim od tod širi opominjajoč pogled tudi na staro stavbo nekdanje novomeške porodnišnice, s katero in v kateri se danes ne dogaja prav nič, in morda lahko le čakamo, da se bo začela rušiti sama od sebe še ona in bo tu vsaj več prostora za parkiranje avtomobilov, ki pa jih je okoli stavbe že danes vse prepolno.

TOMAŽ LEVIČAR

STALNA RAZSTAVA STARIH PREDMETOV

LOŠKI POTOK - V avli osnovne šole na Hribu je že dolgo na ogled spominska zbirka delne zapuščine pisateljice Zofke Kvedrove, katere prva dela so nastala prav v Loškem Potoku. S pomočjo učencev in mentorice Marije Košir, Bogdane Mohar in Slavke Vesel pa so pred nedavnim temu dodali stalno zbirko etnološko zanimivih predmetov, ki jih je še moč najti in ki že davno ne služijo več namenu. Zbirko bodo še dopolnjevali in bi bila lahko zameetek bodočega krajevnege etnološkega muzeja.

A. K.

Urejanje mest je mehka veda

Ne to ni za nas, to je za drug svet, za Evropo

Kar britanski prometni inženirji in okoljevarstveni bojevniki zadnje čase opisujejo z imenom home zones, bi po slovensko lahko izrazili z bivalnimi soseskami. Gre za ulice v stanovanjskih predelih, kjer imajo glavno besedo ljudje, motorna vozila pa so odrinjena v ozadje. V nekaterih evropskih državah površine s tako omejenim prometom uporabljajo že okrog četrto stoletja, zadnje čase pa o njih resno razpravljajo tudi v Veliki Britaniji. Vlada je pred kratkih pozvala krajevne oblasti, naj imenujejo soseske, primerne za območja domov, kjer imajo prednost pešci in kolesarji, motorna vozila pa ne smejo voziti hitreje, kot hodijo pešci. Površine, ki so namenjene pešcem in vozilom, namenoma niso razmejene: dodajajo jim igralne površine, klopi in drevesa, tako da ceste spet postajajo odprt prostor za posedanje, igranje in klepet. Območja domov so označena z mednarodno uveljavljenim znakom, ki prikazuje sprehajalca, hišo, otroka z žogo, v ozadju pa osebni avto. Besedna

zveza home zone je sposojen prevod nizozemske besede woonerf. Kakšne naj bi bile te površine? Za stanovalce, starše, otroke, živali, pohajkovalce in sprehajalce bi bile v pomladnem soncu prav očarljive. Kolon avtomobilov najbrž ne bi bilo, kajti vozniški bi se jim ogibali, razen če ne bi imeli zares nujnih opravkov.

Motornemu prometu neprijazna mestna območja v preteklosti evropski državi živijo že dolga leta in igrajo pomembno vlogo pri izboljševanju kakovosti urbanega življenja, zmanjšujejo pa tudi potrebo po graditvi stanovanj na podeželju in po prevažanju na delo oz. v šolo.

Si predstavljate novomeški Glavni trg, kjer dreves ne bi podirali, ampak jih sadili? Kjer bi postavljali klopi, v nadstropjih hiš, ki trg okrožajo, pa urejali stanovanja. In kjer bi namesto motornemu smradu in hrupu dali prednost otroškemu viku in kriku.

Ne ne, to ni za nas. To je za drug svet, za Evropo.

JANEZ PENCA

1942, ko je s 135 vlaki v kraje ob Savi in Sotli prišlo na kmetije prisilno izgnanih Slovencev nekaj nad 11.500 kočevskih Nemcev. Boj slovenskih partizanov jim ni zagotovil ne nove domovine ne mirnega življenja. Konec vojne 1945 je pomenil tudi konec bivanja kočevskih Nemcev v Sloveniji. Že med vojno in po njej je bila zapečaten tudi usoda kočevskih naselij teh nemških ljudi sredi slovenske zemlje, razsula in izgubila pa se je tudi njihova kulturna dediščina.

Predavatelj dr. Mitja Ferenc je poudaril zgodovinsko pogojenost in poseben etnični značaj kulturne dediščine kočevskih Nemcev na naših tleh. Našel je glavne vzroke za izgubo te dediščine, pri čemer je poudaril izseljevanje prebivalcev od 1880 dalje, izselitev v letih 1941-1942, vojno pustošenje in zlasti divjanje italijanske vojske med NOB na Kočevskem, a seveda tudi našo neustrezno politiko na Kočevskem po letu 1945. Šlo je za nacionalni načrt rušenja in odstranjevanja zadnjih "nemških sledov" na Kočevskem. Ideološki vzroki so botrovali tudi uničenju večine sakralnih elementov te dediščine (cerkv, kapel, znamenj in celo pokopališč). Z diapozitivi je predavatelj nazorno predstavil svojstveno dediščino teh ljudi in krajev. Vse to lahko spričo uničenja samo obžalujemo, je dejal, saj je izgubljena kulturna dediščina kočevskih Nemcev naša skupna izguba. Gre za sestavni del celotnega slovenskega bogastva.

Magister Gojko Župan je z besedo in diapozitivi predstavil sakralno dediščino Kočevske in tamkajšnjo endemitsko umetnost. Opisal je njuni usodi v tem stoletju, osnove nekdanjih stikov med kočevskimi ljudmi in naravo ter likovni značaj deželice, čas velikih ujm in vulkanskih premikov, ko je zlasti druga svetovna vojna vnesla v kočevsko pokrajino uničevalne in skoraj do kraja odnesla dragocena pričevanja o minulosti teh krajev. Med drugim je poudaril, da so ostanki fresk in baročne podobe iz nekaterih kočevskih krajev priče, kako je tudi ta del Slovenije imel umetnine, ki sodijo v vrh slovenske kulturne dediščine. Po izselitvi kočevskih Nem-

ZA 50 TON SMETI

Tudi Zveza lovskih družin Bele krajine se je z desetimi lovsкими družinami v soboto, 24. aprila, udeležila čistilne akcije z naslovom "Naravi krademo smeti - očistimo polja in gozdove". Od 660 lovcev se je akcije udeležilo okrog 500 lovcev, dijakov srednjih šol in učencev osnovnih šol. Akcija so moralno in finančno podprle vse tri belokranjske občine in župani, odvoz smeti pa so omogočili črnomaljska in metliška Komunala ter črnomaljsko podjetje Stor trans. Po oceni lovcev so v Beli krajini zbrali okrog 50 ton železnih in kovinskih odpadkov. To pa je le dokaz več, da bi morali iz vasi redno vsak mesec odvažati kosovne odpadke. Prepričani pa smo, da je ta akcija pri ljudeh, ki so doslej odlagali odpadke v gozdu, dosegla svoj namen. Za tiste, ki pa tega še ne upoštevajo dovolj, bo poskrbel inšpektor za okolje, ki mu na tel. št. 041-722-895 lahko zatožite onesnaževalce okolja.

ZLD Bele krajine

REKREATIVNI POHOD - Kot vsako leto v aprilu se je tudi letos Društvo invalidov odpravilo na tradicionalni rekreativni pohod v okolico Šentruperta. Pohod sovpada s praznovanjem 17-letnice Društva invalidov Novo mesto in 30-letnice Zveze društev invalidov Slovenije, ko je bila podpisana ustanovna listina. V Šentrupertu so si ogledali spomenik padlim borcem, se odpravili do gradu Škrlepovo, od tam pa peš do Okroga. Po ogledu cerkve sv. Barbare so si pohodniki pod vodstvom Režke Zalokar še enkrat dodobra razgibali svoje telo (slika). Lučaj od cerkve, "Pri Vidi", so se udeleženci okrepčali z dobrotami iz kmečke kuhinje. (M. Golob)

PODELITEV CANKARJEVIH PRIZNANJ

NOVO MESTO - Slavistično društvo Dolenjske, Zavod za šolstvo Novo mesto in OŠ Grm so uspešno izvedli vseslovensko tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Svečana podelitev priznanj je bila v četrtek, 22. aprila, v Kulturnem centru Janeza Trdine. Med Dolenjci in Belokranjci je bila na prvi stopnji najboljša Andreja Udovč iz OŠ Šentrupert, na tretji stopnji Karmen Jenič iz Srednje ekonomske šole, na četrti pa Saša Češnovar iz Gimnazije Novo mesto. V kulturnem programu so sodelovali recitatorji OŠ Grm, harmonikarji Glasbene šole Marjana Kozine in baletna skupina Glasbene šole. Tekmovanju in rezultatom so dali velik pomen govorniki: župan Mestne občine Novo mesto dr. Anton Starc, predstojnik Zavoda za šolstvo Ivan Mirt, predsednik Bralnega društva Dolenjske Jože Zupan, ki je podelil priznanja, ter ravnateljica OŠ Grm Sonja Simčič. Organizatorjem so pri izvedbi tekmovanja in podelitve pomagale občine Šentjernej, Novo mesto, Črnomelj, ZKD Novo mesto in KC Janeza Trdine.

MILVANA BIZJAN
Predsednica Slavističnega društva Dolenjske

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvoje gradnih vprašanj: Ali ima PE Modiana Center Interspar iz Ljubljane tudi kakšno prodajalno v Postojni? (Nagrada: brisača.) Kaj v trgovini Optika Primc iz Kranja stane manj kot 3 tisoč tolarjev? (Nagrada: darilni bon v vrednosti 3 tisoč tolarjev.) Odgovore je treba do sobote, 1. maja, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obejanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagrajenca z dne 11. aprila sta: Joži Kralj z Uršnih Sel in Anja Dolenc z Jesenic.

Sonja Krmelj

Preteklo je mesec ni, odkar nas je zapustila Sonja Krmelj, toda misel nanjo še vedno živi. Imela je vedno za vsakogar, pozdrav, nasmeš in prijazno besedo. Bila je dobra organizatorica raznih srečanj prijateljev, sošolcev, sodelavcev in upokojencev. Nikoli ni pozabila na osebne praznike in obletnice vseh, ki jih je poznala. Bila je nesebična, vsakemu je skušala priskočiti na pomoč in mu izkazati pozornost. Vsi, ki smo živeli z njo, smo čutili v njej veliko človečnosti. Vse to nam je v razmislek, kakšni naj bomo do soljudi.

R. M.

Zavajanje Centra

Vse več pravic socialni ustanovi in vse manj nemočnim otrokom

Center za socialno delo Kočevje je bil od Okrajnega sodišča v Kočevju zaprosen, naj uradno pojasni obisk socialne delavke 30.4.1997 na Otoku pri Cerknici. V željenem pojasnilu naj bi bilo razvidno, da je tam D. F. skrila svojega sina K. S. pred otrokovim očetom I. S. Otrokova mati je tam pustila svojega mladoletnega otroka in nato s svojim prijateljem odpotovala za teden dni v inozemstvo. Center, ki je ves čas postopka dodelitve otroka slepo zagovarjal otrokovo mater, se je izognil bistvu pojasnila in sodišču odgovoril, da je bil namen obiska socialne delavke na Otoku pomoč otroku in očetu pri vzpostavitvi njunih medsebojnih stikov. Odgovor kaže, da center še vedno zavaja in prikriva neprimerna početja otrokove matere, na slabo organiziranost dela v centru (vzpostavljanje stikov na območju Cerknice namesto doma) ter zapravljajanje časa in še posebej denarja davkoplačevalcev.

Pričakujem, da bo Centru za socialno delo Kočevje za njegovo izjemno težko, odgovorno, pošteno in dobro organizirano delo v kratkem podeljeno posebno družbeno priznanje!

IVE A. STANIČ

VELIKO ZANIMANJE ZA POCENI KNJIGE - Knjižnica pri črnomaljskem Zavodu za izobraževanje in kulturo je ob svetovnem dnevu knjige pretekli teden na ploščadi pred kulturnim domom pripravila že tretji dvodnevni knjižni sejem. Knjižničarke so ljubiteljem knjig ponudile nekaj sto knjig različnih založb po izredno znižanih cenah, zato ne čudi, da je bilo tudi zanimanje zanje veliko. Škoda je morda le, da so poceni knjige, ki so bile tokrat na voljo celo po 80-odstotnem popustu, naprodaj le enkrat na leto. (Foto: M. B.-J.)

LIKOVNA DELAVNICA - Na črnomaljski osnovni šoli Milivo Šobar-Nataše so pripravili likovno delavnico, ki jo je vodila Slavka Ritonja. V njej so sodelovali učenci nižjih razredov omenjene šole, od delka vzgoje in izobraževanja ter varovanci varstveno-delovnega centra. Seznanili so se z batik tehniko na izpihana jaja ter ustvarili čudovite belokranjske pisanice. Z Ritonjevo so se dogovorili za ponovno srečanje.

PROSTI ČAS - V metliški osnovni šoli so preteklo soboto pripravili jubilejni 10. dan šole. Tokrat so učenci s pomočjo učiteljev pokazali, kaj delajo v prostem času. Poleg številnih razstav so prikazali še, kako spretni so pri ročnih delih, poslikavah, pri plesu in športu, različnih igrah ter kaj vse so se naučili pri različnih krožkih. (Foto: M. B.-J.)

OB 90-LETNICI KRISTINE ŽNIDARŠIČ - Sredi aprila je novomeški župan dr. Tone Starc s sodelavci in predstavniki Rdečega križa obiskal Kristino Žnidaršič na Kandjiški cesti v Novem mestu in ji čestital ob njenem visokem jubileju - 90. rojstnem dnevu ter ji zaezel še veliko zdravih in zadovoljnih dni.

V POČASTITEV LETA STAREJŠIH

NOVO MESTO - V počastitev mednarodnega leta starejših in ob dnevu upora ter 1. maju je v ponedeljek, 26. aprila, Občinska zveza društev upokojencev Novo mesto v Kulturnem centru Janeza Trdine organizirala revijo pevskega zborov DU Dolenjske. Nastopili o pevske zbori DU Straža, Šmarjeta, Škocjan, Ratež - Mali Slatnik in Novo mesto.

HUMANITARNA AKCIJA ZA SUZANO BRČINA

Računalnik bo pomagal bolni deklici

Tako kot za vsako mamo je bil tudi za Blaženko Brčino tisti decembrski dan pred dobrimi dvanajstimi leti, ko je privedla na svet hčerka Suzana, najsrečnejši. Kako tudi ne bi bil ob pogledu na drobno, nebogljeno bitje! In gotovo je tudi njo, tako kot vse starše, najprej spreletela misel: "Samo, da je otrok zdrav". A s to mislijo, žal, ni živela dolgo.

Suzana se je rodila v Nemčiji, a ko je bila stara komaj štiri mesece, je njena mama Blaženka že začela delati kot šivilja v črnomaljski Beti. Pri petih mesecih je dr. Ivanka Štefanič iz črnomaljskega zdravstvenega doma ugotovila, da z dekletcem nekaj ni v redu, na Pediatrični kliniki v Ljubljani pa so postavili dokončno diagnozo: cerebralna paraliza, ki jo je deklica prinesla s seboj na svet. "Takrat nisem vedela, kakšna bolezen je to, še manj pa sem se zavedala, kaj me čaka v življenju s takšnim

otrokom. Suzano sem začela takoj voziti na nevrofiziatrijo, zdravniki pa so me seznanjali z boleznijo, njenimi znaki in tudi, kako naj ravnam z otrokom. Največ znanja in izkušenj pa sem pridobila v Društvu za cerebralno paralizo v Novem mestu od staršev otrok s to boleznijo," je povedala prijazna Blaženka.

Suzanina mama je sicer dala prošnjo v vrtec, a je tudi povedala, da je njena hčerka drugačna. Ker ni vztrajala, da bi jo sprejeli v varstvo, sta jo v predšolski dobi varovala Blaženkin stric in njegova žena. Ko pa deklica še ni dopolnila sedem let, je začela obiskovati šolo s prilagojenim programom Milke Šobar-Nataše v Črnomlju in danes je Suzana že petošolka. Blaženka prizna, da so ji, ko je bila hčerka še majhna, predlagali, da bi jo dala v zavod. "A sem vztrajala, da ostane doma, dokler ne bo začela hoditi v šolo, saj sicer sploh

ne bi poznala domačih. Bila sem vesela, ko se je izkazalo, da lahko v Črnomlju obiskuje tudi osnovno šolo, kako pa bo naprej, ne vem. Sedaj sva obe srečni, da sva lahko skupaj," pravi Blaženka, ki je zadovoljna tudi, da lahko, kljub temu da ima hčerka posebne potrebe, hodi v službo. Ker začne že ob 6. uri, prideta Suzano zbuditi in urediti za šolo dekletki, ki delata preko javnih del. Blaženkin stric jo odpelje v šolo, kamor jo pride tudi iskati, pri njem pa Suzana počaka, da se mama vrne iz službe.

Suzana ne more hoditi in je v šoli na invalidskem vozičku. Delno lahko uporablja desno roko, levo pa z težavo. Zato pisati ne more, a ker tudi ne govori, pozna pa vse črke in številke ter dobro razume govor, uporablja, kadar želi kaj sporočiti, komunikacijsko knjigo, v kateri so simboli. Gre za majhne slike, ki jih s kazanjem povezuje v stavke. Pod slikami je tudi napisano, kaj pomenijo, a predvsem za tiste, s katerimi se sporazumeva, saj se je Suzana dobro naučila prepoznavati simbole. Vendar je takšno sporazumevanje zelo počasno, marsikdaj pa se zgodi, da kakšnega simbola ni v knjigi. Na Inštitutu Republike Slovenije za rehabilitacijo v Ljubljani, kamor hodita Brčinovi vsak drugi teden, je Suzana opravila različne teste in ugotovili so, da se zelo dobro sporazumeva z računalnikom-komunikatorjem. Blaženka se je razveselila tega hčerkinega napredka, a je kaj hitro spoznala, da, kljub temu da bi ji ga z veseljem kupila, tega sama ne bi zmogla. Ne pritožuje se sicer nad plačo in vesela je, da jo dobiva redno, hkrati pa je zelo hvaležna tovarni Beti, kjer imajo veliko razumevanja za njene probleme. Kadar gre s hčerko na terapije, je odsotna z dela, bolniški dopust pa včasih niti ni tako kratek. A njena plača je preskromna, da bi lahko kupila računalnik za hčerko. "Kot samohranilka s plačo v tek-

stilni industriji nimam nikakršne možnosti, da bi lahko privarčevala tolikšno vsoto. Zato mi je dr. Hermina Damjanova z inštituta svetovala, naj se obrnem na Humanitarni zavod Vid, ki ima sedež v Kranju in ki zbira denar za pomoč duševno in telesno prizadetim otrokom iz socialno šibkejših družin iz vse Slovenije. Napisala sem prošnjo in bila sem vesela, ko so se v Vidu odzvali nanjo. Tako naj bi 400 tisoč tolarjev za računalnik-komunikator prispeval Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, 450 tisočakov pa bi zbrali s pomočjo Vida," v upanju, da se bo moč s hčerko hitreje sporazumevati, pripoveduje Blaženka.

Razumljivo pa je, da bi rada, ko bi Suzana čim prej prišla do računalnika, kajti, kot pravi, čas hitro mineva, a le Suzana najbrž najbolje ve, kaj vse bi želela še sporočiti ljudem okrog sebe, pa gre zgolj s komunikacijsko knjigo prepočasni ali je skoraj nemogoče. Tokrat pa

• V akcijo zbiranja denarja za nakup računalnika-komunikatorja za Suzano Brčino iz Črnomlja se je skupaj s Humanitarnim zavodom Vid vključil tudi Dolenjski list. Vsi, ki bi želeli pomagati Suzani, lahko nakažete denar na žiro račun Humanitarnega zavoda Vid številka 51500-603-33738, s pripisom "komunikator za Suzano". Dolenjski list bo poročal o poteku humanitarne akcije.

je odvisna od dobre volje ljudi, ki imajo posluš za sočloveka, za humanitarnost. V Humanitarnem zavodu Vid imajo geslo "Kako malo je potrebno, da se življenje obrne na bolje", Brčinovi pa upajo, da bosta delček tistega deležni tudi sami.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

• Politika, ki ima samo en izhod, ni politika. (Bučar)

NA PREDSTAVITVI KNJIGE - Z avtorjem Tonetom Pustom (v sredini) se je pogovarjal Rudi Škof (levo), odlomke iz knjige so brali člani KUD Mirna Peč (desno). (Foto: L. M.)

Napisana z ljubeznijo

Predstavitve nove knjige domačina Antona Pusta Mirna Peč

MIRNA PEČ - "Berite to knjigo tako, kot je napisana - z ljubeznijo," je dejal domačin Anton Pust na predstavitvi svoje nove knjige z naslovom Mirna Peč - občina v deželi treh dolin, ki sta jo v petek, 23. aprila, na svetovni in slovenski dan knjige v domu kulture pripravila Občina Mirna Peč in tamkajšnje KUD.

Pester program je povezoval novomeški kulturni animator Rudi Škof, ki je z avtorjem omenjene knjige v prijetnem pogovoru obiskovalcem razkril vzgibe in namen pisanja o Mirni Peči, svojem rojstnem kraju. Prvo knjigo z naslovom Mirna Peč z okolico nekoč in danes je namreč Anton Pust, doma iz Globodola, zdaj pa že vrsto let duhovnik na Mirnskem gradu pri Gorici, napisal pred dvanajstimi leti. "Letošnjo knjižico posvečam svojemu rojstnemu kraju, ki je pred 150 leti dobil prvo občino v sedanji obliki. Po dvakratni ukinitvi je leta 1999 mirnopska občina zopet oživela," je zapisal avtor, ki v novi dolenski občini vidi možnost napredka in razvoja. To so bile tudi pozdravne misli mirnopskega župana Zvoneta Laha, ki je

poudaril, da je nova knjiga vir zanimivih podatkov o življenju prednikov in o dogajanjih na mirnopskih tleh.

Po predstavitvi knjige z zares domiselno sceno, ki je s cvetočim drevsom dobesedno dišala po pomladi, koreninah in vsem pristnem ljudskem, ter z diapozitivi in fotografijami o Mirni Peči so igralci domačega KUD pripravili recital mirnopskega poeta Tonea Pavčka, polno dvorano obiskovalcev pa so nasmejali še z veseloigro Le po kom se je vrgel ta otrok! v režiji Staše Vovk. V kulturnem programu so poleg recitatorjev za prijetne glasbene trenutke poskrbeli Mateja Turk in Tanja Sluga. Aktiv kmečkih žena in mirnopsko društvo vinogradnikov pa sta "kriva" za prijeten zaključek kulturnega večera, tako da domačini komaj spet čakajo kakšno podobno prireditev. Morda bo to že ob predstavitvi naslednje knjige Antona Pusta z naslovom Da bi se jih spominjali, ki bo spregovorila o žrtvah druge svetovne vojne iz vseh treh dolin: mirnopske, globodolske in doline Igmance, izšla pa bo še letos. L. MURN

POČASNO "POGOVARJANJE" - Suzana Brčina z mamo Blaženko pri sporazumevanju s komunikacijsko knjigo. Z dobro voljo ljudi, ki so pripravljene priskočiti na pomoč, bo takšno počasno sporazumevanje lahko kmalu nadomestil računalnik-komunikator. (Foto: M. B.-J.)

BILO JE 6. MAJA PRED 55 LETI

Pri Dvoru rojena partizanska artilerija

Letos mineva 55 let od ustanovitve Prve slovenske artilerijske brigade. Do njenega nastanka pa se je vrstilo kar nekaj poizkusov, priti do močnejšega orožja, s katerim bi se laže zoperstavili mnogo močnejšemu sovražniku. Na sovražnikove utrjene postojanke, ki so bile pogosto zaščitene še z minskim poljem in žico, so partizani jurili s puškami in bombami, v neenakem boju so padali najboljši borci.

Podatke o teh prvih poskusih sem našel v knjigi Borivoja Laha-Borisa: Prva slovenska artilerijska brigada. Zbral je bogato gradivo o njej, saj ji je bil zadnje mesece boja tudi sam komandant.

Prvi partizanski top je izdelal Jože Kožar s Turjaka. Bil je topničar, ki je leta 1942 v treh dneh v delavnici kovača Šušteršiča napravil orožje, podobno topu. Zaradi prihajajoče italijanske ofenzive so ga zakopali v bližini Iške vasi, danes pa ga hranijo v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani.

Nekaj podobnega so skušali v začetku julija 1942 narediti borci na položaju Primož nad Stransko vasjo nasproti Žužemberku. Z ostanki cevi za suhokranjski vodovod, ki so ga začeli graditi, pa jim je načrte prekrizala vojna, je ključavničar Maks Biorca, doma iz Šentruperta na Dolenskem, z borci 3. čete 1. bataljona Zahodnodolenskega odreda ročno izdelal nekakšen top. Ker so v cevi dali preveč smodnika, je bila eksplozija tako silovita, da je top z granato vred odletel v Žužemberk.

Tretji poizkus zastrašiti sovražnika z močnejšim orožjem se je zgodil pri Zajcu na poti med Novim mestom in Metliko. Tam so Italijani postavili manjšo posadko, ki je onemogočala partizanske kurirske poti proti Rogu in zveze s hrvaškimi partizani. Kakih 500 m od postojanke so partizani postavili štiri možnarje. 22. julija 1942 so ob 20. uri sprožili močne salve, hkrati pa jurili na postoj-

janko. Ta sicer ni padla tisti dan, so jo pa sami zapustili že drugi dan in se vanjo niso več vrnili.

Čprav ti topovi niso povzročili nobene gmotne škode, so imeli močan pozitiven učinek na partizane in na prebivalstvo. Prvi pravi top, ki so ga partizani uporabili v boju zoper okupatorja, je na slovensko ozemlje pripeljala 13. proletarska brigada Rade Končar. Zaplenili so ga januarja 1943 Italijanom v vasi Radina Gorica v Žumberku. Z njim so slovenski partizani 18. in 19. februarja streljali na italijansko postojanko v Spodnji Brezovici pri Šentjerneju, v začetku maja 1943 pa ob napadu na Šentrupert.

Od zaveznikov so partizani dobili prve tope v noči na 4. julij 1943. Z letali so na Otočec spustili topov s 4 topovi, 300 granatami in nekaj druge opreme. Vse to so prevzeli hrvaški partizani, ki so slovenskim dali le dva protitančarska topa. Od njih ju je sprejela Tomšičeva brigada 8. julija v Adlešičih. Že 24. julija so z njimi napadli važno in močno utrjeno postojanko v Žužemberku.

Šele ob kapitulaciji Italije so partizani zares prišli do toliko orožja, da so večje topove in tanke

celo puščali, ker niso bili primereni za partizanski način bojevanja. 11.9.1943 je bila izdana odredba za formiranje 1. artilerijskega divizion 15. divizije, za njenega komandanta pa je bil imenovan podporočnik Miha Mišič. Ta je poiskal take borce, ki so se na to opremo in orožje vsaj malo spoznali, komanda Novega mesta pa jim je poslala še druge, v glavnem novince. Orožje je ležalo povsod, saj so borci Šlandrove brigade in 1. bataljona Gradnikove dan prej razorožili italijansko divizijo Isonzo s štabom v Novem mestu. Večji problem je bil ta, da so se le redki borci spoznali na to orožje, navodila pa so bila vsa v italijanščini.

Po približno enem tednu so izpopolnili kar tri baterije. V Zabji vasi je bil formiran 1. divizion, nekaj dni za tem pa še drugi. Mladici artilerici so odšli najprej na intenzivno urjenje v Ponikve pri Trebnjem, kjer so vadili z novim orožjem noč in dan. Napadi na utrjene sovražne postojanke so bili potem mnogo uspešnejši.

Vsak divizion je imel svojo zaščitno četo. Februarja 1944 je bil iz obeh ustanovljen zaščitni bataljon z vodom za zveze in je bil pod neposrednim poveljstvom

štaba artilerije 15. divizije. Svoji divizion je formirala tudi 14. divizija in z njim 10. septembra zlomila odpor četnikov v Grčaricah, potem pa so tri dni kasneje njihovi topovi odločno posegli v boj pri napadu na Turjak, kjer je naša artilerija prestala prvo večjo bojno preizkušnjo. Dobro je bila v vseh teh enotah organizirana tudi obveščevalna služba, saj smo imeli svoje niti razpredene celo v sovražnih komandah.

6. maja 1944 je bila pri Dvoru formalno ustanovljena Prva slovenska partizanska artilerijska brigada, ki je pomagala osvoboditi tudi zadnji košček slovenske zemlje. Po osvoboditvi Ljubljane se je razdelila v dve brigadi. Ena je ostala v Sloveniji, druga pa odšla najprej na avstrijsko Korosko, potem pa preko Maribora, Koprivnice in Varaždina do Velike Kikinde. V njej so bili vojaki vseh narodnosti, slovenska vojska je bila dokončno razbita.

Pot naše artilerije dobro poznam, saj sem bil njen borec od ustanovitve 1. divizion. Tudi večina drugih borcev te enote je bila v glavnem iz okolice Novega mesta. Najprej sem bil pomočnik merilca pri havbici (merilec je bil moj brat Lojze), potem pa so me določili za obveščevalca. Sodeloval sem pri vseh akcijah naše enote in svobodo dočakal v Ljubljani.

Med mojimi soborci so bili tudi Tone Markovič iz Gornjega Polja, Ivan Fink in Jože Strniša iz Meniške vasi, Stane Mali iz Češče vasi, Jože Stepišnik in Franc Boscon iz Novega mesta, Franc Šporar iz Trebelnega, Jože Springer iz Dol. Straže in še mnogi drugi. V glavnem smo se borili na Dolenskem in Notranjskem (57 bitk s težkim orožjem!) in odigrali odločilno vlogo v mnogih borbah.

Ponosen sem, da sem bil med njimi.

IVAN SOMRAK

SMETI JE VSE MANJ - Več kot 250 lovcev, gasilcev, krajanov in otrok se je v soboto, 24. aprila, zbralo na raznih koncih občine Žužemberk ob spomladanski očiščevalni akciji, posvečeni dnevu zemlje. V Hinjah, Žvirčah in na Prevolah so lovci LD Lazina pripravili za zaključek golaž, OŠ Prevole pa za svoje učence - kar 85 jih je bilo skupaj z delavci šole - polovico klobase. V Žužemberku in na Dvoru je občina Žužemberk pripravila golaž. Prizadevni lovci LD Plešivca so samo v vasi Vinkov Vrh zbrali 6 avtomobilskih školjk, ki so jih malomarni šoferji pustili v gozdu, zbrali pa so tudi veliko kosovnih in drugih odpadkov. V akciji so se najbolj izkazali lovci, ki pa žal niso mogli odstraniti tudi vseh manjših in večjih črnih odlagališč, ki jih je v sedanji občini Žužemberk kar preveč. Na sliki: nakladanje smeti in odpadkov na Sanki. (Foto: S. Mirtič)

ZLATA POROKA STARIHOVIH - Minulo soboto sta praznovala zlato poroko zakonca Stariha. Ivanka je doma z Božakovega, Ivan pa s Sel pri Jugorju. Na jurjevo pred 50 leti sta se poročila v Metliki, potem pa sta si gnezdo spletla v Ljubljani, vendar se še vedno rada vračata v rodno Belo krajino. Zato ne čudi, da sta se tudi zlato poroko odločila praznovati v krogu svojih najdražjih prav tako na jurjevo ravno v belokranjskih Draščih. Danes 76-letna Ivanka je upokojena kuharica, 80-letni Ivan pa upokojeni kovinostrojar. Poleg otrok Staneta, Janija in Nuše (na fotografiji) ju v pokojni razveseljujejo še štirje vnuki. (Foto: M. B.-J.)

MANEVER - Brigada se premika na nove položaje.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 29. IV.

SLOVENIJA 1
6.45 - 2.05 Teletekst
7.00 Vremenska panorama
8.00 Počitniški program
Zima v vrhah
9.10 Glasbena šala
9.30 Predstavitve novih kratkih filmov
10.35 Zgodbe iz školjke
11.05 Tedenski izbor
Sara, koprod. nadalj., 5/6
11.25 Kdo je na vrsti?, amer. humor. oddaja, 5/6
12.00 Druženje in praznovanje, serija, 1/10
12.25 Mojstrovine Slovenije, 8/9
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Portret
14.30 Žrebanje 3 x 3
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenci po svetu
17.00 Tedi
17.40 Ročne ustvarjalnosti
18.00 Obzornik
18.10 Oddaja o znanosti
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV paper
21.40 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Opus
23.20 Somrak stoletja
0.25 Ob svetovnem dnevu plesa: Žar pica, balet Kirov

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring, 10.30 Dr. Schwartz in dr. Marti-
nova, nem. naniz., 4/8; 11.20 Ekstremne avan-
ture; 11.45 Filmski triki; 12.10 Gospa Bentinck
ali nespravljivi značaji, nizoz. nadalj.; 13.00 Svet
poroča - 13.30 Euronews - 14.50 Ferdi, ris. naniz.
- 15.10 Polja smrti, angl. filma - 17.30 Po Slove-
niji - 18.05 Dekle, angl. nadalj., 2/3 - 19.00 Kolo
sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Ekstremne avan-
ture - 20.25 Filmski triki - 21.00 Dancin in The
Street, glas.-dok. oddaja - 22.30 Poseben pogled,
film - 0.55 Senca svobode, dan. nadalj., 1/4

KANAL A
7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30
Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Žlahta, naniz. - 9.30
Želite, prosim, hum. naniz. - 10.00 Kraljica
src, ponov. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00
Odklop - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti,
naniz. - 15.00 Miza za pet - 16.00 Oprah show
- 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za ko-
rakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz.
- 19.00 Vsi županovi moške, naniz. - 19.30
Zmenkarje - 20.00 Film po izbiri gledalcev -
23.45 Nedotakljivi, naniz.

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 16.45 Risanka - 18.00 Iz
produkcije LTV - 19.00 Novice - 19.15 Teden-
ski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kon-
taktivna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00
Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.30
Litjski mozaik

HTV 1
7.40 TV spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00
Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00
Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05 Esmer-
alda (serija) - 13.55 Poslovni klub - 14.25 Izobra-
ževalni program - 17.00 Hrvaška danes - 17.55
Vitezi peresa in meča - 18.30 Kolo sreče - 19.10
Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10
Odpoto - 20.55 Pol ure za kulturo - 21.30 Izziv, kviz
- 22.15 Opazovalnica - 22.55 Zapisi iz Vukovarja
(dok. oddaja) - 23.50 Uteha v veri (italij. film)

HTV 2
14.45 TV koledar - 15.00 Dober dan - 17.10
Ohala sončnega zahoda (serija) - 17.55 Hugo, tv
igrica - 18.30 Brez sovražstva (dok. oddaja) - 19.00
Zupanjska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme,
šport - 20.10 Kviz - 20.30 Dosjeji X (serija) - 21.25
Četca modrih (hum. serija) - 21.55 CRO session
- 22.55 Velike romances 20. stoletja (serija)

PETEK, 30. IV.
SLOVENIJA 1
6.45 - 1.45 Teletekst
7.00 Vremenska panorama
8.00 Počitniški program
Vilincik z lune
8.55 Glasbena šala
9.15 Briši in piši
9.30 Ročne ustvarjalnosti
9.40 Tedi
10.20 Otroška oddaja
11.05 As Happy as Larry, angl. drama
12.00 Oddaja o znanosti
13.00 Poročila
14.20 Po domače
15.10 Ob svetovnem dnevu plesa
16.00 Opus
16.30 Mostovi
17.00 Kekec, glasb.-plesna predstava
17.35 Oddaja za otroke
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring -
10.30 Dekle, nadalj., 2/3 - 11.20 Kriza, posn.
SNG Maribor - 12.30 Euronews - 14.05 Glasb.
dok. oddaja - 15.10 Manj kot nič, angl. dok.
serija - 16.35 Človeško telo, dok. serija, 3/8 -
17.30 Po Sloveniji - 18.05 Otok Jersey, angl.
nadalj., 5/12 - 18.30 Simpsonovi, amer. naniz. -
19.00 Kolo sreče - 19.30 Videoring - 20.00 Z
Michaelom Palinom okoli oceana, dok. serija -
21.05 Nihče ne bo jokal za mano, nem. film -
22.45 Umori, amer. naniz., 17/22 - 23.35 Iz-
ročitev, polj. nadalj., 3/6 - 0.25 Omerta, zakon
molka, kanad. nadalj., 7/11

KANAL A
7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30
Bradyjevi, hum. naniz. - 9.00 Žlahta, naniz. - 9.30
Želite, prosim, hum. naniz. - 10.00 Kraljica src,
ponov. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00 Zmenka-
rije - 12.30 Klub Avenija - 13.30 Oprah show,
ponov. - 14.30 Ne mi težiti - 15.00 Miza za pet,
nadalj. - 16.00 Oprah show - 16.50 Bravo, Mae-
stro - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za
korakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz.
- 19.00 Vsi županovi moške, naniz. - 19.30 Skrita
kamera - 20.00 Huda prevara, film - 21.50 Kvant-
ni skok - 22.40 Varuhi časa, naniz. - 23.30 Nedo-
takljivi, naniz. - 0.30 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 16.45 Najspot - 17.40 Klasi-
ka avtomobilizma - 18.00 Kmetijski razgledi -
19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom
40 - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30
Smo dobri gospodarji?

HTV 1
7.40 Tv spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro
- 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program
- 12.00 Poročila - 12.35 New York (serija) - 13.05
Preteklost v sedanosti (dok. oddaja) - 13.55 Pol
ure za kulturo - 14.25 Izobraževalni program -
17.00 Hrvaška danes - 17.50 Govorimo o zdrav-
ju - 18.35 Kolo sreče - 19.10 Risanka - 19.30
Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Lepa naša (dok.
oddaja) - 20.45 Gospodarski vodnik - 22.10
Opazovalnica - 22.50 Ljudje svet - 23.45 Nočna
straža: Nikita (serija); Čudežni svet Paula Mc-
Kenne; "Buffy the Vampire Slayer" (amer.
film); Sedmi element in Filmska klapa

HTV 2
14.40 TV spored - 15.00 Dober dan - 17.10 Pri-
zma - 18.00 Hugo, tv igra - 18.30 Televizija o
televiziji - 19.00 Zupanjska panorama - 19.30
Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Ro-
seance (humor. serija) - 21.05 Ognjeni skaka-
lec (amer. film) - 22.40 Oddelek za umore (se-
rija) - 23.25 Fatamorgana

SOBOTA, 1. V.

SLOVENIJA 1
7.05 - 3.00 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Trojčice, ris. naniz.
8.55 Oddaja za otroke
9.40 Don Kihot, naniz.
10.05 Ko zorijo jagode, slovenski film
11.30 Tedenski izbor
Seinfeld, amer. naniz.
12.00 Tednik
12.50 Dobrodošli doma
13.00 Poročila
13.30 Petka
14.45 Matewan, amer. film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Svet čudes, avstral. serija, 1/13
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Utrip
20.15 Tv genij
21.15 Rolada
21.50 Druženje in praznovanje, dok. serija, 2/10
22.30 Poročila, šport
22.55 Življenje z Rogerjem, amer. naniz., 5/20
23.25 Glavni osumljenec, angl. naniz., 1/2
1.15 IP 5, franc. film

SLOVENIJA 2
9.30 Videoring - 9.55 Zlata šestdeseta - 10.45
Štafeta mladosti - 11.40 Davov svet, amer. naniz.
- 12.05 Pearl, amer. naniz. - 13.00 Euronews -
17.55 Košarka - 19.30 Videoring - 20.00 Noro
zajljubljena, amer. naniz., 1/25 - 20.25 Slačenje,
amer. film - 22.00 Cik cak - 22.25 Sobotna noč -
0.25 Twist, avstral. naniz., 1/12

KANAL A
8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, naniz. -
10.00 Nora hiša, naniz. - 10.30 Cooperjeva
družina - 11.00 Alf - 11.30 Razprtije, naniz. -
12.00 Zmenkarje - 12.30 Bravo, Maestro -
13.00 Lepotica in zver - 14.00 Prizlati opici, film -
16.00 Klavir za gospo Cimino, film - 18.00
Odklop - 19.00 Mreža - 20.00 Zmenkarje -
20.30 Resnični svet - 21.00 Psi faktor - 22.00
Pravi moški ne plešejo, film - 0.00 Policisti na
motorjih, naniz. - 1.00 Atlantis

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 16.50 Videoboom 40 - 17.45
Kako biti zdrav in zmagovati - 19.00 Novice -
19.30 24 ur - 20.00 Iz produkcije LTV - 20.30 Za
zdravo srce - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice
- 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1
7.45 Tv spored - 8.00 Poročila - 8.05 Program za
otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.20
Hrvaška spominjska knjiga - 12.35 Kmetijski nas-
veti - 13.10 Stolejete (brit. film) - 15.00 Kosovska
kriza - 15.50 Briljant - 16.50 Zgodovinske
skrivnosti - 17.50 Mount Royal (serija) - 18.45

Risana serija - 19.10 V začetku je bila Beseda -
19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.15 "Glengarry
Glen Ross" (amer. film) - 22.05 Porin 99 - 23.00
Opazovalnica - 23.40 Nočna straža: Film; Pearl
(serija); Odpadnik (amer. film)

HTV 2
10.00 Tv koledar - 10.10 Esmeralda (serija) -
12.50 Črno-belo v barvi - 14.20 Theatron - 16.20
Strogo nadzorovani vlaki (hrv. film) - 17.50
Obzorja divjine (dok. serija) - 18.20 Dok. od-
daja - 18.50 Oddaja o kulturi - 19.20 Risanka -
19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Triler -
21.15 Zlati gong - 22.05 Skrivnosti globin (dok.
serija) - 22.55 Svet zabave

NEDELJA, 2. V.

SLOVENIJA 1
7.05 - 1.00 Teletekst
8.00 Živžav
Risanka
9.15 Telerime
9.20 Pika Nogavička, šved. naniz., 8/13
9.55 Veliki skladatelji
11.00 Dnevnik velikih mačk, angl. serija, 3/6
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.30 Pomagajmo si
14.00 Tedenski izbor
Tv genij
15.00 Rolada
15.30 Naša pesem
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Slovenski magazin
18.40 Mojstrovine Slovenije, 9/9
19.15 Risanka
19.20 Žrebanje lota
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zoom
21.30 Večerni gost
22.25 Poročila, šport
22.45 Sakralni koncert

SLOVENIJA 2
8.00 Vremenska panorama - 9.00 Videoring -
9.30 Ne joči Peter, film - 11.00 Zvezde Holly-
wooda - 11.30 Cik cak - 12.00 Murphy Brown,
amer. naniz. - 12.30 Pripravljeni - 13.00 Euro-
news - 18.30 Šport: košarka; teniški magazin -
19.30 Videoring - 20.00 Gospa Bentinck ali
nespravljivi značaji, nadalj. - 20.55 Resnična
zgodba o mostu na reki Kwai, dok. oddaja -
21.50 Šport v nedeljo - 22.35 Nihče ne bo jokal
za mano, nem. film

KANAL A
8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve - 10.00
Nora hiša, naniz. - 10.30 Cooperjeva družica -
11.00 Alf - 11.30 Razprtije, hum. naniz. - 12.00
Prijetelja v krilu, naniz. - 12.30 Stilski izziv -
13.00 Porota enega, film - 14.50 Pravdarji, hum.
naniz. - 15.30 Družinske zadeve - 16.00 Atlan-
tis - 17.00 Klub Avenija - 17.30 Prince of Bel Air,
hum. naniz. - 18.00 Zaznamovani, naniz. - 19.00
Kung fu, naniz. - 20.00 Trije moški in mlada
dama, film - 22.00 Stilski izziv - 22.30 Vražja
zakonca, film - 0.15 Nezgodni oddelek, naniz.

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka -
19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti
zdrav in zmagovati - 20.30 Smo dobri gospodar-
ji? - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15
Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 3. V.

SLOVENIJA 1
7.40 - 1.00 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.20 Tedenski izbor
Kekec, glasb.-plesna predstava
10.10 Dober večer
11.00 Na vrtu
11.25 Svet čudes, dok. serija, 1/13
12.00 Slovenski magazin
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Poročila
13.15 Ko zorijo jagode, slov. film
15.20 Polnočni klub
16.30 Dober dan, Koroska
17.00 Radovedni Taček
17.15 Pika Nogavička, šved. naniz., 8/13
18.00 Obzornik

NAGRADE NA SUHOR IN V NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 15. nagradne križanke izbral **Janeza Šavorna s Suborja** ter **Marinko Kavšček in Stojana Mrzlikarja iz Novega mesta**. Šavornu je pripadla denarna nagrada, Kavščkova in Mrzlikar pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 10. maja na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 17". Ovojnic brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uradništva v Novem mestu.

REŠITEV 15. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 15. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: **TOPEK, OBLINA, KAOLIN, PIRHI, ION, KIJ, ALAIN, ITAKA, BERAČICA, AT, APIS, SESTRA, KOMITE, IRIG, UTA, ARALJA, SAN, MELOMAN.**

18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Žrebanje 3 x 3 plus 6
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Komisar Rex, naniz., 16/18
21.00 Česta bratstva in enotnosti
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Portret

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Otok Jersey, angl. nadalj., 5/12; 12.25 Simpsonovi, naniz., 10/50; 12.50 Z Michaelom Palinom okoli oceana, serija 3/10; 13.55 Resnična zgodba o mostu na reki Kwai, angl. dok. oddaja - 15.30 Sence preteklosti, amer. film (čb) - 17.00 Pripravljeni - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Sestre, nadalj., 15/24 - 19.00 Jasno in glasno - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.30 Vest in pločevina, TV naniz, 7/7 - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A
7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Žlahta - 9.30 'Alo, 'alo, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Mannix, nadalj. - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti, naniz. - 15.00 Miza za pet, nadalj. - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom, naniz. - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške - 19.30 Skrita kamera - 20.00 Kupid, nadalj. - 21.00 Materina pravica, film - 22.45 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.20 Ned in Stacey, naniz. - 23.50 Nedotakljivi, naniz. - 0.50 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klasika avtomobilizma - 20.25 Šport - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.30 Iz produkcije LTV

TOREK, 4. V.

SLOVENIJA 1
7.40 - 0.15 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.15 Tedenski izbor
Radovedni Taček
9.30 Oaza, nem. naniz., 1/6
10.10 Recept za zdravo življenje
11.00 Resna glasba
12.05 Komisar Rex, naniz., 16/18
13.00 Poročila
13.15 Vremenska panorama
14.10 Tedenski izbor
Česta bratstva in enotnosti
15.30 Portret
16.40 Duhovni utrip
17.00 Sprehod v naravo
17.15 Najlepše počitnice, franc. nadalj., 4/12
18.00 Obzornik
18.10 Dogodivščine iz živalskega vrta, nem. dok. naniz.
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Župnik za deset tednov, naniz.
21.00 Pro et contra
22.00 Odmevi, šport
22.50 Abesinija, dok. feljton
23.15 Starost neznana, šved. drama, 1/3

SLOVENIJA 2
9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Sestre, nadalj., 15/34; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Jasno in glasno; 14.50 Vest in pločevina, TV naniz., 7/7; 15.10 Matewan, amer. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Saint Tropez, nadalj., 6/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Športni film - 21.00 Tehnološki vohuni, dok. oddaja - 22.00 Ognjeviti tango, argent.-špan. film - 0.00 Svet poroča - 0.30 Murphy Brown, amer. naniz.

KANAL A
7.30 Risanka - 8.00 Mork in Mindy, naniz. - 8.30 Bradyjevi, naniz. - 9.00 Žlahta, naniz. - 9.30 'Alo, 'alo, naniz. - 10.00 Kraljica src, nadalj. - 11.00 Mannix - 12.00 Klub Avenija - 12.30 Kubarska oddaja - 13.30 Oprah show - 14.30 Ne mi težiti, naniz. - 15.00 Miza za pet - 16.00 Oprah show - 17.00 Kraljica src, nadalj. - 18.00 Korak za korakom - 18.30 Malcolm in Eddie, naniz. - 19.00 Vsi županovi moške - 19.30 Zmenkarje - 20.00 Odklop - 21.00 Slaba družba, film - 23.00 'Alo, 'alo, hum. naniz. - 23.30 Ned in Stacey, hum. naniz. - 0.00 Nedotakljivi, naniz.

VAŠ KANAL
13.40 Videostrani - 16.45 Risanka - 18.00 Šport - 18.30 Za zdravo srce - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Klinika (retrospektiva filmov) - 21.35 Novice - 21.50 Rezerviran čas

SREDA, 5. V.

SLOVENIJA 1
7.40 - 0.50 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.25 Tedenski izbor
Sprehodi v naravo
9.40 Najlepše počitnice, franc. nadalj., 4/12
10.10 Dogodivščine iz živalskega vrta, nem. dok. naniz.
11.00 Pro et contra
12.05 Župnik za deset tednov, naniz.
13.00 Poročila
13.45 Tedenski izbor
Obzorja duha
14.15 Ljudje in zemlja
15.05 Abesinija, dok. oddaja
15.20 Zijalo, dok. oddaja
15.35 Pomp
16.30 Mozaik
17.00 Male sive celice
18.00 Obzornik
18.10 Kdo je na vrsti?, amer. oddaja
18.35 Sara, koprod. nadalj., 6/6

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice **Studio D** in **Dolenjskega lista** dodelil nagrado **Jožici Šimc iz Šegove 11 v Novem mestu**. Nagrajeni čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsak ponedeljek ob 16.10 (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (4) Neki vam povedu - ansambel Vasovalci
- (1) Kot kristal - ansambel Kristal
- (6) Ljubezen je večna - ansambel Izvir
- (2) Fant od fare - ansambel Franca Miheliča
- (9) Malarska - ansambel Bobri
- (3) Moj jasmin - ansambel Jasmin
- (7) Domovina me kliče - ansambel Petovio
- (-) Rada bi še plesala - ansambel Petra Finka
- (8) Od Litije do Čateža - ansambel Litjski odmev
- (5) Podgorsko veselje - Trio Pavleta Malnarica in Šentviški fantje

Predlog: O Francetu - ansambel Slapovi

KUPON ŠT. 17
Glasujem za: _____
Moj naslov: _____

Kupone pošljite na naslov: **Studio D, p.p. 103, 8000 Novo mesto**

NAGRADNA KRIŽANKA 17

DOLENJSKI LIST DOLENJSKI LIST	VRSTA MESNE JEDI	TUJI IZRAZ ZA VSTOPNICO, VOZOVNICO	SLOVENSKI METROPOLIT (FRANCI)	OLIKAN ČLOVEK	KORIST, UGODNOST	TURŠKI VELIKAŠ
ROB, OBROBEK						
ŽVLJENJE-SLOVEC						
VRSTA TISKARSKIH ČRK						
BODEČ PLEVEL						
						OGRADA ZA SVINJE

AVTOR: JOŽE UDIR	KANAL	IME ITALIJ. SOPRANISTKE TEBALDUJEVE	GR. KRALJ. PRAOČE FENIČANOV	OZNAKA STOPNJE ZA VISKOZNOST OLI	ETIOP. PLEM. NASLOV
PREPROSTO STRELNO OROŽJE				POPREK	OKRALJ. ZA NUKLEINSKE KISLINE
TEKMA ČOLNOV					RIBIŠKI PRI-POMOČEK
					POLOŽAJ V JOGI ZA MEDITACIJO
					ČISTA TEŽA BLAGA
					NAČRT
TROJANSKI JUNAK					SL. GRAFIK IN SLIKAR
					OKRASNA PTICA
PLESEN NA VINU, BERSA					SISTEM BARVNE TELEVIZIJE
					OKRALJ. ZA MAGISTER ARTIJUM
ZOFA BREZ NASLANJALA					
ZASLON					

UGANKARSKO REKLAMNI LIST
ŠPICA
je Špica
(068) 326-273
(041) 671-456

DDV

DAVEK NA DODANO VREDNOST

REPUBLICA SLOVENIJA
Ministrstvo za finance

Za drugačno obravnavo avtorskih pravic v sistemu DDV ni razloga

Zakon o davku na dodano vrednost določa glede avtorskih pravic prenos, odstopanje, koriščenje in odrekanje avtorskih pravic, medtem ko Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah določa le prenos pravic.

Kako so se doslej obračunavali avtorski honorarji?

Če je avtor dobil bruto honorar 100.000 SIT, so bili normirani stroški 40.000 SIT, davčna osnova 60.000 SIT in akontacija dohodnine (davek) 15.000 SIT. Avtor je tako prejel 85.000 SIT neto honorarja.

Obdavčitev avtorskih honorarjev po uvedbi davka na dodano vrednost

Avtor bo na račun avtorskega honorarja napisal znesek 100.000 SIT bruto, ki je osnova. Ker so avtorski honorarji obdavčeni z 19% stopnjo DDV, bo znesek na računu 119.000 SIT. Izjema so avtorski honorarji s področja književnosti in umetnosti, znanosti ter umetniških predmetov, zbir in starin oziroma tretjega, četrtega in petega odstavka 48. člena Zakona o DDV. V teh primerih je določena nižja, 8% stopnja. Od osnove 100.000 SIT bo avtor obračunal skupaj z davkom na dodano vrednost 108.000 SIT. Akontacija dohodnine od zneska 100.000 SIT ostaja enaka kot v prvem primeru.

Kot v drugih splošnih primerih se tudi pri avtorskih honorarjih upoštevajo splošne določbe zakona o davku na dodano vrednost. Tako bodo davek na dodano vrednost plačevali samo registrirani zavezanec za davek na dodano vrednost. To pomeni, da bo naročnik obračunal davek na dodano vrednost avtorju, ki je registriran za davek na dodano vrednost. Avtorju, ki se mu ni treba registrirati, davka na dodano vrednost ne obračuna, ker ga na računu ne sme izkazati, zato pa tudi ne more odbijati vstopnega davka pri obračunu.

Avtorsko delo in delodajalec

Pri avtorskih delih iz delovnega razmerja se šteje, da so materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem delu prenesene na delodajalca za deset let od dokončanja dela, če ni s pogodbo drugače določeno. Po preteku desetletnega roka pripadejo pravice delodajalcu. Delodajalec pa lahko zahteva njihov ponovni izključni prenos, toda proti plačilu primerne nadomestila. To pomeni, da pri prenosu avtorskih pravic ni razloga za drugačno obravnavanje davka na dodano vrednost. Pa naj gre za avtorsko delo pri delodajalcu ali pri kateremkoli drugem plačniku. V obeh primerih se obračuna 19% oziroma 8% davek na dodano vrednost od storitev na podlagi prenosa avtorskih pravic.

OBVESTILO

Občane, podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva obveščamo, da bo po sklepu župana Mestne občine Novo mesto z dne 15.4.1999 potekala

JAVNA RAZGRNITEV

A) OSNUTKA SPREMENB IN DOPOLNITEV PROSTORSKIH SESTAVIN DOLGOROČNEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD L. 1986 DO L. 2000 IN SREDNJEROČNEGA DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO ZA OBDOBJE OD L. 1986 DO L. 1990 ZA OBMOČJE MESTNE OBČINE NOVO MESTO

ter

B) OSNUTKA SPREMENB IN DOPOLNITEV ODLOKA PROSTORSKO-UREJITVENIH POGOJIH ZA NOVO MESTO (IZVEN MESTNEGA JEDRA) IN PREDMESTNA SREDIŠČA

v času od 23. aprila 1999 do 23. maja 1999

- v prostorih Mestne občine Novo mesto, Novi trg 6 (III. nadstropje), in
- v prostorih krajevne skupnosti Drska, Majde Šilc, Žabja vas, Bučna vas, Bršljin, Regrča vas in Gotna vas

Pisne pripombe k osnutkom lahko vpišete v knjigo pripomb na krajih razgrnitve ali pošljete na Mestno občino Novo mesto, Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje, Seidlova cesta 1, Novo mesto.

Rok za pripombe k razgrnjenemu gradivu poteče zadnji dan razgrnitve.

Javne obravnave osnutkov dokumentov bodo potekale po naslednjih terminih, na katerih bo izdelovalec obeh osnutkov dokument podrobneje obrazložil in prisotnim dajal pojasnila.

Kraj javne razgrnitve	Datum javne obravnave
KS Drska	10. maj ob 19. uri, ponedeljek
KS Majde Šilc	10. maj ob 17. uri, ponedeljek
KS Žabja vas	11. maj ob 19. uri, torek
KS Bučna vas	11. maj ob 17. uri, torek
KS Bršljin	12. maj ob 19. uri, sreda
KS Regrča vas	12. maj ob 17. uri, sreda
KS Gotna vas	13. maj ob 19. uri, četrtek

Vljudno vabljeni!

Mestna občina Novo mesto
Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje
in urbanistično načrtovanje
Seidlova cesta 1

HILTI

Hilti je vodilni proizvajalec na področju tehnike pritrjevanja s preko 12.000 zaposlenimi po vsem svetu. Naše stranke so podjetja in obrtniki, ki so dejavni na naslednjih področjih: gradbeništvo, inštalacije, vzdrževanje v industriji in javnih institucijah. Naša organizacija, ki je stoo odstotno hčerinsko podjetje Hilti AG iz Liechtensteina, je odgovorna za prodajo, svetovanje in servisiranje našega proizvodnega programa.

Proizvodni program obsega stroje, naprave in potrošni material na naslednjih področjih: direktno pritrjevanje, vrtalna, rušilna ter tehnika dletenja, diamantna vrtalna in rezalna tehnika, tehnika sidranja, inštalacijska tehnika, vijakna tehnika, kemija v gradbeništvo, laserska merilna tehnika, ročni stroji za obdelavo lesa.

Za našo organizacijo v Sloveniji iščemo mlade, dinamične in samoiniciativne sodelavce, ki imajo željo po strokovnem in osebnem izpopolnjevanju v mladem delovnem kolektivu.

Za prosto delovno mesto iščemo:

terenskega komercialista/porodajnega svetovalca za območje Dolenjske

Naloga:

- Prodaja celotnega proizvodnega programa Hilti na dodeljenem področju.
- Aktivna podpora in svetovanje našim strankam na področju visokih/nizkih gradenj, vseh vrst inštalacij in vzdrževanja.

Prednost imajo kandidati z naslednjimi lastnostmi:

- tehnična ali komercialna izobrazba V. ali višje stopnje,
- izkušnje pri prodaji tehničnega blaga v gradbeništvo,
- vozniško dovojenje B-kategorije,
- stalno prebivališče na področju Dolenjske,
- smisel za navezovanje stikov z ljudmi,
- zaželjen je izpit za poslovodjo ter znanje vsaj enega tujega jezika.

Svetovalci imajo na razpolago službeno vozilo.

Za razpisana dela bomo sklenili delovno razmerje za določen čas, z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas.

Če ste zainteresirani, da svoje delo nadaljujete v našem podjetju, pričakujemo od vas prijavo z opisom dosedanjih delovnih izkušenj, fotografijo in vaš življenjepis. Prijave s priloženimi kopijami dokazil o dokončanem šolanju pošljite v desetih dneh po objavi na naslov: Hilti Slovenija, d.o.o., Kadrovske zadeve, Koprška 106 b, 1000 Ljubljana

RESISTEC, d.o.o.&Co.k.d. Enota v Kostanjevici na Krki Krška c. 8 8311 Kostanjevica na Krki

potrebuje za enoto v Kostanjevici na Krki:

• sodelavca v tehnični pripravi dela

Pogoji:

- VI. ali VII. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- znanje nemškega jezika,
- zaželjene delovne izkušnje.

• sodelavca za izvajanje operativne kontrole kakovosti

Pogoji:

- V. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- 6 mesecev izkušenj na enakih ali podobnih delih,
- obvladovanje dela z osebnimi računalniki,
- zaželjeno znanje nemškega jezika.

• sodelavca za izvajanje analitike delovnih časov

Pogoji:

- VI. ali VII. stopnja elektro ali strojne usmeritve,
- znanje nemškega jezika,
- zaželjene delovne izkušnje,
- opravljen tečaj REFA.

Delo je za določen čas, možnost kasnejše redne zaposlitve za nedoločen čas.

Natop dela takoj. Pisne vloge pošljite na gornji naslov v 8 dneh po objavi.

KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA, z.o.o. Cesta 15. brigade 2, 8330 METLIKA

PRODA

ali da v

NAJEM

- poslovno stavbo (bivša uprava) v Metliki, Trg svobode 3, s pripadajočim tradicionalnim zemljiščem parc. št. 5/1
- poslovno stanovanjsko stavbo (bivša Barletova hiša), Metlika, Na Obrh 2, z vsemi pritliklinami in funkcionalnim zemljiščem parc. št. 248.

Podrobne informacije lahko pridobite na upravi Kmetijske zadruga Metlika.

NAMESTO STARE NOVA KAPELICE - Lanski avgustovski potres na Dolenjskem je močno prizadel tudi kapelico ob cesti Dob-Sentvid pri Stični, ki tam stoji že od leta 1891. KS Dob je financirala novo kapelico, ki bo narejena v mesecu dni, pravijo pa, da predvsem v spravo vseh krajanov. Izdelavo so zupali zidarstvu Jurček iz Petrušnje vasi. V kapelico bodo postavili nove kipe (stari so bili pokradeni): poleg Marije Pomočnice so kupili kip sv. Florjana, zavetnika gasilcev, in kip sv. Huberta, zavetnika lovcev. Del sredstev so prispevali tudi tamkajšnji lovci. (Foto: L. M.)

RIBNIŠKI OKTET V JUŽNI AMERIKI - Pevci Ribniškega okteta (Stane Mancini, Marian Kraševc, Miloš Genorio, Dragiša Ognjanovič, France Lesar, Janez Peček, Jože Černe in Jože Kores) ter harmonikar Janez Gorišič so se v začetku aprila odpravili na gostovanje po Južni Ameriki. Na povabilo slovenskih rojakov izseljencev bodo na tritedenski turneji nastopili v Čilu, Argentini in Braziliji. Ribniški okteti, ki je lani opraznoval 20-letnico uspešnega delovanja, ima za sabo že več kot 700 nastopov. V Čilu bo letos nastopal prvič, v Argentini in Braziliji pa so člani prepevali že pred leti. Pod umetniškim vodstvom prof. Jožeta Koresa bodo obiskovalcem koncertov predstavili svoj bogat repertoar, ki obsega skladbe iz obdobja renesanse, baroka, klasike, romantike, pesmi raznih narodov, s posebnim poudarkom na slovenski ljudski in umetni pesmi. (Uroš Bregar, Ribnica)

LEPŠA PODOBA MESTA - Ledeno hladni betonski Novi trg, ki s podobo ne sodi v mestno arhitekturo Novega mesta, počasi dobiva prijetnejši videz. Nova pridobitev v tej smeri je osvetlitev zgradbe (na fotografiji). Smelo upravo firme lahko le pohvalimo za potezo, ki ji neposredno ne prinaša dobička, daje pa prijetnejši občutek za bivanje in morebitne nočne sprehode. (Foto: M. Klinc)

PRISTAVA ORTNEŠKEGA GRADU - Vas Pugled pri Sv. Gregorju v ribniški občini šteje le tri hiše, v katerih stalno živi pet ljudi. Posebnost idiličnega okolja je skoraj 800 let stara hiša, ki je bila pristava ortneškega gradu, v njej pa danes živi Ivan in Marija Mestek ter njun sin Silvo. Ivan je bil rojen v tej hiši, Marija se je na Ribniško 1964 poročila iz Sentjurja pri Celju. Svojega doma ne misli zapustiti, zdaj pa iščeta denar za obnovo slamnate strehe, ki ponekod že moči. Pred kratkim jim je ribniška občina dala sedem ton cementnega mleka za ojačanje zidov. Pričakujejo, da jim bo v pomoč priskočil tudi regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Hiša skriva številne predmete iz preteklosti, med njimi je tudi pinja za maslo, ki jo Mestkovi še danes uporabljajo. (Foto: M. Glavonjič)

ZAHVALA

V nas je žalost kljub pomladi, čeprav te ni, si v mislih z nami. Pogrešamo te, draga mami, in vedi, imeli smo te radi.

Ob smrti naše drage žene, mame, stare mame, sestre in vsakineje

ALOJZIJE MEDVEŠEK rojene Mavsar

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, sodelavcem in znancem, ki ste jo v velikem številu pospremili k počitku, pokojni darovali cvetje, sveče in maše, za pisne in ustne izraze sožalja. Zahvala tudi pevcem, pogrebcom in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoči: vsi njeni

**V STRUNJANU:
STARO IME HOTELA -
SVOBODA**

Povabilu vodstva Zdravilišča v Strunjanu, naj bralci Krkinega časopisa Vrelci zdravja pomagajo izbrati novo ime hotela v obnovljenem zdravilišču, je ustreglo precej bralcev tega množičnega glasila. Petčlanska komisija se kljub pestremu izboru predlogov ni mogla odločiti za novo ime, zato bodo ohranili njegovo staro ime - Svoboda. Med poslanimi predlogi je komisija ocenila

kot najprimernejša imena Pinijska, Oljka, Cipresa, Mirta in Sivka. Novi Vrelci zdravja, ki so izšli pred kratkim, med drugim poročajo, da tokrat Otočec vabi Primorce in Ljubljančane na 5-dnevne programe oddiha na Otočec od 27. aprila do 2. maja. Tudi zdaj jim ponujajo brezplačne prevoze z avtobusi. Med posebnostmi je članek o razstavi Novo mesto na razglednicah, ki ga je napisala Majda Pungercar iz Dolenjskega muzeja. Zanimiv je tudi daljši članek s fotografijo Dom Primčeve Julije ter drugi prispevki. Tg.

LITERARNI IN LIKOVNI NATEČAJ

LJUBLJANA - Zveza društev upokojencev Slovenije v letu starejših razpisuje literarni in likovni natečaj za naslednje vsebine: Sanjal sem, da sem star; Dedek in babica, moji prijatelji; Stari ljudje v moji ulici, moji vasi. K razpisu vabijo učence osnovnih in dijake srednjih šol. Najboljših 30 nalog (po 15 iz srednjih in 15 iz osnovnih šol) bo nagrajenih. Podeljene bodo knjižne nagrade in izlet v Izolo. Nagrajeni prispevki bodo objavljeni v posebni publikaciji. Naloge je treba do 25. maja poslati na naslov: Zveza upokojencev Slovenije, Kebetova 9, Ljubljana.

**POGREBNE
IN POKOPALIŠKE
STORITVE**

Leopold Oklešen
K. Roku 26, Novo mesto
☎ 068/323-193
mobitel: 0609/625-585
0609/615-239
delovni čas: NON STOP

Vsi, ki so upravičeni do povračila pogrebnih stroškov, imajo pri celotni storitvi le minimalno doplačilo. Opravljamo tudi prevoze v tujino in v nekdanje jugoslovanske republike.

ZAHVALA

*Pomlad v vinograd je prišla,
čakala je, da prideš ti,
sedla je na rožna tla,
jokala je, ker več te ni.*

V 74. letu starosti nas je po hudi bolezni za vedno zapustil dragi brat in stric

IVAN VOVK
borec I. slovenske
artiljerijske brigade
iz Ždinje vasi 15

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem ter soborcem za njihovo pomoč, izrečena sožalja, darovano cvetje in sveče. Iskrena hvala ZB Otočec, osebju Pljučnega oddelka novomeške bolnišnice, g. župniku za lepo opravljen obred ter pevcem za zapete žalostinke. Prav lepa hvala gasilcem Ždinje vasi in ostalim gasilskim društvom, ki ste se poklonili njegovemu spominu. Zahvaljujemo se tudi govornikom g. Somraku in g. Blažiču za ganljive besede ob odprtem grobu. Hvala tudi pogrebni službi Oklešen. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

*Življenje tone v noč,
še žarek upanja si išče pot,
ostala pa je bolečina
in tiha solza večnega spomina.*

V 75. letu starosti nas je za vedno zapustila dobra sestra in teta

**MILKA
RADEŠČEK**
iz Hrastja 10

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče in nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se zdravnikom in osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, pevcem iz Šmihela za zapete žalostinke in trobentaču za zaigrano Tišino. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred, pogrebni službi Oklešen in vsem, ki ste sestro in teto pospremili k večnemu počitku. Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoči: vsi njeni

V SPOMIN

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

1. maja minevajo tri leta žalosti in bolečin, odkar nas je zapustila naša draga žena, mama in stara mama

**ANTONIJA
ŠKRBEČ**

iz Jugorja 4

Vsem, ki se je spominjate, postojite ob njenem grobu, ji prinašate cvetje in prižigate sveče, prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

*Kako zelo nam manjkate vi,
povsod Vas iščejo oči,
v domovih naših je praznina.
Spomin na Vas pa še živi,
čeprav Vas več med nami ni.*

V 92. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA DIVJAK
roj. Granda
iz Mihovice 7

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, pokojni darovali cvetje, sveče, nam izrazili sožalje in pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo družini Vide iz Mihovice za izkazano nesebično pomoč. Zahvala tudi g. kaplanu za dolgoletne obiske na domu in lepo opravljen cerkveni obred ter cerkvenim pevcem za lepo zapete pesmi na pogrebu in pri sveti maši. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Lojze z družino, brat Lojze in ostali sorodniki

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
vse za dom, družino dal,
sledil ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.*

V 70. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dobri oče, stari oče, pradedek in brat

FRANC KOVAČIČ
z Jelševca 13 pri Trebelnem

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darovanja za svete maše ter vsem, ki ste našega očeta v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družini Grabnar za vsestransko nesebično pomoč. Hvala pogrebni službi Novak, OŠ Mokronog, gospodu župniku za lepo opravljen obred ter cerkvenim pevcem s Trebelnega. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: hčerke Fani, Milka in Mici z družinami, sin Franci in sestra Mimi

ZAHVALA

V 58. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, dedi, sin, brat in stric

JOŽE NOVAK
z Dolnje Težke Vode 32

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, vaščanom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, sv. maše ter ustne in pisne izraze sožalja. Hvala gasilskim društvom Otočec, Stopiče, Novo mesto, Prečna, Kamence, Šmihel, pogrebni službi Oklešen, pevcem, g. župniku iz Otočca za lepo opravljen obred in vsem, ki ste ga pospremili k večnemu počitku.

Vsi njegovi

Globoko pretreseni sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš sodelavec

ANTON ŠMALCELJ

roj. 28.6.1958

Brdarci 4, Dragatuš

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sodelavci in prijatelji iz IMP LIVAR, d.d., Ivančna Gorica - Proizvodni center Črnomelj

ZAHVALA

*Naenkrat ugasne ogenj,
ki nas je grel in objemal.
Lučka je ugasnila,
vse je ledeno, hladno.*

*Nekaj se utrga, en glas;
ena pesem zamre.
In takoj spoznamo,
da nikoli več ne bo tako,
kot je bilo.*

V 65. letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, brat, svak, bratranec, stric in boter

FRANC TOMAŽIN

Lastovče 23

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino in ga pospremili na zadnji poti z besedo in pesmijo. Še posebna hvala dobrim sosedom in vsem za darovano cvetje, sveče, maše in izraze sožalja. Hvala tudi duhovnikom, še posebno g. Demšarju. Torej še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste bili z nami.

Žalujoči: žena in vsi, ki so ga imeli radi

OSMRTNICA

Iztekla se je življenjska pot našega dragega upokojenega sodelavca iz SEKTORJA ZA UPRAVLJANJE KAKOVOSTI

JOŽETA GAZVODE

Gorenji Suhadol 2, Brusnice

Od njega smo se poslovili v sredo, 21. aprila, na pokopališču v Gabrju. S hvaležnostjo ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojenci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

ZAHVALA

V 66. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

JOŽE GAZVODA

iz Gor. Suhadola 2

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste z nami delili žalost in bolečino, nam pisno ali ustno izrazili sožalje, pokojnemu Jožetu darovali cvetje in sveče. Iskrena hvala dr. Remčevi in vsemu osebju Infekcijskega oddelka, Krki d.d., tovarni zdravil, posebno še sodelavcem iz oddelka za biološko kontrolo. Hvala tudi pogrebni službi Oklešen, pevcem MPZ Šmihel za zapete žalostinke in g. župniku za lepo opravljen pogreb. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Slavka, hči Jožica in Fanika z družinama in ostalo sorodstvo

tedenski koledar

Četrtek, 29. aprila - Robert Petek, 30. aprila - Katarina Sobota, 1. maj - praznik dela Nedelja, 2. maja - Boris Ponedeljek, 3. maja - Aleksander Torek, 4. maja - Cveto, Florjan Sreda, 5. maja - Angel
LUNINE MENE
 30. aprila ob 16.55 - ščip

kino

BREŽICE: 29. in 30.4. ter 2.5. (ob 18.30 in 20.30) ter od 3. do 5.5. (ob 20.30) tragična komedija Življenje je lepo. 4. in 5.5. (ob 18.30) komedija V lero.
CRNOMELJ: 30.4. (ob 21. uri) grozljiv film Noč čarovnic. 1. in 2.5. (ob 21. uri) vojna drama Tanka rdeča črta.
DOBROPOLJE: 2.5. (ob 15. uri in 20.30) ljubzenska drama Čaka te pošta.

GROSUPLJE: 30.4. (ob 20. uri) ljubzenska drama Čaka te pošta.
IVANČNA GORICA: 29.4. (ob 20. uri) ljubzenska drama Čaka te pošta.
KOČEVJE: 29.4. (ob 18. in 20. uri) drama Helenini ljubezni. 2.5. (ob 18. uri in 20. uri) ljubzenska drama Čaka te pošta.
KRŠKO: Od 29.4. do 2.5. (ob 18. uri) drama Z roko v roki. Od 29.4. do 2.5. (ob 20. uri) kriminalni film Ronin.
METLIKA: 30.4. (ob 21. uri) vojna drama Tanka rdeča črta. 2.5. (ob 19. in 21. uri) grozljiv film Noč čarovnic.
NOVO MESTO: 29., 30.4. (ob 18.30), 3.5. (ob 20.30) ter 4. in 5.5. (ob 18.30 in 20.30) komedija Zdravnik s srcem. 29., 30.4. (ob 20.30), 1. in 2.5. (ob 18.30 in 20.30) ter 3.5. (ob 18.30) komedija V lero.
RIBNICA: 1.5. (ob 21. uri) ljubzenska drama Čaka te pošta. 2.5. (ob 17. uri) drama Helenini ljubezni.
TREBNJE: 30.4. (ob 20. uri) in 2.5. (ob 17. uri) akcijski film Državni sovražnik.
VELIKE LAŠČE: 1.5. (ob 20. uri) ljubzenska drama Čaka te pošta. 2.5. (ob 20. uri) drama Helenini ljubezni.

KMETIJSKI STROJI

VRTAVKASTI ZGRABLJALNIK 280, tri-brazdni plug Olt, frezo Batuje 185, črpalko za prečrpavanje vode, mleka ali vina prodam. ☎ (064)242-680. 1514
 PUHALNIK Tajfun prodam. ☎ (068)49-623. 1520
 SILONAKLADALNO PRIKOLICO Class, 45 m3, čelno kosilnico Sip Roto 220 in traktor Zetor 5911 prodam. ☎ (064)435-222. 1531
 TRAKTORSKI tračni obračalnik za seno prodam. (068)85-466. 1549
 TRAKTORSKI OBRAČALNIK, 2 m, vino šmarnico in žganje prodam. ☎ (068)85-880. 1533
 ZETOR 4718, letnik 1977, in kombinirano nakladalno za seno in hlevski gnoj prodam. ☎ (068)87-532. 1556

MOTORNA VOZILA

R 4 GTL, letnik 1988, registriran do 3.3.2000, 80.000 km, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)49-394. 1518
 AUDI 80 TDI 1.9, letnik 1993, 4V, rdeč, 95.000 km, suzuki baleno karavan, 1.6, letnik 1997, kovinsko svetlo moder, 5V, 21.000 km, VW golf I JGL, letnik 1982, rumen, 5V, kia pride, letnik 1996, 1.3, 3V, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)51-059. 1526
 R 19 CHAMADE, letnik 1992, sive barve, registriran do 4/2000, prodam. ☎ (068)323-584, zjutraj ali zvečer.
 R 5 CAMPUS, letnik 1991, bel, dobro ohranjen, prodam. ☎ (068)65-097, popoldan. 1528
 DAIHATSU CHARADE TD, letnik 1989, rdeč, drugi lastnik, lepo ohranjen, prodam. ☎ (068)26-144, popoldan. 1529
 R 5 FIVE, letnik 10/95, zelen, daljinsko CZ, prodam za 780.000 SIT. ☎ (0609)623-116. 1532
 R 5 CAMPUS, letnik 1992, rdeč, prodam. ☎ (068)323-458. 1535
 GOLF JGL D, letnik 1981, ugodno prodam. ☎ (068)67-287. 1541
 R 4 GTL, letnik 1987, registriran do 2/2000 in jujo 55, letnik 1987, registriran do 9/99, prodam. ☎ (068)75-334 ali (041)697-963. 1543
 R 5 FIVE, letnik 1996, 40.000 km, rdeč, 3V, prvi lastnik, prodam. ☎ (068)89-481. 1545
 KIA SPORTAGE, letnik 1995, 34.000 km, prodam. ☎ (0609)626-043. 1548

SCOOTER SUZUKI

AP 50 V
Cena: 345.000 SIT
 Pooblaščen trgovec in serviser
AVTOSERVIS MURN
 Resslerova 4, Novo mesto
 ☎ 068/24-791
 od 8. do 16. ure

R 5 CAMPUS plus, rdeč, z dodatno opremo, letnik 1993, nekaramboliran, prvi lastnik, registriran do 4/2000, prodam za 600.000 SIT. ☎ (068)89-841. 1552
 GOLF CL D 1.6, letnik 1991, 111.000 km, 5 prestav, kovinsko višnjevo rdeč, prodam. ☎ (068)59-370. 1553
 R 19 1.4 RT, sive kovinske barve, letnik 1994, prodam. ☎ (068)41-305. 1558
 FIAT 126 P, letnik 1/90, prodam. ☎ (068)85-844, zvečer. 1546

POSEST

NA SREMIČU prodam manjši vinograd z staro zidanico. ☎ (0608)20-305. 1423
 MANJŠO hišo z vrtno ob Kolpi ali Krki kupimo. ☎ (061)59-975. 1517
 STARO HIŠO, vrt, 9 a, zazidljivo, prodam v Kloštru, Gradac. ☎ (068)51-378. 1550
 ZIDANICO z elektriko, sadovnjakom in nekaj vinograda, na sončni razgledni legi pri Šmarjeti, Mevce, ugodno prodam. ☎ (068)73-252 ali (0609)624-405. 1551
 ZAZIDLJIVO PARCELO, 7626 m², z asfaltom, 15 km iz Novega mesta, prodam. ☎ (068)324-235, po 20. uri. 1462

PRODRAM

SMREKOVO IN BOROVO OBLOGO, ladijski pod od 500 SIT, bruna, zaključne letve, balkonske ograje po naročilu izdelujemo. Mizarstvo Blažič, Družinska vas 22, ☎ (068)73-587. 919
 BELO in rdeče vino cepljenko ugodno prodam. ☎ (068)341-859. 1515
 BARAKO, 10 x 10 m, z močnim ostrejšim, ugodno prodam. ☎ (068)83-147. 1519
 BELO VIBNO prodam. ☎ (068)75-576, zvečer, v soboto in nedeljo popoldan. 1523
 RDEČE VINO iz trti cepljenko zelo ugodno prodam. ☎ (068)42-864. 1524
 STEKLENO VOLNO prodam. ☎ (068)344-021. 1538

UGODNO PRODRAM 1 t sena, nov kardani z manjšo sklopko in obračalnik Sip 220. ☎ (068)83-227. 1559
 3 HA kvalitetne trave prodam. Penca, Orehovec 26, Kostanjevica na Krki. 1561

RAZNO

MLAJŠO UPOKOJENKO za celodnevno pomoč pri babici v Stični iščemo. Nudimo stanovanje, hrano in denarni dodatek po dogovoru. ☎ (061)77-84-09. 1421
 V CENTRU Novega mesta oddam trgovino. ☎ (068)23-982. 1534
 KOŠNJO, 50 a, oddam v najem. Darko Steklasa, Rakovnik 24, Šentrupert. 1536
 ŽIVILSKO TRGOVINO v bližini Novega trga v Novem mestu oddam. ☎ (041)671-380. 1539

SLUŽBO DOBI

VEČ MONTERJEV vodovodnih instalacij in CK zaposlimo. ☎ (068)323-379 ali (0609) 614-429. 1432

Natakarico zaposlimo v bistroju AS pri AMZS na Otočcu.
 Tel.: 041/730-151

MIZARSTVO Andrej Bajt, s.p.
 V mizarški delavnici **tako** zaposlimo **KV mizarja ali delavca za priučitev.** ☎ 068/375-290

VOZNIK C- in E- kategorije s prakso dobi delo. ☎ (068)375-680, zvečer. 1542

STANOVANJA

V NOVEM MESTU kupim za gotovino eno - do dvosobno stanovanje s CK in telefonom. ☎ (068)24-065, popoldan. 1516
 TRISOBNO STANOVANJE, 72 m², staro 25 let, drugo nadstropje, v Novem mestu, na Drski, prodam za 96.100.000 SIT. ☎ (061) 312-946 ali (061)127-73-90. 1554

ŽIVALI

SPREJEMAMO NAROČILA za enodnevnne kilogramske bele piščance, rjave in grahaste jarkice, kokoši in purane. Martin Metelko, Hudo Brezje 16, Studenec. ☎ (0608)89-038. 168

PERUTNINARSTVO in valilnica Gunjilac, Senovo, obvešča vse stranke in cenjene kupce, da sprejema naročila za vse vrste belih, grahastih in rjavih enodnevnih in večjih kilogramskih piščancev. Vse informacije na ☎ (0608)71-375. 245

MLADE NESNICE hisex, rjave, pred nesnostjo, in grahaste, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po ugodni ceni. Naročila in informacije: Jože Zupančič, Otovec, Črnomelj, (068)52-806, Gostilna Krulc, Mostec, Dobova, ☎ (0608)67-587, Dušan Sajevec, Vavta vas 9, ☎ (068)84-111, Anita Janežič, Slepšček, Mokronog, ☎ (068)49-813. 1287

RJAVE in grahaste nesnice, stare 3 mesece, in bele piščance, 2 kg, prodajamo vsak dan. Jože Jeršin, Račje selo, Trebnje, ☎ (068)44-389 ali (041)708-671. 1506

TELICO ali bika, starega cca 10 mesecev, prodam. ☎ (0608)70-465. 1521

KOBILO, staro 6 let, z žrebcom, ponovno pripuščenno, težko cca 550 kg, prodam. ☎ (068)45-192. 1525

KRAVO SIMENTALKO, brejo 6 mesecev, tretje tele, prodam. ☎ (0608)44-283. 1530

BELE in grahaste piščance ter rjave jarkice različnih starosti prodajamo. ☎ (068)489-075, (041)572-088 ali (068)49-711. 1537

6 ČEBELJIH družin s panji ali brez njih prodam. ☎ (041)779-422. 1540

TELICO, staro 2 leti, prodam. ☎ (068)79-721. 1544

PRAŠICE, težke 100 do 150 kg, prodam. Možnost zakola. ☎ (0608)41-728. 1547

PODARIMO prijaznega psa mešanca, stara 1 leto. ☎ (068)81-128. 1557

OVCE, jagenjčke, za zakol ali nadaljnjo rejjo, prodam. ☎ (068)43-980. 1560

2 KRAVI, sivi, ena 7 mesev breja, za kasnejši zakol, druga 9 mesecev breja, in cisterno za govejevo, 2700-litrsko, prodam. ☎ (068)78-203. 1555

TELICO SIMENTALKO, brejo 7 mesecev, prodam. ☎ (068)27-156. 1527

Salon za pse
 Budja - Ul. talcev 12 - Novo mesto

 ☎ 068/324-377

TILIA **INSTALACIJSKI MATERIAL**
 TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE, d.o.o.
 Ljubljanska c. 89, Novo mesto, tel.: 068/324-442

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 1. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
 • Novo mesto: od 7. do 19. ure:
 od 7. do 20. ure: Vita, trgovina Darja, Ljubljanska od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku
 od 7. do 20. ure: trgovina Sabina, Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. ure do 19.30: mlečni diskont Vita, Šmihel od 8. do 21. ure: trgovina Žepek, Ragovska od 7. ure do 14.30: market Maja, Bučna vas od 8. do 13. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Brcar, Smolenja vas od 7.30 do 13. ure: trgovina Pod lipo, Smolenja vas od 8. do 13. ure: trgovina Dule, Smolenja vas od 8. do 16. ure: trgovina Pero, Črmošnjice pri Stopičah
 od 8. do 20. ure: market Perko, Šentpeter od 7. do 20. ure: trgovina Marks, Vavta vas od 6.30 do 17. ure: market Malka, Mestne njive od 6.30 do 17. ure: pekarna Malka Žužemberk, prodajalna Kandija
 • Brežice: do 13. ure: Market
 • Uršna sela: od 8. do 16. ure: Urška
 • Šentjernej: od 7. do 18. ure: trgovina Klas, Šmarje pri Šentjerneju
 od 7. do 18. ure: trgovina Na Gorici, Grr. Vrhpolje
 V nedeljo, 2. maja, bodo odprte naslednje prodajalne živili:
 • Novo mesto: od 8. do 11. ure: Samopostrežba Glavni trg, Market Kandijska, Samopostrežba Mačkovec, Market Ljubljanska, Market Ragovska, Market Drska, Market Kristanova, Market Drska, Samopostrežba Šmihel, Market Seidlova

Naročnike in poslovne partnerje obveščamo, da od 1. aprila dalje DOLENJSKI LIST posluje z novo številko žiro računa, in sicer: 52100-601-59881

DOLENJSKI LIST
 IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustija UREDNIŠTVO: Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič Gornik, Tanja Gazvoda, Mojca Leskovec-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar.
 IZHAJA ob četrtek. Cena posamezne številke 210 tolarjev; naročnina za 1. polletje 5.330 tolarjev, za upokojece 4.797 tolarjev; letna naročnina 10.920 tolarjev, za upokojece 9.828 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. letno 21.840 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. Naročila in odpovedi upoštevamo samo s prvo številko v mesecu.
 OGLASI: 1 cm v stolpcu za ekonomske oglase 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpise, licitacije ipd. 3.300 tolarjev. Mali oglas do deset besed 1.700 tolarjev (po telefonu 2.200 tolarjev), vsaka nadaljnja beseda 170 tolarjev; za pravne osebe je mali oglas 2.800 tolarjev za 1 cm v stolpcu.
 ŽIRO RAČUN pri Agenciji za plačilni promet: 52100-601-59881. Devizni račun: 52100-620-107-970-27620-4405/9 (Dolenjska banka, d.d., Novo mesto).
 NASLOV: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; ekonomska propaganda in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.
 Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega urada spada Dolenjski list med informativne proizvode iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje 5-odst. prometni davek.
 Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.
 Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana.

PBS.
Poštna banka Slovenije, d.d.
 Na več kot 270 poštah po vsej Sloveniji lahko odprejo žiro račune fizične osebe, samostojni podjetniki, obrtniki, društva in civilno pravne osebe.
 Informacije na tel. št.: 061/174 1207, 062/228 8247, 063/425 2712.

Jasnovidka Amalija
 vam pomaga iz stiske in razočaranj vse na osnovi lastnega videnja.
 Tel. 090-40-36

SLOVENIJA UVAJA
DDV
 DAVEK NA DODANO VREDNOST
 REPUBLIKA SLOVENIJA
 Ministrstvo za finance

PROSTOVOLJNI VSTOP V SISTEM DDV - PREDNOST IN SLABOSTI

Položaj malih zavezancev
 Mali zavezanec je lahko po svojem pravnoformalnem statusu tako samostojni podjetnik kot tudi gospodarska družba, ki ne dosega prometa 5 milijonov tolarjev v zadnjih dvanajstih mesecih poslovanja. V primeru, ko bo mali zavezanec opravil promet blaga ali storitev vsekakor za DDV, bo torej moral izstaviti račun, na katerem ne bo obračunal DDV. To pa pomeni, da si takšni zavezanci ne bodo mogli poračunati vstopnega davka, saj ga svojemu dobavitelju tudi ne bodo plačali, če je le-ta mali zavezanec.
 Velika večina tistih, ki v lanskem letu niso dosegli 5 milijonov tolarjev prometa, se trenutno odloča, ali se prostovoljno prijaviti v sistem DDV ali ne, oziroma postati davčni zavezanec ali ne. Odločitev vsekakor ni enostavna, saj je potrebno pretehtati več dejavnikov in ni nujno, da v vsakem primeru drži, da je bolje biti izven sistema DDV kot del tega sistema.
 Pri odločitvi za prostovoljni vstop v sistem DDV je potrebno analizirati naslednje dejavnike: dejavnost, v kateri poslujejo, dobavitelje oziroma partnerje, s katerimi sodelujejo, ter kupce, katerim prodajajo svoje blago ali pa storitve.
 Za lažjo odločitev navajamo nekaj primerov. Primeri so razdeljeni v dva sklopa. V prvem predvidevamo, da so vhodni računi visoki (stroški dobaviteljev), v drugem pa predvidevamo, da so nizki.

A. Vrednost vhodnih računov je visoka
 V primeru prodaje končnemu kupcu, ko je vrednost vstopnih računov visoka, je zelo pomembno, ali kupec posluje z dobaviteljem, ki je davčni zavezanec, ali z nekom, ki to ni. V prvem primeru bo imel namreč pravico do odbitka vstopnega davka, v drugem primeru pa ne. Če se podjetje ne registrira, lahko na trgu nastopa z nižjo ceno, saj mu ni potrebno plačati DDV (nima pa pravice odbiti vstopnega DDV). Pričakuje lahko večjo realizacijo, saj je s svojo ceno ugodnejši od konkurence, vendar posluje z nižjim dobičkom. V tem primeru bo njegov dobiček predstavljala razlika med neto izstopnimi in neto vstopnimi računi. V primeru, če je končni kupec zavezanec za DDV, je realizacija sicer nekoliko manjša, zato pa je dobiček večji.
 V primeru, ko je podjetje člen v verigi in je dobavitelj drugemu podjetju, ki ni zavezanec za DDV, potem velja, da se mora podjetje, ki se ne registrira za DDV, na trgu nastopati z nižjo ceno, sicer ni konkurenčno. V primeru, ko so vstopni računi visoki v primerjavi z izstopnimi računi, je bolj smiselno, da se mali zavezanec registrira kot zavezanec za DDV.

B. Vrednost vhodnih računov je nizka - kar še posebej velja pri storitvenih dejavnostih
 Pri nizkih vhodnih računih ni bistvene razlike v primeru, da podjetje ali fizična oseba posluje z davčnim zavezanecem ali s tistimi, ki niso v sistemu DDV. Vendar je podjetje v primerjavi s podjetjem, ki je zavezanec za DDV, konkurenčnejše. Dobitek je v tem primeru nekoliko nižji, pričakovati pa je, da se bo povečala realizacija, vendar je administracija v zvezi z DDV zahtevna in morda pretehta izgubo dobička.
 V primeru, ko je vrednost vhodnih računov v primerjavi z izstopnimi nizka, je bolj smiselno, da se mali zavezanec ne registrira kot zavezanec za DDV. Vendar mora vsakdo sam proučiti položaj na trgu in odnos, ki ga ima z drugimi gospodarskimi subjekti. Pomembno je vse: od koga kupuje, komu prodaja, kakšen je delež vstopnih računov v primerjavi z izstopnimi, kakšna je njegova dodana vrednost, denarni tok itd.

INFORMACIJSKA PISARNA
JE PODALJŠALA ČAS DELOVANJA
 Strokovnjaki za davek na dodano vrednost bodo bodočim zavezancem za DDV odgovarjali na vprašanja
 • vsak torek in četrtek od 10. do 13. ure (061/17 34 410 in 17 34 412).
 Vprašanja lahko zastavite tudi prek elektronske pošte ddv.info@gov.si.
 Odgovore na najbolj pogosto zastavljena vprašanja pa najdete na spletni strani: www.sigov.si/mf/slov/ddv/ddv.html.

BELOKRANJSKA VETERINARSKA SLUŽBA
ČRNOMELJ, d.o.o.
 Ločka c. 14/a, 8340 Črnomelj

Cepljenje psov proti steklini za leto 1999 bo potekalo po naslednjem razporedu:

Na cepljenje prinesite značko in knjižico. Za izgubljeno značko in knjižico bo potrebno naročiti izdelavo nove, za kar bo lastnik psa plačal 1.200 tolarjev.

RAZPORED

Občini SEMIČ, ČRNOMELJ:	12.30	Jelševnik Tušev Dol Zajčji Vrh Snečji Vrh
PONEDELJEK, 3.5.1999	13.15	Svibnik Dol. Paka
11.30 Nestopija vas Brežje Starihov Vrh Trebni Vrh Lipovec Semič	13.45	Lokve
12.00 Vavpča vas Trata Mladica Sela Pugled Coklovca Kašča	14.00	Otovec Sela Talčji Vrh
13.00 Vrtača Oskoršnica Podreber	14.45	Lokve Rožanec Gor. Paka
13.30 Štrekljavec Kal Omota Osojnik	15.30	Mihelja vas Petrova vas Ručetna vas
14.00 Brezova Reber Maline		
SREDA, 5.5.1999		
11.30 Gradnik Sodji Vrh Praproče Cerovec Krvavčji Vrh Hrib	SOBOTA, 8.5.1999	7.00 Tribučje 8.00 Pribinci 9.00 Fučkovci 9.30 Dolenjci 10.00 Adlešiči 11.00 Marindol 12.00 Zilje 13.00 Preloka 14.00 Žuniči 14.30 Miliči
12.30 Črešnjevce 13.00 Stranska vas Krupa Movernna vas Praprot Vinji Vrh Brdovec 14.15 Vranoviči Zastava		
PETEK, 7.5.1999		
10.00 Kot Sadinja vas 11.00 Gaber 11.30 Rožni Dol Potoki Preloge Brežje Pribišje Gor. Laze 12.30 Sela pri Vrčicah Blatnik Vrčice 13.00 Črmošnjice Brezovica Srednja vas Mašelj		
PONEDELJEK, 10.5.1999		
11.30 Stražnji Vrh Mavrlan Rodine Rožič Vrh Naklo		

Občina METLIKA

TOREK, 11.5.1999

14.00 Doljna Lokvica
14.50 Dolnji Suhor
15.30 Hrast
16.00 Dole
16.30 Jugorje
17.15 Bereča vas
17.45 Bušinja vas
18.15 Grabrovec

SREDA, 12.5.1999

14.00 Bojanja vas
14.30 Krašnji Vrh
15.00 Radovica
16.00 Slamna vas
16.30 Boldraž
17.00 Svržaki

ČETRTEK, 13.5.1999

12.00 Drašiči
12.45 Krmačina
13.15 Rakovec
14.00 Božakovo
14.30 Želebej
15.00 Radoviči
15.30 Rosalnice
16.30 Metlika (sejmišče)

PETEK, 14.5.1999

13.00 Krivoglavice
13.30 Primostek
14.00 Otok
14.30 Geršiči
15.00 Podzemelj
16.30 Krasinec
17.30 Gradac
18.30 Klošter
19.00 Okljuka

KANDIJSKA 9, 8000 NOVO MESTO
 TEL.: 068/321-115, 325-477
 FAX: 342-136

izdaja potnikom, ki so ali še bodo rezervirali letovanje v Hrvaški, naslednjo

GARANCIJO

GARANCIJA ODPOVEDI:

brez stroškov odpovedi do 7 dni pred odhodom

V primeru, da bo vojaški napad na ozemlje Jugoslavije v času vaših počitnic še trajal, lahko rezervirane in vplačane aranžmaje odpoveste brez stroškov odpovedi do 7 dni pred odhodom.

GRANCIJA CENE:

zagotavljamo povračilo razlike v ceni

Zagotavljamo povračilo razlike v ceni v primeru znižanja cene (posebne ponudbe ali akcije) hotela ali apartmaja, ki ste ga rezervirali.

Zgornja garancija velja za rezervacije do 15. maja in se nanaša na vse aranžmaje iz našega poletnega kataloga. Podrobne informacije v agenciji.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282
 tel. -068/342-470
 mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **stanovanja:** Novo mesto, Šmarješke Toplice, Brežice, Krško, Šentjernej;

• **hiše:** Novo mesto, Ratež, Žužemberk, Šmarješke Toplice, Žužemberk, Šentjernej, Škocjan z okolico, Mokronog, Sevnica z okolico, Brežice z okolico, Krško z okolico, Kostanjevica, Semič, Metlika, Črnomelj;

• **vikendi:** Brežice z okolico, Krško z okolico, Ajdovec, Dvor, Straža, Novo mesto z okolico, Šentjernej z okolico;

• **zidanice:** Novo mesto z okolico, Trebnje z okolico, Kostanjevica z okolico;

• **poslovni objekti:** hiša z gostinskimi lokalom v Žužemberku, Črnomelj - picerija, Škocjan - picerija

• **kmetija:** okolica Šentjaneja in Šmarjeških Toplic, v Beli krajini;

najemi poslovnih prostorov in stanovaj.

Oglasite na na sedežu podjetja ali nas pokličite.

ROLETARSTVO

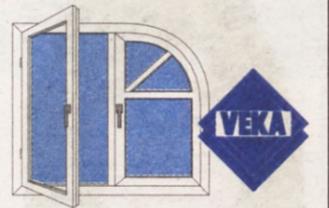

- ROLETE ALU IN PVC
- ŽALUZIJE
- VERTIKALNE ŽALUZIJE
- PLISEJI
- ROLOJI
- TENDE
- KOMARNIKI
- FASADNI PROFILI
- SESTAVNI IN NADOMESTNI DELI ZA ROLETE IN ŽALUZIJE
- MONTAŽA IN SERVIS

Šentjernejska cesta 13,
 8000 Novo mesto,
 tel.: 068/323-673, fax: 068/341-673

PVC STAVBNO POHIŠTVO

• OKNA • VRATA • VSEH OBLIK •

- * ravne
- * kupolaste
- * balkonske
- * senčniki

ZA VAŠ DOM
 ali
 POSLOVNI OBJEKT

BISTRO A

Novi trg, Novo mesto
 ☎ 322-765

vam poleg pijače nudi tudi več vrst pizz, hamburgerje, cheeseburgerje, sardele, lignje, pomfrit ...

Hrano vam pripeljemo tudi na dom ali v službo.

Pridite, poskusite in se prepričajte, da vse najboljše za pizzo dobite pri **PARTNERTRADING, d.o.o.**, iz Novega mesta!

DOLENJSKI LIST

frizerski salon

Sabina Zakšek, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto

- * ponedeljek in torek od 9. do 16. ure,
- * sreda, četrtek in petek od 12. do 19. ure,
- * sobota od 8. do 13. ure.

☎ 041/533-001

RADIO BREŽICE

na 88,9 in 95,9 MHz

STUDIO

103.0 MHz

POMOČ NE MORE ČAKATI. POMAGAJTE DANES.

V zadnjih dneh smo za begunce s Kosova posredovali 370 ton različne pomoči. V Makedonijo, v Albanijo, v Črno Goro in Sarajevo ... Kljub temu ostajajo potrebe ljudi velike. Danes.

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE

Denarna sredstva lahko nakazete na naš ziro račun: 50101-678-51579 - šifra 6003 "za begunce s Kosova" Iskrena hvala!

AVTOKLINIKA

☎ 068/323-035

Poleg mehaničnih popravil na vseh tipih vozil je AVTOKLINIKA tudi zastopnik za amortizerje **MONROE** in športne vzmeti, športne zračne filtre ter ostalo športno opremo priznanih svetovnih proizvajalcev.

VEČJA VARNOST NA CESTI

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

Verjemite ali ne...

Krvavec 104,5 Kum 105,9

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV

Rožna ulica 39, Kočevje
 tel./fax 061/855-666

RADIO MAX
 88,9 FM
 87,6 FM

DOLENJSKI LIST

Št. 17 (2592), 29. aprila 1999

Če želite vsak četrtek v letu prejeti vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, izpolnite naročilnico in jo pošljite na naslov: **Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p.212.** Za vse drugo bomo poskrbeli mi, vi pa pazite, da si ne bo ob četrtekih sosed iz vašega poštnega nabiralnika pred vami "izposodil" vašega Dolenjskega lista.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

Ime in priimek: _____ Upokojenec: da ne

Naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

Pošta: _____

Naročnik izjavlja, da naročilo res velja zanj, dokler naročnine ne bo pisno odpovedal, sicer pa bo naročnino plačeval osebno ali s položnico, ki mu jo bo poslal Dolenjski list. Naročnik bo časopis začel prejemati od prve številke dalje v mesecu: _____ 1999

Kraj: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Dragica Jakoš

Naša sogovornica je dobrovoljna ženska in se začudi vprašanju, ali je danes težko biti dober delavec. "Če si navajen delati, ni težko nobeno delo," meni. S sodelavkami se dobro razume, prav tako tudi z nadrejenimi. "Če si delaven in odgovoren, ni težav," je kratka in niti za hip ne podleže tarnanju ali pritoževanju. To ji ne gre dobro od rok niti ne vidi nobenega smisla v tem. Raje se drži načela, da se da z dobro voljo vse narediti, čeprav ne zanika, da pridejo trenutki, ko ne gre vse po načrtih in je tudi ona žalostna.

Ali delavci še kaj vedo za 1. maj, praznik dela? Dragici v prvi vrsti zelo prav pride vsak dela prost dan. Sicer pa pove, da imajo delavke v Lisci med delom odmore in malico, kar je po njenem dovolj. Pogreša pa telovadbo, ki so jo imele včasih, ker se po sedenju za strojem prilije malo razgibanja.

Ko se ob 15. uri popoldne šivalni stroji ustavijo, prevzame druge, popoldanske vloge. Z možem, sinom Stojanom, ki se šola za avtokleparja, in hčerko Matejo živi v Kladju pri Šentjanžu, otroštvo je preživela nedaleč stari, na Velikem Cimiku. Njeno življenje se odvija v krajih, kjer moraš veliko delati, če želiš uspeti ali vsaj povprečno živeti. Jakoševi imajo doma kmetijo, tako bolj hribovsko, zato se ukvarjajo kot mnogi tu okoli z vsem po malem: imajo živino, prodajajo mleko.

Dragici služba veliko pomeni. Ko so gradili hišo, ji je bilo ob majhnih otrocih, kmetiji in službi težko, a se ni dala. Vztrajala je pri zaposlitvi, čeprav je mož doma, na kmetiji. Zdaj je hiša že dolgo naseljena, pa kljub temu zmanjkuje časa. Se dobro, da obstajajo tudi nedelje, ko je malo več časa za pogovor z otrokoma ali tudi za kako igro z žogo. V ponedeljek pa spet za svoj stroj. Take Dragice - mame in šivilje, kmetice in gospodinje - ravno take so tisti kapital, ki ga slovenskim podjetjem kot posebno dragocenost priznava tudi tujina. Da bi ga končno enkrat lahko priznali še pri plačah!

BREDA DUŠIČ GORNIK

V Brestanici spet harmonike v ženskih rokah

Prvenstvo v igranju na diatonično harmoniko

KRŠKO - Turistična agencija BooM Krško, Radio Sevnica in in krška območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti pripravljajo državno prvenstvo igralk na diatonično harmoniko, ki bo letos drugič zapored. Instrumentalistke se bodo pomerile 19. junija na gradu Rajhenburg v Brestanici. Vsaka tekmovalka se bo predstavila z dvema skladbama, ki skupaj ne bosta smeli biti daljši od 6 minut. Prve tri harmonikarke bodo prejele pokala po presoji žirije, obiskovalci pa bodo izbrali še najprikupnejšo med nastopajočimi. Lanskega tekmovanja se je udeležilo 19 tekmovalk, letos jih organizatorji pričakujejo še več. Ker je prvenstvo odprto, se nadejajo tudi mednarodne udeležbe. Tekmovalke se lahko prijavijo za nastop do 15. maja Turistični agenciji BooM Krško, p.p. 335, ali po faksu (0608) 21-674.

VERDERBERJEVA ZBIRKA - Te dni sta zagledali beli dan nova kasete in zgoščenka starotrskega ansambla Tonija Verderberja z naslovom Zibka. Gre za deset skladb, posnetih v studiu Metulj v Novem mestu pod vodstvom tonskega mojstra Marka Pezdirca ter v produkciji Marjana Turka. Kot je že pri tem bendu ustaljeno, pojeta Toni Verderber in Jože Kastelec, ki igra ta hkrati še harmoniko in kitaro, na brač brenka Borut Klobočar, baskitaro pa igra Pavle Šterk. Besedila za pesmi so prispevali Fanika Požek, Ivan Sivec in Toni Gašperič, vse priredbe so delo Tonija Verderberja, fotografijo za ovitek kasete in zgoščenke pa je mojstrsko posnel Marko Klinc. (Toni Gašperič)

Dobili nov dom potujočih knjig

V Novem mestu so na svetovni in slovenski dan knjige slovesno odprli novi bibliobus

NOVO MESTO - V okviru praznovanja slovenskega in svetovnega dneva knjige je novi bibliobus Knjižnice Mirana Jarca, ki že dva meseca z več kot 4500 knjigami obiskuje 50 postajališč po dolenskih krajih, dočkal tudi uradno otvoritev. Na osrednji proslavi na Novem trgu je v petek, 23. aprila, dopoldne po nastopih mestne godbe in otroške folklorne skupine z osnovne šole Center ter govorih župana dr. Antona Starca in direktorice Knjižnice

Mirana Jarca Andreje Pleničar sekretarka Majda Širca, ki je bila tudi dan namesto ministra Školča tudi slavnostna govornica. Novi bibliobus je že tretja knjižnica na kolesih, ki od leta 1978 omogoča izposojanje knjig v tistih krajih, kjer ni knjižnice, denar zanj pa sta prispevala ministrstvo za kulturo in mestna občina Novo mesto.

Prireditve ob dnevi knjige so se začele že dan poprej z otvoritvijo fotografske razstave Barvne impresije Marka Pršine v Galeriji Kralj, kjer sta se v spremljajočem kulturnem programu predstavila pesnica Klavdija Kotar in glasbenik Andraž Polič. V petek je bil dopoldan tradicionalni sprejem novomeških literatov pri županu, na njem pa so spregovorili o svet-

lih in temnih plateg položaja izvirnega slovenskega leposlovja, tegobah založništva ter še posebej o domači ustvarjalnosti in njeni (ne)odmevnosti v širšem slovenskem prostoru, pohvalnih besed pa je bila deležna občina za podporo, ki jo nudi pri izdajanju leposlovnih knjig domačih avtorjev. Na programu Studia D so predstavili nove knjige založbe Erro in v pogovoru z direktorico Pleničarjevo delo Knjižnice Mirana Jarca. Zvečer je bila v Hotelu Krka še predstavitev nove pesniške zbirke Podarjena pesem Anice Šparavec Erič, ki je izšla pri založbi Erro, pesmi iz zbirke pa je z recitalom predstavila gledališka skupina Audex tabulaturno z novomeške gimnazije.

M. MARKELJ

ZNAMENITI SKUPINI V KLUBU POD KAVARNO

NOVO MESTO - V petek, 30. aprila, bodo v Klubu pod kavarno pritegnili dve znameniti skupini, ki se žal na Dolenjskem doslej še nista veliko pojavljali. Skupini sestavljajo prekaljeni glasbeniki iz Novega mesta in Posavja. Gre za skupini Tunka in Jernej "Z" trio. Vsi, ki ste željni dobre glasbe, ne zamudite nastopa, ki bo v petek ob 21.30.

OGLED SEJMA INTEL

NOVO MESTO - Elektrotehniško društvo Dolenjske bo tudi leto pripravilo ogled sejma Intel v Milanu v Italiji. Odhod bo 20. maja ob 5. uri iz Novega mesta. Polna cena za udeleženca je 19.900 tolarjev. Glede na finančne zmožnosti društva so se odločili, da vsak udeleženec prispeva 10 tisočakov, ostalo pa bo prispevalo društvo. Število prijavnih je omejeno. Prijavo sporočite Edvardu Turku ali Mitju Brudarju na tel.: 323 - 330.

SREČANJE

HARMONIKARJEV

METLIKA - V okviru Vinske vigredi v Metliki bo v nedeljo, 23. maja, tradicionalno srečanje harmonikarjev. Udeleženci se lahko prijavijo in dobijo vse informacije pri Ediju Maceletu (tel. 58-269) ali Matjažu Rusu (tel. 58-370).

USPEŠNI ČRNOMALJSKI GOVORCI

ČRNOMELJ - 17. in 18. aprila je bil v Ljubljani državni debatni turnir, na katerem se je pomerilo 26 ekip srednješolcev iz vse Slovenije. Iz Srednje šole Črnomelj sta se ga udeležili dve ekipi. Ena se je uvrstila na 4., druga pa na 16. mesto. Črnomaljec Igor Angelovski, ki je bil tudi član ekipe, ki je predstavljala Slovenijo na svetovnem debatnem prvenstvu konec januarja v Londonu, je bil na državnem turnirju med okrog 80 dijaki četrti najboljši govorec, dijakinja Irena Brunskole pa osma. Temi debate sta bili "Država bi morala podpirati izobraževanje samo v uradnem jeziku" in "Istospolnim partnerjem bi morali dovoliti posvojitve otrok". 8. in 9. maja bo v Ljutomeru mednarodni debatni turnir v angleškem jeziku, udeležila pa se ga bo tudi ekipa iz Srednje šole Črnomelj.

J. D.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Glasna muzika potujoče ribarnice moti ljudi pri počitku - Zanimarjena okolica Flekovega mlina in lokalov pri črnomaljski tržnici - Nekaterim je sol uničila živo mejo

Stane Grubar iz Šentjerneja sprašuje Marijo z Bizeljskega, ki je v prejšnji rubriki trdila, da jo ne moti do skrajnosti navita muzika, s katero na svoj prihod v vas opozarja nase potujoče ribarnice, kako bi se počutila, če bi delala ponoči in bi jo, brž ko bi zaspala, zbudila glasna muzika. Stane dvomi, da ima potujoči prodajalec rib za prodajanje in ropotanje po terenu vse potrebne papirje.

Mirko Čadonič iz Črnomlja je pripravil več tem. Sprašuje se, čemu je znak za omejitve hitrosti skozi Kvasico, Dragatuš in Lipo, kjer sta na vsako stran ceste le po ena ali dve hiši, ko pa te omejitve ni skozi strnjeno vas Zilje, kjer je veliko hiš na obeh straneh ceste. Tako kot nekaj let zapored so tudi letos osnovnošolci iz OŠ Loka v Črnomlju v aprilu imeli čistilno akcijo ob Lahinji in Dobljčici, pri tem so jim pomagali tudi ribiči. Z žalostjo pa ugotavljajo, da vse

nesnagne ne morejo počistiti, še posebej jih je zmotila neurejenost in zasvinjanost okolice Flekovega mlina in okolica lokalov pri črnomaljski tržnici. Čadonič je prepričan, da si kaj takega lastniki ne bi smeli dovoliti. Povedal je še, da je bil vesel, da ni bil izglasovan zakon o neposrednem prenosu iz parlamenta, natančneje definiran pa bi moral biti po njegovem tudi zakon, ki je uzakonil 5 dni dopusta za šolarje. Dogaja se, da otroci sami rečejo, da bodo imeli jutri dopust, vendar bi o tem morali odločiti starši. Pa tudi sicer se Čadoniču ta dopust zdi nepotreben, saj so učitelji za upravičen razlog izostanka le-tega učencu vedno opravičili.

Bralko iz Črmošnjic zelo moti razkopana cesta proti Stopičam od Črmošnjic do gradbenega podjetja v Stopičah in naprej do Mercatorjeve trgovine, ki jo že dva meseca prekopujejo. "Če se vsak dan dvakrat pelješ po njej, te pošteno pretrese," je zaključila.

Dobili smo tudi pismo, ki so ga na uredništvo naslovili krajin

ZAGRADSKA GMAJNA

ŠKOCJAN - Turistično društvo Zagrad, Franci Kocjan ter nekateri drugi zagnani posamezniki so v zadnjih letih zagradsko gmajno uredili in pred kratkim so si jo ogledali tudi člani občinskega sveta. Župan Janez Povšič vsa ta prizadevanja za ureditev Zagradškega parka zelo podpira, vendar pogreša nosilca dejavnosti oz. nekoga, ki bo pripravil program, vse to finančno ovrednotil in nosil tudi odgovornost. Podobnega mnenja so bili tudi ostali občinski svetniki, ki sicer zelo podpirajo delo zagradskih zanesenjakov. Morda pa bo odgovor na to, kdo bo nosilec razvoja Zagradškega parka dal že bližnji občni zbor Turističnega društva Zagrad.

Novega mesta. Sprašujejo pa se, kam lahko prijavijo škodo, ki jo je na njihovih vrtovih in živih mejah naredila zimska vzdrževalna služba s posipanjem soli. Toliko škode ni bilo narejene še nikoli, pravijo. Anton Hrastar, direktor za področje vzdrževanja cest pri novomeškem Cestnem podjetju, je odgovoril, naj oškodovanci svoj odškodninski zahtevek naslovijo na novomeško Cestno podjetje, seveda če so zimska vzdrževalna dela opravljali oni.

NARAVI KRADEMO SMETI - Lovska zveza Slovenije je minulo soboto pripravila očistevalno akcijo po vsej državi, ki se je udeležilo več kot 30.000 lovec in šolarjev. Ekološko osveščeni udeleženci akcije so počistili številna črna odlagališča odpadkov na poljih in v gozdovih. Z besedami je težko opisati nemarnosti ljudi, ki kosovne in druge odpadke, tudi zelo škodljive snovi, ki škodijo zdravju ljudi in živali, odlagajo na vsa mogoča mesta na poljih in v gozdovih, ki se zdaleč več niso oaze miru in neokrnjene narave. Tudi na Dolenjskem, še posebej v okolici Novega mesta, so člani ZLD Novo mesto, v katero je vključenih 21 lovskih družin z okoli 1200 člani, naravo očistili za 356 ton odpadkov, ki so habile naravo in krnile ekološki sistem. Lovci so kot naravovarstveniki s čiščenjem naravnega okolja pokazali dober zgled, ostaja pa bojazen, da bodo potuhnjeni onesnaževalci nekaznovano nadaljevali s svojimi zločini proti naravi. Na sliki: utrinek z očistevalne akcije članov LD Novo mesto in učencev OŠ Bršljin. (Foto: B. Avbar)

NOVA KNJIŽNICA NA KOLESIH - Nastop folklorne skupine OŠ Center je popestril slavnostno otvoritev novega bibliobusa.

ARS RAMOVŠ

Visoko umetnost boste našli tudi v Metropolitanki, Veroni ali Salzburgu in glamur tudi v Parizu ali Dunaju...

Z manj milijami pa je bolj prijazno... V Brežicah bo lepše.

(061) 125 33 66

DOLENJSKI LIST 29. aprila 1958

Hmelj v Beli krajini

Na Gmajnah pri Črnomlju je lani v jeseni zabrel traktor z rigolnim priključkom. Potem, ko je bilo 5 ha zemljišča, ki je vzeto v zakup zrigolano 40 do 50 cm globoko, so nadaljevali z ostalimi pripravljalnimi deli za hmeljev nasad. Ko sem 22. aprila prišel na Gmajno, sem začuden obstal. Na levo in desno stran ceste me je iznenadil pravi gozd v vrsto postavljenih brzojavnih drogov. Inženir agronomije Matija Golob, ki je z dvema fantoma ob napeti vrvi zabijal količke, ob katerih bodo sadili hmelj, je rad ustregel moji radovednosti. "Ugotovili smo, da je belokranjsko podnebje skoraj ugodnejše za hmelj kot v Savinski dolini. Tukaj je topleje, razen tega pa je tudi več padavin. Poskusni nasad na Vinici je dobro uspel, no in zdaj smo pričeli tukaj." Ze v pričetku razgovora z inž. Golobom je prišel tudi njegov kolega inž. Rado Dvoršak, s katerim pripravljati prvi hmeljev nasad v Beli krajini.

Za boljšo konjerejo

Konjereja je v Šentjerneju in na Krškem polju dokaj močna gospodarska panoga. Izbojšali jo bomo še z uvozom tujih konj. Francoski kasač pasme Deamville Joli je tip dirkalnega konja. Stal je tri in pol milijona, kot zmagovalec dirk pa je že zaslužil precej več kot stane. Naša čreda je dopolnjena še z lipicancem in žrebcom, uvoženim iz Avstrije, ki je primeren za obdelovanje polj. Je pasme Haflüder. Četrti pridobljeni plemenjak je težki posavec, konj za ravninske predele in težke prevoze.

"Zdaj pa vi prevažajte mrliča!"

"Lepega zlomka ste napravili z vašim člankom v Dolenjskem listu. Pri avtoparku SGP Pionir so sklenili, da ne bodo več prevažali mrličev, rekli so, da jih sedaj kar vi prevažajte." Tako nam je po telefonu sporočil uslužbenec prosekture v novomeški bolnišnici, menda v imenu pogrebnega zavoda in še dodal, da sedaj ne morejo dobiti avtomobila za prevoz mrličev na dom. Drugi dan je prišel na naše uredništvo Pionirjev šofer tovariš Pribanič in se skalsjal na nas, češ, lahko je kritizirati. Pri tem je povedal, da je tisti prevoz mrliča na Razborje opravil on. Po njegovem je napravil le veliko uslugo (seveda je za to posebej plačan). Mož pokojnice ga je bajce prevaral. Mi smo v navedenem članku kritizirali le neprimeren, nespoštljiv odnos do mrtvega človeka.

Vsaj dve kabini ob Krki

Igrišče na Loku v Žužemberku bi bilo potrebno ograditi, da ne bi ljudje gonili živine po njem. Potrebno bi bilo zgraditi vsaj dve kabini na kopališču ter očistiti strugo Krke.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žali, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 20. in 21. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.